

Conceptnotulen raadsvergadering

Presentielijst

Vergadering:
Gemeenteraad Heerlen

Vergaderdatum:
28 januari 2026

Tijdstip vergadering:
18.00 uur

Aanwezig:

Leden:

K. Adema, S. Bayraktar, M.M.M. van den Berg, M.T. Bosch S. Bottenberg-Brylka, M.T.A. Butink, F.W.S. Daamen, A. Damen, T. Dragstra, J.L.M. Ermers, E.A.N.M. Géron, T.G.M.M. de Groot, J.A. Heine-van Dartel, A.M.G. Hendriks-Berg, J.T.M. Hendriks, P.E.J. Hoogers, S. Jacobs, A.L.B. Janssen, B. Karabacak, P.C.C. Kastrop, A.W.A. Keulen, R.J.A. Kockelkorn, T. Nefjodov, P. M. van Oosterhout, A. Oulad Lmaroudia, P.A. Pauwels, T. Reijnders, R.W.T.A. Rozestraten, M.H. Schreurs, A.A.M. Stöcker-Bus, P.S.G.M. Vaessen-Stollman, I.J. Vermeulen-Klamerek, H.M.A.M. Verreck en P.M.A. van Zutphen

Wethouders:

J.M.M. Clemens, C. Gelderblom, W. Houben, M.P.G.M. Peters en A.E.H.T. Vrusch

Voorzitter:

R. Wever

Griffier:

T.W. Zwemmer

Verslaglegging:

J.H.C.J. Toirkens

Afwezig:

Leden:

J.P. Bertholet, R.H.F. Leers en A.A.W.G.M. Santegoeds

Agenda

1. Opening	3
2. Aanbeveling herbenoeming burgemeester	3
3. Vaststelling agenda raadsvergadering 28 januari 2026	3
4. Vragenuur	5
5.1. Vaststellen notulen raadsvergadering d.d. 5 en 6 november 2025 (begroting)	26
5.2. Vaststellen notulen raadsvergadering d.d. 17 december 2025	26
6. Vaststellen van de ingekomen stukken en de wijze van afdoening	26
7. Rekenkamer opvolgingsonderzoek afhandeling moties, amendementen en toezeggingen	26
8. Onderwijs-investeringsagenda Heerlen Kennisstad	28
9. Subsidieregeling Volkshuisvestingsfonds Vrieheide-de Stack voor particuliere verhuurders	50
10. Zienswijze 2e begrotingswijziging 2025 van de Gemeenschappelijke Regelingen (GR) WOZL en WSP Parkstad	56
11. Verordening Fit & Fun-regeling gemeente Heerlen 2026	56
12. Motie 'vreemd aan de orde van de dag'	61
PvdD/PHB/FD/GL/PvdA/CDA/SP/JPH/OPH/D66/VVD inzake 'ieder kind telt mee, stop thuiszitten in Heerlen'	61

1. Opening

Mevrouw Schreurs is de voorzitter van de vergadering.

De voorzitter

Goedenavond allemaal. Hierbij open ik de raadsvergadering van 28 januari 2026. We hebben een speciale raadsvergadering. Het blijkt al uit het feit dat ik hier nu zit en niet onze burgemeester. Dat heeft alles te maken met het tweede agendapunt dat op de agenda staat. Allereerst de mededelingen. Afwezig vandaag zijn Brigitta Santegoeds, Roel Leers en Jan Bertholet. Volgens mij is de rest aanwezig. Tahir komt iets later, maar hij komt wel? Dan is het goed. Dat voor de notulen. Dan vooraf aan iedereen de vraag om de pasjes weer op de microfoon te doen, zodat jullie elektronisch kunnen stemmen en dan krijgen we ook de uitslag direct in beeld. Voor de procedure van het tweede punt, dat gaan we gewoon met rood potlood doen, maar daar komen we dadelijk op terug. Verder wil ik de agenda nu formeel gaan sluiten, want we moeten dit in beslotenheid behandelen. Dat houdt in dat ik iedereen die niet in deze zaal behoort te zijn ... Dus pers en ambtenaren zijn al weg. Jordy mag blijven, want hij was adviseur van de commissie en we hebben ook gevraagd dat in de gangen in de gaten wordt gehouden ... Jullie moeten ook weg. De notulist moet blijven. We moeten wel notulen hebben. Dus bij deze is de vergadering helemaal vertrouwelijk.

2. Aanbeveling herbenoeming burgemeester

Dit agendapunt is in beslotenheid besproken.

De vergadering wordt in openbaarheid voortgezet.

De voorzitter

Uit het warme applaus merk je al wat de uitslag was van de beraadslaging net. Wij willen nu dus even tien minuten schorsen, zodat de mensen u ook kunnen feliciteren. En we geven Peter nog even het woord namens de vertrouwenscommissie die dit heeft begeleid.

De heer Van Zutphen, SP

Voorzitter, het aardige is dat ik vijf en een halfjaar geleden ook degene was die de ambtsketting heeft omgehangen bij meneer Wever bij zijn installatie op 28 september 2020. Nu kan ik als voorzitter van de vertrouwenscommissie mededelen dat de raad adviseert – de echte macht ligt namelijk bij de koning zoals we allemaal weten – om via de Commissaris van de Koning en de minister van Binnenlandse Zaken de heer R. Wever voor te dragen voor herbenoeming. Gefeliciteerd. *(Applaus in de zaal)*.

De voorzitter

Dan schorsen we nu tien minuten.

3. Vaststelling agenda raadsvergadering 28 januari 2026

De burgemeester is de voorzitter van de vergadering.

De voorzitter

Ik heropen de vergadering. Voordat ik verderga, wil ik uit de grond van mijn hart jullie allemaal danken. Echt super. Ik heb de afgelopen vijf en een half jaar fantastisch met jullie mogen samenwerken. Ik zie ernaar uit om dat de komende periode ook weer te mogen doen. Ik vind

de samenwerking in de raad en in het college – want mijn dank gaat ook naar jullie uit – enorm plezierig. Ik vind dat we dit hartstikke goed doen met elkaar. Er wordt altijd veel gezegd over politiek, maar ik weet één ding zeker: er zitten alleen maar mensen in deze zaal die met hart en ziel bezig zijn voor onze inwoners. Daar doe ik het voor. Daar doen jullie het voor. Daar gaan wij de komende jaren gewoon keihard mee aan de slag en mee verder. We zitten op de goede weg met Heerlen. We doen de goede dingen volgens mij. We zijn economisch onze stad aan het versterken. Cultureel hoeft je nauwelijks meer te versterken en kun je alleen maar nog beter worden. Dat moet ook, want we staan misschien in de top drie, maar daar hoor je ook te staan als stad die zo creatief en vernieuwend is. We zijn goed bezig met volkshuisvesting. Ik denk dat de Parkstadwet enorm veel verschil voor ons gaat maken. De continuering van Heerlen Noord moet ertoe leiden dat we over een paar jaar niet meer op plek één op die SES-WOA-score staan. Ik ben ervan overtuigd dat we dit met elkaar voor elkaar gaan krijgen. Ik zie heel veel kansen en mogelijkheden nog in die stad waar we met z'n allen aan kunnen trekken en waar ik dolgraag m'n energie in wil blijven investeren, ook in de regio. Ik vind dat we met Parkstad een samenwerking hebben die hartstikke goed loopt. De kunst wordt daar om met elkaar het geld te vinden om ook de komende jaren daarna door te kunnen gaan. Kortom, het stikt van de uitdagingen en ik vergeet er vast een heleboel op dit moment, omdat ik eigenlijk alleen maar blij en opgelucht ben en ik eigenlijk met jullie een glas wil heffen, maar we gaan toch maar gewoon vergaderen. Want dat vind ik lekkerder dan hier in het middelpunt staan. Dat sta ik al vaak genoeg als burgemeester. Dus laten we het maar gewoon doen. We gaan lekker weer vergaderen. We gaan kijken hoe we deze avond ook weer goed gaan doen. Maar nogmaals, heel veel dank. Ik zie een punt van orde bij de heer De Groot. Gaat uw gang.

De heer De Groot, Ouderenpartij Heerlen

Dank u, voorzitter. Het volste vertrouwen natuurlijk. Laat dat voorop staan, maar ik zou toch graag het volgende heel kort even willen inbrengen. Vers van de pers is er zojuist een artikel verschenen in De Limburger. Dat artikel heeft betrekking op het feit dat de GGD Zuid-Limburg zou weigeren om een onafhankelijk onderzoek te doen naar het nut en de noodzaak van twee geboortecentra in onze regio. Ik zou u toch heel graag willen vragen of u daar een korte reactie op zou willen geven gezien het belang in relatie van de ontwikkelingen rondom het ziekenhuis.

De voorzitter

Meneer Reijnders, gaat uw gang.

De heer Reijnders, SP

Dank voorzitter. Ik wilde eigenlijk wachten tot de agenda. Dat is het volgende punt. Ik sluit me daarbij aan. Ik dacht zelf ook gezien dat artikel en de nogal bijzondere reactie van de GGD Zuid-Limburg om het eigenlijk misschien hier even op de agenda te zetten, zodat we het kunnen bespreken als agendapunt. Dat zou mijn voorstel zijn.

De voorzitter

Dat is niet de bedoeling. Laten we er vooral in de commissie verder over praten. Ik wil wel een eerste reactie geven. Volgens mij is door artsen gevraagd om dit onderzoek. Het is een verantwoordelijkheid van het bestuur van de GGD en volgens mij niet van de directeur van de GGD. Laten we daar ook heel duidelijk in zijn. Ik ben van harte bereid als dat helpt om namens de Parkstadgemeenten, maar ook als burgemeester van Heerlen, te vragen om dit onderzoek toch te doen. Want als zo'n onderzoek dat geleid wordt door de GGD kan in Den

Haag en Zoetermeer, dan kan het hier ook geleid onderzocht worden door de GGD, lijkt mij. Is dat voor nu voldoende? Meneer Reijnders.

De heer Reijnders, SP

Dank, voorzitter. Volgens mij gaat de raad uiteindelijk over de eigen agenda. We kunnen twee dingen doen. Het kan ook in de eerstvolgende commissie. Ik zou er namelijk wel uitgebreider bij stil willen staan, dus ofwel vanavond, ofwel bij de eerstvolgende commissie. Dus ik wil het toch even hier graag aan de raad voorleggen.

De voorzitter

Maar ja, dan gaan we een vergadering doen over een krantenartikel. Ik vind dat nogal wat hoor. Volgens mij heb ik de reactie gegeven die je moet geven in deze. Meneer Reijnders.

De heer Reijnders, SP

Dat snap ik. Dat is ook allemaal. Iedereen heeft dat artikel net gelezen, dus dan laten we wat mij betreft afspreken dat we het in de eerstvolgende commissie wel uitgebreid bespreken. Want het is niet alleen een artikel. Er zit natuurlijk ook nog een hele wereld achter. Maar het is nu wel heel kortdag. Dat snap ik. Dus wat mij betreft, agenderen we het morgen via het presidium.

De voorzitter

Morgenavond presidium. Doen we. Meneer Verreck.

De heer Verreck, PvdA

Ik zal eraan willen toevoegen – want ik ben het volstrekt eens met de heer Reijnders – dat we dan de directeur van de GGD hier uitnodigen, zodat hij hier kan toelichten waarom hij vindt dat dit onderzoek hier niet nodig is. Misschien zijn er heel goede redenen. Ik lees het artikel zo dat hij zegt dat hij op basis van het artikel van het onderzoek van Haaglanden voldoende bewijs heeft waarom het een slechte keuze zou zijn. Dat zegt hij niet. Dat zegt hij impliciet. Laat hem in die zin in de commissie komen. Laat hem hier maar een toelichting geven. Dan heeft het college ook tijd om zich voor te bereiden op die toelichting. Kan het college misschien met een stuk komen hoe zij daarin staan. Dan kunnen we van daaruit ook verder gaan. Want ik vind het wel goed. Laat hem maar gewoon naar de commissie komen. Ja, dus, bij deze.

De voorzitter

Dat bespreken we morgenavond. Nog iemand over de vaststelling van de agenda? Want daar hoorde dit punt eigenlijk bij. Niet. Dan gaan we even de agenda doorlopen. Dan ga ik naar het vaststellen van de notulen van 5 en 6 november, de begroting. Kan ik die accorderen? Dat is het geval. De notulen van de raadsvergadering van 17 december. Kunt u daarmee instemmen? Dat is het geval. Het vaststellen van de ingekomen stukken en de wijze van afdoening. Dat is ook het geval. Rekenkamer opvolgingsonderzoek. Eén iemand voor bespreken. Dan de onderwijs-investeringsagenda. Dat wordt bespreken. De subsidieregeling Volkshuisvestingsfonds Vrieheide. Bespreken. De zienswijze tweede begrotingswijziging van WOZL en WSP Parkstad. Bespreken. Verordening Fit & Fun-regeling. Bespreken. Dan hebben we een motie vreemd aan de orde van de dag.

4. Vragenuur

De voorzitter

Het is bijna 18.45 uur. Dus we hebben tot 19.45 uur. Dan gaan we daar snel mee beginnen. Dan begin ik bij de vragen van de heren Jacobs en Hoogers van Forum voor Democratie inzake het Limburgse Energie Fonds. Meneer Hoogers, gaat uw gang.

De heer Hoogers, Forum voor Democratie

Meneer Jacobs, maar dat maakt niet uit.

De voorzitter

Sorry.

De heer Jacobs, Forum voor Democratie

We zijn nu met z'n tweeën. Volgens een recent artikel van L1 Nieuws neemt de provincie Limburg na dertien jaar afscheid van het Limburgse Energie Fonds. Het is een fonds dat sinds 2013 meer dan 200 miljoen euro in tientallen duurzame projecten heeft gestoken, maar nu wordt afgebouwd vanwege tegenvallende resultaten en verliezen, onder andere bij het Mijnwaterproject. Voor Heerlen zijn de gevolgen hiervan reëel en direct voelbaar. Projecten zoals het Mijnwaterinitiatief die ooit mede door de gemeente werden gedreven als duurzame warmtebron voor tienduizenden woningen, hebben enorme bedragen gekost zonder dat er zicht is op rendabel resultaat. Deze situatie schept onzekerheid over lopende projecten, financiële risico's voor de lokale belastingbetaler en rode cijfers die niet zomaar te verdoezelen zijn. Dit L1 bericht maakt pijnlijk duidelijk dat het huidige energietransitiebeleid, gestuurd door politieke ambitie en vastgeroeste voorkeuren voor bepaalde technologieën, niet het gewenste resultaat oplevert voor inwoners en lokale besturen. Forum voor Democratie is van mening dat het college van Heerlen er goed aan zal doen om openlijk te erkennen dat dit beleid tekortschiet en dat een fundamentele heroverweging op z'n plaats is richting een langzamer, realistischer en technologie-neutraal energiebeleid voordat verdere middelen worden ingezet. Onze vragen spreken voor zich, voorzitter.

De heer Jacobs en de heer Hoogers stellen de volgende vragen:

- 1. De provincie erkent dat het Limburgs Energie Fonds, mede door ideologisch gedreven keuzes binnen de energietransitie, heeft geleid tot forse verliezen. In hoeverre deelt het college de opvatting dat ook de gemeente te grote financiële risico's heeft genomen vanuit politiek wensdenken, en kan het college exact aangeven welk bedrag dit de Heerlense belastingbetaler (direct of indirect) heeft gekost?*
- 2. Nu blijkt dat grootschalige projecten zoals het mijnwaterproject structureel onrendabel zijn, is het college bereid te erkennen dat de huidige aanpak van de energietransitie onvoldoende realistisch en economisch onverantwoord is? En is het college bereid de energietransitie in Heerlen fundamenteel te heroverwegen, in plaats van deze koste wat kost door te zetten?*
- 3. Gezien de oplopende kosten, het afnemend draagvlak en de toenemende financiële risico's voor inwoners, deelt het college de mening van Forum voor Democratie dat een langzamer, pragmatischer en technologie-neutraal energiebeleid verstandiger is dan het huidige transitiebeleid? Zo nee, waarom acht het college het verantwoord om dit beleid onverkort voort te zetten ondanks de duidelijke waarschuwingen vanuit het LEF-debacle?*

De voorzitter

Dank u wel. Het woord is aan wethouder Gelderblom.

Wethouder Gelderblom

Dank u wel, voorzitter.

Vraag 1. De financiële risico's en verantwoordelijkheid. De provincie erkent dat het Limburgs Energie Fonds, mede door ideologisch gedreven keuzes binnen de energietransitie, heeft geleid tot forse verliezen. Ik citeer hierbij voor de duidelijkheid de vragenstellers. In hoeverre deelt het college de opvatting dat ook de gemeente te grote financiële risico's heeft genomen vanuit politiek wensdenken, en kan het college exact aangeven welk bedrag dit de Heerlense belastingbetaler (direct of indirect) heeft gekost?

Het antwoord is te beginnen uiteraard dat we de opvatting niet delen dat er sprake is van onverantwoorde risico's door politiek wensdenken, zoals in de vraagstelling werd gezegd. Wat ons betreft is investeren in de transitie naar een aardgasvrij Heerlen een noodzakelijke keuze om de stad voor te bereiden op wettelijke verplichtingen, maar het is ook een essentiële verzekering tegen energiearmoede in heel veel opzichten. Dat betekent dat niks doen voor Heerlen helemaal geen reële optie is. Überhaupt niet. Dat zouden we onze inwoners niet moeten willen aandoen, want daarmee zouden we hen blootstellen op de middellange termijn aan onbeheersbare fossiele brandstofprijzen en toenemende energiearmoede die daarmee samenhangen.

Wat betreft de situatie rondom het LEF specifiek, kan het college de raad geruststellen, ook na ruggenspraak met de provincie. Want voor Mijnwater heeft de afwikkeling van Mijnwater uit het LEF geen negatieve gevolgen. Zo zijn wij althans gerustgesteld en kunnen we dus hopelijk ook de raad geruststellen. In 2023 is er een bedrag van 40 miljoen gecommiteerd vanuit het LEF. Dit bedrag is toen volledig gereserveerd voor de groei van de komende jaren. Mijnwater heeft dat geld nog niet hoeven aanwenden. Dat bedrag is dus nog volledig beschikbaar. De doorontwikkeling van Mijnwater is wat dat betreft ook niet in het geding. De geplande investeringen en dus ook de groei van de komende jaren van de netwerken van Mijnwater kunnen gewoon gefinancierd worden. De financiële basis voor de uitvoering in Heerlen is daarmee onverminderd gewaarborgd via bestaande afspraken. Dit geldt ook voor andere delen van het werkgebied van Mijnwater. Daarnaast is het belangrijk om te zeggen dat er op provinciaal niveau op dit moment gewerkt wordt aan een verdere optimalisatie van de structuur rondom Mijnwater. Daar maakt het hele verhaal rondom LEF onderdeel van uit. Dat betekent dat in de toekomst de groei van Mijnwater op lange termijn verder wordt versterkt. Ik zeg daarbij: aldus ook de provincie.

Vraag 2. Effectiviteit en haalbaarheid van de energietransitie. De vraag luidt als volgt. Nu blijkt dat grootschalige projecten zoals het mijnwaterproject structureel onrendabel zijn, is het college bereid te erkennen dat de huidige aanpak van de energietransitie onvoldoende realistisch en economisch onverantwoord is? En is het college bereid de energietransitie in Heerlen fundamenteel te heroverwegen, in plaats van deze koste wat kost door te zetten? Voorzitter, het antwoord is dat het college geen aanleiding ziet voor een fundamentele heroverweging van de warmteaanpak zoals die binnen de energietransitie in Heerlen is vastgesteld, zowel door de vastgestelde Transitievisie warmte 2.0 als het programma duurzaamheid dat ook nog een keer heeft bekrachtigd en dat ook door de raad is vastgesteld. De aanpak richt zich primair op het verduurzamen van slecht geïsoleerde woningen, zoals de raad weet, met het energielabel met name D, E, F of zelfs G, met als doel het wooncomfort te verbeteren en natuurlijk energiearmoede, zoals al gezegd, te verminderen.

Collectieve warmteoplossingen vormen daarbij een essentiële pijler onder de leefbaarheid in onze wijken, want juist in buurten met slecht geïsoleerde woningen is een collectief netwerk één van de meest realistische instrumenten om energiearmoede tegen te gaan doordat het op termijn een betaalbare en stabiele oplossing biedt voor huishoudens die niet over de middelen beschikken voor kostbare individuele ingrepen of voor individuele oplossingen of waar individuele oplossingen nog gewoon simpelweg niet mogelijk zijn.

Vraag 3. Tempo en proportionaliteit van beleid. Gezien de oplopende kosten, het afnemend draagvlak en de toenemende financiële risico's voor inwoners, deelt het college de mening van Forum voor Democratie dat een langzamer, pragmatischer en technologie-neutraal energiebeleid verstandiger is dan het huidige transitiebeleid? Zo nee, waarom acht het college het verantwoord om dit beleid onverkort voort te zetten ondanks de duidelijke waarschuwingen vanuit het LEF-debacle?

Het antwoord van het college is dat een vertraging van het beleid absoluut niet in het belang van de inwoner zou zijn om genoemde redenen. Een langzaam uitvoeringstempo zou wat ons betreft ook betekenen dat huishoudens die vaak al kwetsbaar zijn, nog langer afhankelijk zouden zijn van de grillige gasmarkt zoals ze dat nu ook al zijn. Verbeteringen in de woonkwaliteit zouden daarmee onnodig lang worden uitgesteld. De ontwikkeling op provinciaal niveau – dan val ik een beetje in herhaling – duiden niet op een afname van ambitie aan de provinciekant en ook niet aan de kant van Mijwater zelf, maar op een bewuste keuze voor een nog robuustere organisatiestructuur die ook aansluit – ik zei het al eventjes – bij de wettelijke verplichtingen die eraan komen. Dan kijken we natuurlijk met name naar de Wcw, Wet collectieve warmte. Er wordt op dit moment gewerkt aan voorstellen die de positie van Mijwater als publiek verankerd warmtebedrijf – want dat is de vraag de Wcw – verder zullen verstevigen. Het college acht het dan ook volledig verantwoord om de ingezette koers voort te zetten, wetende dat de financiële kaders stevig zijn verankerd – ik had het al eventjes over die 40 miljoen – en dat de organisatorische slagkracht die nodig is de komende periode naar verwachting wordt versterkt om die doelstellingen te realiseren. Dat was het, voorzitter. Dank u wel.

De voorzitter

Dank u wel. Heeft u behoefte aan een aanvullende vraag, meneer Jacobs?

De heer Jacobs, Forum voor Democratie

Ik ben wel even stil van dit antwoord. Ik had eerlijk gezegd niet anders verwacht, maar mijn vraag aan de wethouder is of hij zich toch niet een klein beetje zorgen maakt. Kijk, alles wat we inzetten in die energietransitie ... Ons elektriciteitsnetwerk zit helemaal vol. Mijwater loopt niet. We zouden restwarmte krijgen vanuit Chemelot waar heel veel bedrijven weggaan. Ik kan me niet voorstellen dat u zich geen enkele zorgen maakt over die ambitie die hier wordt uitgesproken. We gaan een hele veilige energiebron, gas, opgeven, terwijl we aan alle kanten vastlopen. Dan zegt u: we doen het voor de inwoner. Ik zie dadelijk heel veel problemen voor de inwoners en voor onze bedrijven. Hoe ziet u dat?

De voorzitter

Gaat uw gang.

Wethouder Gelderblom

Dat is een lang gesprek. We moeten ervoor waken dat het niet te lang wordt, maar ik zou zeggen dat de kenschets van gas als energiebron in ieder geval door de Groningers niet zal worden aangemerkt als een veilige bron in heel veel opzichten. Dat om te beginnen. Ik denk dat het ook vaak samenhangt met een hele industrie, de fossiele industrie, die ongelooflijk veel leed met zich meebrengt, zowel sociaal als ecologisch. Ik denk ook dat voor de verschillende problemen die de heer Jacobs aanhaalde, bijvoorbeeld de netcongestie enerzijds en anderzijds de problemen rondom warmte, dat het nu juist zo is dat als je inzet op warmtenetten, je daarmee de netcongestie voor een deel kan oplossen. Want anders ben je afhankelijk van de elektrificatie via allerlei oplossingen. Dat hoeft met de restwarmte die we bij

Mijnwater hebben nou juist niet. Het is een hele grote bijdrage aan de oplossing van het netcongestieprobleem is nou juist dit type duurzame warmtenetten.

De voorzitter

Dank u wel. Hebben anderen nog behoefte? Dat is niet het geval. Dan gaan we naar de volgende set vragen. Dat zijn de vragen van de heer Rozestraten van de OPH inzake de huidige status van de Annakerk in Bekkerveld en de Marechausseekazerne in Welten. Meneer Rozestraten.

De heer Rozestraten, Ouderenpartij Heerlen

Dank u, voorzitter. De Annakerk in Bekkerveld en de Marechaussee kazerne in Welten. Het zijn twee objecten die al tien jaar of langer leegstaan. Ik heb begrepen dat vanuit de Architectenzaak beide objecten zijn aangepakt de afgelopen tijd in samenwerking met ontwikkelaar MMX uit Sittard. Vanuit de Annakerk heb ik ook begrepen dat vanuit de Architectenzaak inmiddels een zes-, zeven-, achtal voorstellen zijn geweest om daar op een hele mooie manier een Peutz Rijksmonument te behouden en ook om een goede invulling te geven voor het monument en juist ook omdat de Architectenzaak, denk ik, iets meer is dan een architectenbureau, maar ook nog een keer een hart heeft voor Heerlen en een hart heeft voor Peutz. Het is toch heel bijzonder dat er telkens opnieuw een negatief antwoord komt vanuit de gemeente. Het risico dat we nu lopen is dat we dadelijk een belegger krijgen die het opkoopt, want de financiële positie van de parochie is ook niet zo heel best. Dan druk ik me heel netjes uit, denk ik. Dan kan er een belegger komen die het hele Rijksmonument verkwanselt. Dat zou natuurlijk eeuwig zonde zijn voor onze stad en ook voor Peutz-gedachtegoed. Dus vandaar de vragen over de Annakerk.

Daarnaast is de Marechausseekazerne in Welten ook een heel belangrijk object voor de Weltense inwoners en zeker voor de oudere inwoners. Er is heel weinig doorstroming op dit moment, omdat het niet mogelijk is. Er wordt bijna niks gebouwd in Welten. Er was een heel mooi project waarbij 64 woningen c.q. appartementen moet ik zeggen, gebouwd zouden worden. Dat is afgekeurd. Of dat is afgeschoten eigenlijk doordat de Rijksgebouwendienst het object heeft verkocht aan een belegger uit Almere. Racha-projectmanagement. Zij willen er nu een verbouwing tegenaan gaan gooien, waardoor er veel minder woningen komen. We vragen ons ook af of de kwaliteit van de woningen dusdanig is dat we daar als Weltense gemeenschap heel blij van gaan worden. Dus we maken ons over beide objecten ernstig zorgen als OPH. Vandaar de vragen. En ook benieuwd naar de reactie van het college.

De heer Rozestraten stelt de volgende vragen:

- 1. Kunt u concreet aangeven wat de huidige status is van het initiatief van de Architectenzaak om in CPO verband (Collectief Particulier Opdrachtgeverschap) een 6-tal woningen aan te leggen in de Anna Kerk?*
- 2. Indien dit initiatief definitief van de baan is kunt u dan aangeven wat überhaupt de plannen zijn van de gemeente met dit rijksmonument aangezien er de afgelopen jaren al heel veel initiatieven geweest zijn (sporthal, zwembad, vrije school etc.) en telkens weer geeft de gemeente geen gehoor terwijl het bisdom ook wil meewerken met de verkoop?*
- 3. Kunt u concreet de status aangeven van de verbouwplannen (volgens uitspraken van de nieuwe eigenaar: een wit en crèmekleurig gebouw, geïnspireerd door de stranden van de Racha-eilanden in Thailand) van de Marechausseekazerne in Welten? Zie de toelichting hieronder.*

De voorzitter

Dank u wel. Het woord is aan wethouder Peters.

Wethouder Peters

Meneer de voorzitter, dank u wel. Laat ik gewoon bij vraag 1 beginnen.

1. Kunt u concreet aangeven wat de huidige status is van het initiatief van de Architectenzaak om in CPO-verband (Collectief Particulier Opdrachtgeverschap) een zestal woningen aan te leggen in de Annakerk?

Het bouwen van de woningen aan zich rondom die kerk is in strijd met het bestemmingsplan. Dat hoeft normaal gesproken natuurlijk geen probleem te zijn, maar wij vinden het als college – we hebben daar op 20 januari een principebesluit over genomen – ook niet wenselijk om af te wijken om dit mogelijk te maken. Eén van de voornaamste redenen is dat Bekkerveld ook een functie heeft als evenementenlocatie. We hebben daar bijvoorbeeld nu ParkCity Live. Wat je hiermee realiseert, is een aantal woningen op een gedeelte van een jaar op een festivalterrein. Als het gaat over geluid op de gevel, dan zitten daar bepaalde normen aan. Op het moment dat daar woningen worden gerealiseerd op een festivalterrein waar dus een gedeelte van het jaar flink wat muziek en flink wat decibel uit die speakers komt, dan komt de vergunbaarheid van bijvoorbeeld ParkCity Live ook in het geding, omdat er een te hoge geluidbelasting is op de gevel van de woningen. Dat is eigenlijk één van de belangrijkste redenen waarom we hebben gezegd dat we dit ook niet als een optie zien.

2. Indien dit initiatief definitief van de baan is, kunt u dan aangeven wat überhaupt de plannen zijn van de gemeente met dit Rijksmonument, aangezien er de afgelopen jaren al heel veel initiatieven geweest zijn (sporthal, zwembad, vrije school et cetera) en telkens weer geeft de gemeente geen gehoor terwijl het bisdom ook wil meewerken met de verkoop?

We zijn de laatste die niet willen meewerken aan een goed initiatief dat de buurt versterkt. Waar het natuurlijk wel om gaat, is dat de initiatiefnemer leidend is als het gaat over het voorleggen van concrete plannen. Naast concrete plannen hebben we natuurlijk ook vaker over ideeën, richtingen et cetera gehoord. Maar het gaat over concrete plannen die hier ter tafel komen en die wij vervolgens beoordelen op de kwaliteit van dat plan.

3. Kunt u concreet de status aangeven van de verbouwplannen (volgens uitlatingen van de nieuwe eigenaar: een wit en crèmekleurig gebouw, geïnspireerd door de stranden van de Racha-eilanden in Thailand) van de Marechausseekazerne in Welten? Zie de toelichting hieronder.

Het antwoord: ik hoorde u net ook zeggen dat er twijfels waren binnen de Weltense gemeenschap of de woningen die daar gerealiseerd zouden worden, kwalitatief aan de maat zouden zijn. Laat kwaliteit één van de kernbegrippen zijn waarop we hier in dit huis initiatieven beoordelen. Dus als de kwaliteit niet aan de maat is, dan wordt het hem niet. Ik kan trouwens wel gelukkig goed nieuws melden als het gaat over die Marechausseekazerne. Twee dingen. Het eerste is de tijdelijke huisvesting van de brandweer. Het college heeft hierover op 2 december vorig jaar een positief principebesluit genomen en de aanvraag van de omgevingsvergunning tot afwijking van het omgevings- of bestemmingsplan, zo u wilt, moet nog worden ingediend. Inmiddels is er wel al een huurovereenkomst gesloten tussen de eigenaar en de brandweer. Het is dus in overleg voor tijdelijke huisvesting tot maximaal eind december 2027. Vanavond en vandaag vindt ook een participatiebijeenkomst plaats voor omwonenden daarover.

Het tweede initiatief is inderdaad waar u het ook over heeft, namelijk die transformatie naar woningen. We zien wel kansen om dat natuurlijk samen verder te bekijken en op te pakken, zeker ook omdat we een goede duurzame invulling voorstaan van de Marechausseekazerne in Welten. We zijn op dit moment bezig om dat projectmatig in ieder geval vorm te geven. Ook hiervoor zal een aanvraag van de omgevingsvergunning tot afwijking van dat omgevingsplan

moeten worden ingediend. Alleen daar zijn we op dit moment dus nog niet. Dat was hem, meneer de voorzitter.

De voorzitter

Dank u wel. Dan ga ik eerst naar meneer Rozestraten om te kijken of hij een aanvullende vraag heeft. Dat is zo. Gaat uw gang.

De heer Rozestraten, Ouderenpartij Heerlen

Dank u, voorzitter. Gezien de reactie van de wethouder blijkt het dus dat een festival van twee dagen voorrang heeft op de redding van een Rijksmonument. Daar wil ik graag even een reactie op hebben. U geeft aan dat u als gemeente en als college de laatste bent die graag wil meewerken aan initiatieven. Ik kan u zeggen dat er vanuit de Architectenzaak echt een heel aantal initiatieven zijn geweest die dan misschien niet 100% zijn uitgewerkt, maar die wel besproken zijn met de gemeente en die telkens weer opnieuw werden afgewezen. Dus ik vind uw reactie daarin dan ook enigszins twijfelachtig. Dus daar zou ik ook graag een reactie op hebben. Dan wat betreft de Marechausseekazerne: het goede nieuws betekent dus in ieder geval dat tot eind 2027 er helemaal niks gaat gebeuren met het gebouw en dat er dan dus een tijdelijke invulling komt als ik het goed heb begrepen. Dat moet dan het goede nieuws zijn voor de inwoners van Welten. Graag daarop een reactie.

De voorzitter

Gaat uw gang.

Wethouder Peters

Laat ik beginnen bij de Marechausseekazerne. Dat tweede klonk ... Ik denk niet dat dit het hele verhaal is, hoe u het zegt. Uiteindelijk bestaat het uit twee onderdelen. Wij willen ook graag dat daar woningen komen. Die woningen moeten kwalitatief aan de maat zijn, maar daar zijn we op dit moment nog niet, aangezien het eigenlijk nu nog pas in een voortraject loopt om te komen tot een haalbaar initiatief waarbij wederom de initiatiefnemer natuurlijk primair ook aan zet is en waarbij wij ook, zoals ik u zojuist heb gezegd, dat als het gaat over het in vorm gieten van dat project, dat we daar echt actief en serieus in meedenken en meedoen.

Maar dat heeft natuurlijk ook tijd nodig. Het is niet van vandaag op morgen dat daar - zelfs op het moment dat je daar overeenstemming over hebt - begonnen wordt met het realiseren van dat initiatief. Wat in de tussentijd daar gerealiseerd wordt, is zoals gezegd, in ieder geval de tijdelijke huisvesting van de brandweer. Volgens mij zorgt de combinatie van beide ervoor dat we er in ieder geval heel snel voor kunnen zorgen dat die Marechausseekazerne ... Voor heel veel mensen is het feit dat die leeg blijft ook een issue als het gaat over leefbaarheid. Daar heb ik ook heel veel mensen over gehoord. Tegelijkertijd wil je ook op langere termijn voor de Weltense gemeenschap in ieder geval wel een ontwikkeling realiseren die van aanvullende waarde is op de gemeenschap zelf. Dus volgens mij is het win-win.

Als het gaat over het feit dat u zegt dat we niet overtuigd zijn van het feit dat u mee wil helpen, dat u wil ondersteunen et cetera. Met dit initiatief als het gaat over de Annakerk zijn wij echt wel tot het gaatje gegaan. Alleen op het moment dat je je realiseert dat twee dingen niet met elkaar verenigbaar zijn, moet je er als college natuurlijk wel een afweging in maken. De afweging die gemaakt is, is gewoon dat op het moment dat we daar woningbouw realiseren, dat de activiteiten die daar op die evenementenlocatie gebeuren, natuurlijk ook niet meer mogelijk zijn. De afweging die gemaakt is, is inderdaad om dat op die plek dus niet te doen en dat andere wel toe te staan.

Even terug naar het begin: de bestemming van de Annakerk is maatschappelijk. Dus binnen de bestemming maatschappelijk zijn er bepaalde mogelijkheden. We zijn bij goede initiatieven ook echt bereid om daarvan af te wijken, maar tegelijkertijd hebben we ook te maken met die Rijksmonumentenstatus. Hoe zorg je dan dat er een initiatief in komt dat aan de ene kant van aanvullende waarde is en aan de andere kant ook respect heeft en dus ook recht doet aan dat Peutz-pand zelf? Dat is best wel een complexe afweging, maar ik geloof wel dat er nog wel veel meer mogelijk is dan hetgeen wat tot nu toe te berde gebracht is.

De voorzitter

Dank u wel. Ik zag behoefte aan een aanvullende vraag. Meneer Oulad was de eerste die ...

De heer Oulad Lmaroudia, D66 (interruptie)

Heel specifiek over de Marechausseekazerne. De wethouder heeft het woord kwaliteit laten vallen. Dat is natuurlijk heel goed. Dat is ook iets wat we willen en dat dit – ik weet niet wat de precieze bewoording was – stipt bovenaan staat. Kunnen deze kwaliteitseisen bijvoorbeeld met ons gedeeld worden? Wat zijn deze? Als dit een kernbegrip, ik dacht dat dit het woord is dat u gebruikte. Als dit inderdaad het geval is, dan kunt u dat wellicht delen met de raad, want als de woningen kwalitatief op maat moeten zijn, dan moet dat ook te meten zijn. Dus nogmaals, heel concreet, kunt u deze kwaliteitseisen met ons delen? Ik snap dat u dit nu misschien niet uit het blote hoofd kunt doen, maar wellicht in een brief of in een bericht aan ons. Dank u wel.

De voorzitter

We maken even een rondje. Meneer Verreck.

De heer Verreck, PvdA (interruptie)

Dank u wel, meneer de voorzitter. Ik was verbaasd over het antwoord van de wethouder rondom de Annakerk. Ik bent het met meneer Rozestraten eens dat blijkbaar een tweedaags festival van groter belang is dan goede woningen in Heerlen. Dat is dan voor rekening van deze wethouder. Wat ik me wel afvraag, is dat als ik de brief en de vragen van meneer Rozestraten goed lees, dat hij het dan volgens mij heeft over woningen in de kerk en niet over woningen buiten de kerk. Dus ik ben heel benieuwd wat nu het juiste antwoord is. Het goede zou kunnen zijn – daar zou volgens mij de buurt heel blij mee zijn – als we door het bouwen van die woningen in die kerk daadwerkelijk ParkCity Live zouden kunnen verplaatsen naar een andere locatie in de stad en daar de buurt veel meer rust zouden kunnen gunnen. Want de buurt heeft een maand lang overlast van ParkCity Live. Dat is al vaker hier bekend gemaakt in het college. Ik denk dat het ook heel belangrijk is dat daar ook naar gekeken wordt. Dan kunnen we wel daadwerkelijk de transitie aangaan. Dan geef je als college het beeld: wij vinden dat wonen van groter belang dan die twee dagen dat festival, maar u staat er blijkbaar anders in, begrijp ik hieruit.

De voorzitter

Meneer Van den Berg. Mensen, het is het vragenuur. Dus vragen zijn kort.

De heer Van den Berg, VVD (interruptie)

Voorzitter, ik wil daar best wel kort in zijn. Wij zijn een stad die te pas en te onpas roepen dat wij lef tonen in deze stad. Als ik dan het verhaal hoor rondom de Annakerk, dan denk ik dat daar koudwatervrees is en dat we daar geen lef tonen. De vraag aan de wethouder zou kunnen zijn: zou u een perspectievennota kunnen opstellen over wat wel kan daarin? Ik ken de

ondernemer die ParkCity Live daar organiseert. Dat is een zeer creatieve ondernemer die ook de buurt goed erbij betreft. Natuurlijk zijn er altijd mensen die erop tegen zijn, maar ik zou u willen oproepen: maak een perspectievennota. Wat kan wel? Laten we dat lef tonen om op zo'n bijzondere plek toch iets van wonen te realiseren.

De voorzitter

Meneer Jacobs.

De heer Jacobs, Forum voor Democratie (interruptie)

Voorzitter, heel even kort. Mijn vraag sluit een beetje aan op die van meneer Oulad of bijna helemaal. Ik hoor ook steeds het woordje kwaliteit. Die architecten zijn natuurlijk ook geen koekenbakkers. Kwaliteit, is dat een subjectief begrip of een objectief begrip? Als dat inderdaad echt een objectief begrip is, dan denk ik dat we het als raad ook wel fijn zouden vinden als we die met elkaar kunnen delen.

De voorzitter

Dank u wel. Meneer Reijnders.

De heer Reijnders, SP (interruptie)

Dank u, voorzitter. Er ontstaat in Heerlen nu een beetje het beeld dat de woningnood in Heerlen nu alleen maar opgelost kan worden als de Annakerk tot woningen wordt omgevormd. Ik wil eigenlijk een vraag stellen aan de vragensteller. Moet ik nu concluderen dat de OPH werkelijk ParkCity Live wil schrappen? Want dat zou ik wel bijzonder vinden.

De voorzitter

Dat was een vraag aan de vraagsteller. Die mag u even beantwoorden natuurlijk.

De heer Rozestraten, Ouderenpartij Heerlen

Ik denk dat dit helemaal niet de opzet is. Ik denk dat als jij ergens gaat wonen en je weet dat er bepaalde overlast is ... Als je naast een tennisbaan gaat wonen, dan weet je dat je last kunt hebben van de tennisbaan. Dus als je op het Bakkerveld gaat wonen, dan weet je dat je af en toe last kunt hebben van het Bakkerveld. Dus in zoverre denk ik dat je dat ook heel goed kunt uitleggen aan de kopers van de betreffende woningen. Zij gaan graag twee dagen per week in het Van der Valk zitten en worden daar dan verwend. Dat zal Hans Paul Nieskens heel graag willen betalen.

De voorzitter

Dank u wel, ik zag dat mevrouw Keulen ... Nee? Verder niemand. Aan u het woord.

Wethouder Peters

Misschien om met dat laatste te beginnen, zo makkelijk is het helemaal niet. Want op het moment dat jij ... Dat gaat helemaal niet alleen over ParkCity Live. Bakkerveld is vanuit de gemeente een evenementenlocatie. Daar kan ParkCity Live worden georganiseerd. Daar kan ook iets anders worden georganiseerd. Het gaat om het geluid. Op het moment dat je daar willens en wetens een evenementenlocatie hebt met een bepaalde geluidsnorm en dat je op datzelfde terrein woningen hebt, is dat onverenigbaar. Iemand die op dat terrein woont, heeft een hele sterke zaak op het moment dat er een dergelijk evenement vergund wordt om dat succesvol aan te vechten. Dat is het hele eieren eten. Dus ik wil ook wegblijven van de discussie van alleen maar over ParkCity Live, over de ondernemer daarvan et cetera. Nee, het

één is met het ander niet verenigbaar. Als het gaat over die kwaliteit, dan is het objectief en het is door u zelf vastgesteld. Want het gaat gewoon om de beleidskaders die u hier als raad – ook de raad als bestuursorgaan is eeuwig – in het verleden heeft vastgesteld en waaraan wij toetsen bij ruimtelijke initiatieven. Die kunnen wij onder elkaar zetten, maar ze zijn ook terug te vinden op de site van de gemeente Heerlen. Dat was het, voorzitter.

De voorzitter

Prima. Dan gaan we door naar de volgende set vragen. Dan zijn de vragen van de heer Daamen van de Partij Hoensbroeks Belang inzake het Lomahuis. Gaat uw gang.

De heer Daamen, Partij Hoensbroeks Belang

Voorzitter, daar ben ik weer. Zo blijven we het ook doen zolang het me gegeven is om het te mogen doen. We hebben het inmiddels meer dan tien jaar over het Lomahuis. Waar moet ik beginnen? Laten we positief beginnen. We zijn verheugd dat er uiteindelijk gehoor is gegeven aan onze aangenomen motie die we tijdens de algemene beschouwingen ingebracht hebben. De motie riep het college op om de huidige eigenaar te attenderen op de mogelijkheid om een procedure te starten om de Rijksmonumentenstatus eraf te halen. Vorige week heeft De Limburger twee artikelen gepubliceerd met daarin een update van de status van het Lomahuis. Gisteren nog een artikel. In deze artikelen wordt er vermeld dat de burgemeester en wethouder van Heerlen willen dat het Lomahuis in Hoensbroek een Rijksmonument blijft en dat zij niet actief gaan meewerken, omdat zij het een mooi en waardevol pand vinden. Wij en met ons veel buurtbewoners, verschillen van mening met betrekking tot de gekozen bewoording 'mooi'. Zo mooi is het immers niet meer. Ik nodig dan ook de raadsleden die dat nog niet gedaan hebben uit om daar eens in ogenschouw te nemen hoe het eruitziet en een inschatting te maken van of het nog een mooie vorm gaat krijgen. De buurt kijkt al jaren tegen een puist aan. Het pand is al jaren een bron van overlast. Dat alles komt het veiligheidsgevoel zeker niet ten goede. Daarnaast ketst het potentiële initiatieven keer op keer af vanwege het feit dat de monumentenstatus en daarmee samenhangende kosten ervoor zorgt dat de investering niet rendabel te krijgen is. Uitgaande van dat de inhoud van de aangehaalde artikelen correct is, hebben wij vragen gesteld. Ik zag vandaag nog iets van het Cuypersgenootschap voorbijkomen. Daar vind ik wel wat van. Om na tien jaar aandacht vragen voor het Lomahuis nu eindelijk een weg in te slaan en om daar ook aandacht voor te vragen, is voor mij een beetje mosterd na de maaltijd, maar ik hoop dat ze daar openstaan voor alle suggesties, zowel sloop, als dat behoud. Maar ik ben benieuwd naar de beantwoording van de wethouder.

De heer Daamen stelt de volgende vragen:

- 1. Gezien de jarenlange status quo en overlastbeleving van de buurt willen we graag van het college weten waar het omslagpunt ligt dat ze wel actief willen meewerken om deze rijksmonumentenstatus eraf te krijgen.*
- 2. Wat is de status van alle opgelegde dwangsommen? Graag ontvangen we een gedetailleerd overzicht hiervan inclusief inningen.*
- 3. In het artikel wordt aangegeven dat er plannenzijn om 26 studio's te realiseren voor mensen die in de zorg werken en dat ze daarvoor met meerdere zorgorganisaties in gesprek zijn en dat de gemeente hiervan nog niet op de hoogte is. Heeft het college naar aanleiding van deze uitingen inmiddels contact gehad met de eigenaar van het Lomahuis? Zo ja, wanneer heeft dit contact plaatsgevonden en welke concrete afspraken of vervolgstappen zijn daarbij besproken? Zo nee, om welke reden is na deze publieke uitingen nog geen overleg met de eigenaar gestart en is het college bereid, met het oog op vaart en*

grip op het proces te houden, bereid om dit alsnog op korte termijn te doen en de raad hierover te informeren?

De voorzitter

Wethouder Clemens, gaat uw gang.

Wethouder Clemens

Voorzitter, ik hoor de pijn van de heer Daamen in zijn bijdrage. Eerlijk gezegd, ik begrijp volkomen uw oproep, want het Lomahuis laat in hele hoge mate zien wat de dilemma's rondom monumenten kunnen zijn. Dat is namelijk aan de ene kant het bewaren van die karakteristieke elementen die bewarenswaardig zijn en die een verhaal vertellen over onze stad en regio. Aan de andere kant, wanneer dat op onvoldoende goede wijze gebeurt, dan kan zo'n pand ook zomaar een last voor de omgeving gaan worden. Dat is natuurlijk wat hier wel degelijk aan de hand is. Volgens mij is het ook belangrijk om dat voorafgaand aan de beantwoording van deze vragen te erkennen.

1. Gezien de jarenlange status quo en overlastbeleving van de buurt willen we graag van het college weten waar het omslagpunt ligt dat ze wel actief willen meewerken om deze rijksmonumentenstatus eraf te krijgen.

Voorzitter, sinds 1999 is het Lomahuis een Rijksmonument en dat betekent dat niemand anders dan het Rijk die monumentenstatus daaraf kan halen. Dat is belegd bij de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed. Waar we het bij de begrotingsbespreking ook over hebben gehad, is dat waar het mogelijk is om gebouwen monumentaal te laten worden, het ook mogelijk is om die monumentenstatus eraf te halen. Alleen dat is iets wat alleen de Rijksdienst kan doen en alleen zal doen op het moment dat de bewarenswaardige elementen dusdanig aangetast zijn dat het geen monument meer genoemd kan worden. Daarnaast kan de eigenaar van het pand een aanvraag indienen en ook een procedure kan starten om die monumentenstatus van het pand af te krijgen. In die procedure wordt de gemeente om een zienswijze gevraagd. Dus strikt genomen, kunnen we zeggen dat het niet relevant is waar voor het college het omslagpunt komt. Het is wel relevant dat een eigenaar een procedure kan starten, dat de RCE dat zal oppakken, maar zoals gezegd, dat vooral zal wegen na de aanwezigheid van bewarenswaardige elementen en de gemeente daarbij zal horen. Daarbij zal de gemeente uiteraard niet alleen de belangen van de monumentale waarde meewegen, maar ook de belangen van de omgeving.

2. Wat is de status van alle opgelegde dwangsommen? Graag ontvangen we een gedetailleerd overzicht hiervan inclusief inningen.

Voorzitter, op 13 januari 2025 is er een last onder dwangsom opgelegd aan de eigenaar. Dat weet u. Daar hebben we het ook eerder over gehad. Daarover is de raad toen ook kort geïnformeerd. Vervolgens is er in samenspraak met de RCE ter plekke gekeken, is er overleg geweest en is er ook overleg met de eigenaar geweest, maar heeft er ook actie plaatsgevonden vanuit de eigenaar. Dat is namelijk dat de eisen die in de last gesteld werden voldaan zijn. Dat betekent dat er ook geen dwangsommen verbeurd zijn. Dat is de stand van zaken op dit moment.

3. In het artikel wordt aangegeven dat er plannen zijn om 26 studio's te realiseren voor mensen die in de zorg werken en dat ze daarvoor met meerdere zorgorganisaties in gesprek zijn en dat de gemeente hiervan nog niet op de hoogte is. Heeft het college naar aanleiding van deze uitingen inmiddels contact gehad met de eigenaar van het Lomahuis?

Zo ja, wanneer heeft dit contact plaatsgevonden en welke concrete afspraken of vervolgstappen zijn daarbij besproken?

Zo nee, om welke reden is na deze publieke uitingen nog geen overleg met de eigenaar gestart en is het college bereid, met het oog op vaart en grip op het proces te houden, bereid om dit alsnog op korte termijn te doen en de raad hierover te informeren?

Nee, voorzitter. Het college heeft niet naar aanleiding van het krantenartikel contact gezocht. Het is ook niet gebruikelijk dat we dit doen. Anders zou de krant wellicht een hele aantrekkelijke route worden voor initiatiefnemers om bij de gemeente aan tafel te komen. Daarvoor hebben we natuurlijk andere wegen. Het is natuurlijk aan de eigenaar zelf om bijvoorbeeld op basis van nieuwe informatie, nieuwe plannen of nieuwe inzichten, contact te zoeken met de gemeente. Vervolgens zullen wij natuurlijk die plannen op hun waarde beoordelen. Laat ik daar nog aan toevoegen dat het college zeer in is voor meedenken over woningbouw in de omgeving en ook woningbouw in dit pand. Dat is natuurlijk ook heel passend voor waar het pand ooit voor bedoeld is. Het college is ook zeer bereid om creativiteit aan de dag te leggen, maar de monumentale status is wel een feit. Het is niet het college, maar de Rijksdienst die uiteindelijk daarin het laatste en belangrijkste woord spreekt.

De voorzitter

Dank u wel. Ik zie behoefte aan een aanvullende vraag bij meneer Daamen.

De heer Daamen, Partij Hoensbroeks Belang

Eigenlijk twee, maar ik mag er maar één stellen, geloof ik.

De voorzitter

U mag er best twee stellen. Ik zie anderen dat ook doen.

De heer Daamen, Partij Hoensbroeks Belang

Ten eerste, u heeft het gehad over die dwangsommen. In het verleden zijn er meer dwangsommen opgelegd. U refereert nu naar de laatste dwangsom. Maar wat is de status van voorgaande dwangsommen? Mijn tweede opmerking is dat er een uitspraak is geweest vanuit de Rijksdienst. Er staat: er is meer mogelijk dan we denken. Daar werd ik natuurlijk wel door getriggerd. Ik vraag me af om de wethouder misschien weet wat ze daarmee bedoelen. Zo niet, wil hij daar dan achteraan gaan? Tot zover.

De voorzitter

U mag eerst deze beantwoorden en dan maak ik het rondje bij de anderen. Dus eerst even naar de vraagsteller zelf.

Wethouder Clemens

We hebben uw vraag inderdaad geïnterpreteerd als: wat is de huidige stand van zaken rondom dwangsommen? Maar als u meer zoekt naar een historisch overzicht, dan kunnen we dat leveren. Dat doen we dan schriftelijk. Wat betreft die uitspraak van de Rijksdienst in de krant, was ik daar eerlijk gezegd ook wel blij mee, want de aannames die vaak gedaan wordt, is dat als iets een monument is, of het nu een gemeentelijk of een Rijksmonument is, dat er dan nog maar heel weinig kan en dat iedere centimeter van het pand onveranderlijk moet blijven en dat je heel veel moeite hebt om nieuwe functies toe te voegen. Maar ik denk dat we in onze stad en regio ook hele mooie voorbeelden hebben van hoe je wel degelijk Rijksmonumenten een mooie toekomst kunt geven. Eén van mijn persoonlijke favorieten is de Christus Koningkerk in Vrieheide. Voor degenen van u die dat bouwproces hebben gezien, daar stonden op enig moment nog maar vier muren en verder helemaal niets. Je kon eronderdoor kijken. Je kon door het dak naar buiten kijken. Toch heeft die kerk momenteel een hele passende functie

als archief, is het pand mooier dan dat het er in de afgelopen eeuw bij heeft gelegen en weten we zeker dat deze kerk voor de toekomst bewaard gaat blijven. Dat leidt dan niet alleen tot vreugde van de gebruikers, maar ook tot dat van de buurt. Dat is een voorbeeld. Maar wat de RCE hier doet, is ook een uitnodiging, een hand uitreiken naar eigenaren zoals de eigenaar van het Lomahuis om niet te snel aan te nemen dat dingen niet kunnen, maar vooral ook om goede plannen te gaan ontwikkelen. Wanneer er goede plannen ontwikkeld worden, groeit de bereidheid bij de Rijksdienst ook om te kijken hoe het wel mogelijk gemaakt kan worden. In zo'n situatie staat het college schouder aan schouder met de initiatiefnemer.

De voorzitter

Ik zag nog wat andere vingers. Meneer De Groot.

De heer De Groot, Ouderenpartij Heerlen (interruptie)

Dank u, voorzitter. Ik hoor de wethouder aan het begin van zijn betoog zeggen: ik voel de pijn van de heer Daamen. We weten allemaal hoe de heer Daamen hier namens heel veel Hoensbroekenaren vecht voor dit Lomahuis. Dat doet hij uitstekend, maar die pijn zit ook bij die mensen. Laat dat duidelijk zijn. Wat ik me afvraag, is dat als je al weet dat dit zo ongeveer al tien jaar speelt – dan hoor ik de wethouder zeggen dat formeel die initiatiefnemer ook het initiatief moet nemen en dat zal volgens de regels ook zo zijn – zou het dan niet zo zijn dat op het moment dat je ook hoort dat de Rijksdienst aangeeft dat er veel meer mogelijk is dan wellicht gedacht wordt, dat er sprake is van gedachtes en initiatieven? Ik denk dat als u de heer Daamen opbelt en zegt: meneer Daamen, regel een afspraak met de initiatiefnemer en met de Rijksdienst en dan kom ik er ook bij zitten, dan zou je daar toch samen uit moeten kunnen komen om dat in ieder geval samen op te pakken? Ik zou een veel actievere houding van de kant van het college in deze zaak willen zien. Kunt u uw mening daarover geven?

De voorzitter

Meneer Jacobs.

De heer Jacobs, Forum voor Democratie (interruptie)

Dank u wel, voorzitter. Misschien een beetje in het verlengde van de heer De Groot. Ik hoorde op een vraag: we hebben het hier in de raad constant over de leefbaarheid van de wijken. Mede door dat Lomahuis staat dat daar toch wel een beetje onder druk. Vervolgens hoor ik hem zeggen dat het bij de Rijksdienst ligt op het moment dat ik de monumentenstatus eraf wil halen. Dan geeft u als antwoord: dan gaan wij kijken als gemeente en dan gaan wij een afweging maken. Aan de ene kant het Rijksmonument als wij gehoord worden door de Rijksdienst en aan de andere kant ... Die gaan wij tegen elkaar opwegen. Ik had als antwoord verwacht: de leefbaarheid staat voorop. Dit duurt al zo lang. Natuurlijk werken wij er dan aan mee en natuurlijk laten wij dan horen dat de momentenstatus daarvan af moet. Waarom geeft u dat niet aan? Is leefbaarheid dan niet belangrijker dan een Rijksmonument? Mij lijkt van wel.

De voorzitter

Meneer Van den Berg.

De heer Van den Berg, VVD

Voorzitter, ik wil eigenlijk voor 100 procent aansluiten bij de woorden van de heer De Groot aansluiten. Een actievere houding vanuit het college in de richting om dit probleem opgelost te krijgen, dat zou mijn oproep zijn.

De voorzitter

Meneer Verreck, u had ook uw vinger opgestoken.

De heer Verreck, PvdA (interruptie)

Ik ben wat getriggerd door de brief die toegevoegd is van het Cuypersgenootschap. Die zeggen daarin letterlijk: je kan dus ook als gemeente zeggen: we gaan een pand nu renoveren en wij leggen de factuur bij de eigenaar van het pand neer. Dat is namelijk wat de Raad van State heeft benadrukt. Dat kan. Dat mag je ook doen. Waarom kies je dan niet voor die weg? Dan breng je wel iets in beweging. Dat is natuurlijk ook een mogelijkheid. Ik wil graag horen hoe de wethouder hierover nadenkt.

De voorzitter

Dank u wel. Meneer Ermers zie ik nog.

De heer Ermers, Ouderenpartij Heerlen (interruptie)

Dank u, voorzitter. Ik wil toch nog even in herinnering roepen dat we het hier hebben over het Lomahuis dat al tien jaar met grote problemen leegstaat. Als we het over leefbaarheid hebben in die wijk: er staan een aantal woningen die fantastisch gerenoveerd zijn. Daartegenover staat de Oude Muziekschool. Dan ga ik even niet in op de initiatieven die daarvoor zijn genomen. Maar ook daar ligt op de loer dat dit op een gegeven moment gaat verloederen. Het begint al. Dus ik wil toch speciaal aandacht vragen voor het Lomahuis en de Muziekschool. Er zit, denk ik, 100 meter tussen. We moeten enorm oppassen dat niet dat stuk helemaal gaat verloederen. Dus speciale aandacht en een actieve houding vanuit de gemeente of wat dan ook.

De voorzitter

Wilt u daar een actieve houding in opnemen, wethouder? Dat als laatste vraag. Gaat uw gang.

Wethouder Clemens

Voorzitter, deze beantwoording kent toch een wending die ik niet had voorzien, maar waar ik eigenlijk ergens wel blij mee ben, namelijk een collectieve oproep om ons actiever op te stellen. Dat sluit eigenlijk heel goed aan bij de oproep die het Cuypersgenootschap heeft gedaan, namelijk in het belang van het behoud van het monument, in het belang van de leefbaarheid van de buurt en in het belang van een toekomst voor deze plek en stop van de verloedering, kijken of er meer dwangmiddelen zijn om eigenaren te dwingen om dit tot een goed einde te brengen.

Voorzitter, wij gaan onderzoeken hoe dat kan en wij gaan voor de zomer bij u terugkomen met een schriftelijke terugkoppeling over hoe we daarmee verdergaan. Dus ik heb de raad heel goed gehoord. Wij voelen de pijn waar het gaat over de omgeving en de leefbaarheid. Ik denk dat het ook belangrijk is om de pijn te voelen van deze stad die al zo veel moois heeft verloren. Ik geloof dat er middelen zijn om die twee bij elkaar te brengen. Dus dank ook voor de suggestie van de heer Verreck en van het Cuypersgenootschap. Wij komen daar schriftelijk op terug voor de zomer.

De voorzitter

Dank u wel. Wellicht nog aanvullend op de dwangsommen, want u vroeg naar de vroegere dwangsommen. Die zijn al lang uitgewerkt, maar die waren ook op de oude eigenaar gericht en dus niet meer op de huidige eigenaar. Dus daar kan je niet zo veel meer mee op dit moment.

Ik ga naar het volgende setje vragen. Dat zijn de vragen van de heren Jacobs en Hoogers van Forum voor Democratie inzake activisme versus eigendomsrecht. Deze neemt meneer Hoogers wel. Gaat uw gang, meneer Hoogers.

De heer Hoogers, Forum voor Democratie

Dank u wel, voorzitter. Recentelijk heeft actiegroep Extinction Rebellion in Heerlen zonder toestemming commerciële reclame-uitingen vervangen door activistische posters met de oproep tot het stoppen van de zogenoemde fossiele reclames. Deze acties vormen een directe aantasting van het eigendomsrecht van bedrijven en exploitanten, een kernbeginsel van de rechtsstaat. Forum voor Democratie acht het van groot belang dat de gemeente helderheid verschaft over haar rol, verantwoordelijkheden en de concrete stappen die zij onderneemt om het eigendomsrecht te beschermen en wet- en regelgeving te handhaven. Naar aanleiding hiervan stelt onze fractie de volgende vragen aan het college.

De heer Jacobs en de heer Hoogers stellen de volgende vragen:

- 1. Hoe beoordeelt het college deze acties in het licht van het eigendomsrecht van de reclame-exploitanten en de wet? Welke concrete stappen heeft de gemeente reeds genomen of is zij voornemens te nemen om het eigendomsrecht te beschermen en verdere onrechtmatige acties te voorkomen?*
- 2. Hoe waarborgt het college dat wet- en regelgeving rond reclame-uitingen in de openbare ruimte, waaronder eigendomsrechtelijke bescherming, daadwerkelijk wordt nageleefd? Wordt hierbij samengewerkt met politie en exploitanten, en zo ja, op welke manier?*
- 3. Hoe garandeert het college dat alle actiegroepen en politieke uitingen in de openbare ruimte gelijk worden behandeld, ongeacht de inhoud van de boodschap, zodat het eigendomsrecht van derden niet selectief wordt ondermijnd en precedentwerking wordt voorkomen?*

De voorzitter

Dank u wel. Als portefeuillehouder handhaving en openbare orde zal ik deze zelf voor m'n rekening nemen.

1. Hoe beoordeelt het college deze acties in het licht van het eigendomsrecht van de reclame-exploitanten en de wet? Welke concrete stappen heeft de gemeente reeds genomen of is zij voornemens te nemen om het eigendomsrecht te beschermen en verdere onrechtmatige acties te voorkomen?

Laat ik beginnen met namens het college uit te spreken dat we ons dooiergeren aan al het plakgedrag van een heleboel instituties. Ik heb me het afgelopen jaar doodgeërgerd aan White Lives Matter die in onze parkeergarages eigendom van particuliere eigenaren stickers ophangen op plekken waar ze verwijderd moeten worden tegen heel veel geld en die dat ook op straatmeubilair doen waar wij de kosten voor dragen. Zo zie ik ook deze actie. Blijf van andermans spullen af, want je jaagt een ander mens op kosten. Dat is één.

Het schijnt overigens en dat is een hele ingewikkelde discussie in Nederland, dat dit hoort bij het uiten van je mening. Maar op deze manier je mening uiten is wel in strijd met de APV en leidt tot schade aan eigendommen van anderen en je maakt inbreuk op het eigendomsrecht van inderdaad een reclame-exploitant. Eigenlijk mag die exploitant in Nederland zelf bepalen wat er wel of niet in die reclamekasten wordt geplaatst binnen de kaders van de wet.

In onze APV staat dat het verboden is om zonder schriftelijke toestemming van de rechthebbende een aanplakbiljet aan te brengen op de openbare weg of op een gebouw dat vanaf de weg zichtbaar is. Daar waar mogelijk, laat ik daar ook maar heel eerlijk in zijn, treden onze handhavers op, op het moment dat zij zo'n overtreding zien gebeuren. Daar zit natuurlijk wel een probleem. Je moet het wel zien gebeuren. Wanneer plakken mensen dit soort dingen?

Vaak op het moment dat ze zelf ook zien dat er niemand in de buurt is. In principe krijgt een overtreder dan een officiële waarschuwing of een boete afhankelijk van hoe het eruitziet, wat er gebeurt en hoe makkelijk het is.

Achteraf handhaven, want daar heb je het vaak over, is dan weer enorm lastig. Dat kost veel tijd, omdat het vaak niet duidelijk is wie die overtreding nou echt heeft gepleegd. Vaak hebben we daar geen beelden van, want onze bushokjes en reclamezuilen staan niet allemaal onder cameratoezicht, zeg ik dan maar even. Kortom, dat is lastig, maar we onderzoeken wel op dit moment of er bestuurlijke mogelijkheden zijn om te handhaven in de richting van die acties die Extinction Rebellion heeft gedaan. Daarnaast hebben we contact opgenomen met de reclame-exploitanten om te vragen welke maatregelen zij nemen om de rechten van hun klanten te beschermen.

2. Hoe waarborgt het college dat wet- en regelgeving rondom reclame-uitingen in de openbare ruimte, waaronder eigendomsrechtelijke bescherming, daadwerkelijk wordt nageleefd? Wordt hierbij samengewerkt met politie en exploitanten, en zo ja, op welke manier?

Ik heb het al gezegd: in de praktijk is het dat groepen zonder enige aankondiging stickers, pamfletten en posters aanbrengen op openbare en particuliere gebouwen. Dat is meestal onverwacht en meestal niet bekend wie dat gedaan heeft en wanneer het is gebeurd. Wij proberen daar met onze handhavers en politie echt actief op te letten, ook over de wijze van uitingen en ook over de inhoud van uitingen, zeker ook als ze racistisch en dergelijke zijn. Dan treden we meteen op om het zelf te verwijderen. Dan kost het ons geld, maar dat doen we dan wel. Dat doen we dan ook snel, maar dan treffen we meestal niet de daders aan. Deze aanpak heeft er in het verleden wel toe geleid dat commerciële illegale aanplakkers Heerlen zijn gaan vermijden. Maar je moet het wel steeds gaan blijven volgen en kijken of je er echt bovenop kan zitten. Soms zijn acties van tevoren aangekondigd. Dat gebeurt vaak bij een demonstratie. In dit geval kan je in gesprek gaan met de initiatiefnemer om te kijken hoe we het kunnen vermijden.

3. Hoe garandeert het college dat alle actiegroepen en politieke uitingen in de openbare ruimte gelijk worden behandeld, ongeacht de inhoud van de boodschap, zodat het eigendomsrecht van derden niet selectief wordt ondermijnd en precedentwerking wordt voorkomen?

Dat is de reden dat ik mijn eerste zin ook uitsprak. Ik ben met het college echt fel tegen al dit soort vormen van uitingen die andermans eigendommen bekladden. Of dat nou White Lives Matter of Extinction Rebellion is, we pakken dit soort dingen aan waar we kunnen. Als we de dader weten te pakken, dan proberen we hem ook een strafmaatregel op te leggen. Maar je kan er niet aan ontkomen – want als je het over garanties hebt – en ik kan het niet tegenhouden dat er af en toe geplakt wordt en dat er helaas op brievenbussen, op openbare ruimten en op dit soort reclameborden het eigendomsrecht geschonden wordt. Als we dit signaleren, dan treden we op en proberen we het te herstellen. Daar behandelen we iedereen gelijk die de wet overtreedt. Dank u wel. Heeft u nog een behoefte aan een aanvullende vraag, meneer Hoogers? Ik zie mevrouw Géron en meneer Van Zutphen. Mevrouw Géron.

Mevrouw Géron, Partij voor de Dieren (interruptie)

Voorzitter, we hebben natuurlijk gehoord wat u zegt. Ik denk dat dit een vorm is van activisme. Daar heb je verschillende gradaties in. Er is hier niets kapot gemaakt.

Eigendomsrecht is in feite een menselijke afspraak en geen natuurwet. Met betrekking tot het verbod op fossiele reclame: die industrie maakt het het ecosysteem kapot. Die maakt het leven van toekomstige generaties moeilijk. Dat is wat zij willen zeggen. Dan zoek je als actiegroep, lijkt mij, naar mogelijkheden om dat te doen. Dan nogmaals, er is niks kapotgemaakt.

De voorzitter

Dank u wel.

Mevrouw Géron, Partij voor de Dieren (interruptie)

Hoe denkt u over het beschermen van ecosystemen en dat soort zaken?

De voorzitter

Meneer Van Zutphen.

De heer Van Zutphen, SP (interruptie)

Voorzitter, een vraag aan de vragensteller. Wie in een glazen huis zit, moet voorzichtig zijn om met stenen te gooien. Kan Forum bevestigen dat zij op talloze plaatsen op gemeentelijk eigendom stickers hebben geplakt en kan Forum bevestigen dat zij ook op gemeentelijk eigendom en op gemeentelijke lantaarnpalen in strijd met vergunningen borden hebben opgehangen?

De voorzitter

Die vraag is gesteld aan de heer Hoogers. Dus gaat uw gang, meneer Hoogers. Meneer Jacobs.

De heer Jacobs, Forum voor Democratie

Ik weet even niet waar u op doelt. Ik heb ze in ieder geval niet geplakt en ik ben niet verantwoordelijk voor wat andere mensen doen, dus ik snap uw vraagstelling in deze even niet helemaal.

De heer Van Zutphen, SP (interruptie)

Stickertjes van Forum voor Democratie, daar bent u toch van of ontkent u dat?

De heer Jacobs, Forum voor Democratie

Volgens mij kun je die stickertjes overal krijgen. Dus dat kan ook iedereen plakken. Daar hoef ik me niet verantwoordelijk voor te voelen. Dus ik snap uw vraagstelling even niet.

De voorzitter

Meneer Verreck zie ik. Hij wil nog een vraag stellen.

De heer Verreck, PvdA (interruptie)

Ik heb ook een vraag aan de vragensteller als dat mag van de heren achter u. Ik ben namelijk heel benieuwd of meneer Hoogers contact heeft gehad met de eigenaar van de reclame-uitingsborden. Misschien hadden ze wel toestemming. Dat weten we niet. Dus ik ben heel benieuwd of er contact is geweest tussen meneer Hoogers en de eigenaar of is het een aanname geweest dat er geen toestemming was?

De voorzitter

Meneer Hoogers of meneer Jacobs.

De heer Jacobs, Forum voor Democratie

Volgens mij stond het er heel duidelijk dat er geen toestemming is gegeven. Ik heb dat niet geverifieerd. Nee, ik heb niet persoonlijk gebeld met ...

De voorzitter

Dames en heren, we stoppen op deze manier, want zo vergaderen we niet.

De heer Jacobs, Forum voor Democratie

Dat is een beetje weer spijkers op ...

De voorzitter

Nogmaals, de vergadering loopt altijd via de voorzitter. Als we zo gaan vergaderen, dan wordt het een rommeltje. U wilde nog, meneer Nefjodov. Gaat uw gang.

De heer Nefjodov, GroenLinks

Ik heb ook een aanvullende vraag in aanvulling op wat de heer Van Zutphen en de heer Verreck zeiden, namelijk waarom dit nu pas wordt aangedragen. Destijds, een tijdje geleden, had je – dan kun je hetzelfde argument maken – ging het over het eigendomsrecht en dat de Patriottische Jeugd Parkstad een bepaald onplezant spandoek had gehangen op een middelbare school, meen ik. Maar toen hoorden we deze vragen niet. Dus wat zijn de overwegingen om dat specifiek nu bij Extinction Rebellion aan te kaarten, maar niet bij eerdere scenario's, zoals die van Patriottische Jeugd Parkstad?

De voorzitter

Die was ook aan de vragensteller.

De heer Jacobs, Forum voor Democratie

Ik beantwoord hem wel. Het vragenuur zijn vragen over iets wat recentelijk is gebeurd. Toevallig heeft Extinction Rebellion dit gedaan recent. Het staat ons vrij om die vragen te mogen stellen. Ik vind het allemaal hele rare vragen, maar als je inhoudelijk geen discussie kunt voeren, dan krijg je dit soort vragen helaas.

De voorzitter

Dank u wel. Meneer Van den Berg.

De heer Van den Berg, VVD (interruptie)

Voorzitter, daar waar ooit in den beginne – dat is lang geleden – Extinction Rebellion een beetje sympathie had in dit land, is het inmiddels uitgegroeid tot een enorme pain in the ass in dit land. Wat dat betreft, roep ik u op om de initiatiefnemers die dit doen – dat is namelijk niet het mannetje dat je op straat kunt aanspreken, maar het is de organisatie die je best kunt aanspreken – dat dit soort gedrag in deze stad eigenlijk niet gedoogd wordt. Wat mij betreft treedt u daar keihard in op. Ik snap het eigenlijk ook niet, want een paar maanden geleden hebben we natuurlijk hier al een keer gesproken over het feit dat de reclame-uitingen blijven zoals ze zijn en niet zoals Extinction Rebellion dat eigenlijk graag zou willen zien. Ik denk dat daar een vorm van frustratie naar voren is gekomen om dat op deze wijze te doen.

De voorzitter

Dank u wel. Meneer De Groot.

De heer De Groot, Ouderenpartij Heerlen (interruptie)

Dank u, voorzitter. Ik heb even een vraag aan mevrouw Géron. Ik ga er toch van uit dat mevrouw Géron en ik hoop iedereen in deze raad het met mij eens is dat we wet- en regelgeving hebben in deze gemeente en dat iedereen zich daaraan te houden heeft. Of dat Extinction Rebellion is of een politieke partij is – ik bedoel, iedereen heeft het recht om dit

soort misstanden aan te kaarten – doet er niet toe. Volgens mij heeft de burgemeester dat net heel goed toegelicht. Maar ik mag er toch van uitgaan dat ondanks bepaalde sympathieën – dat mag, want iedereen mag sympathieën hebben voor wie dan ook – je toch zegt: eigendom blijf je gewoon met je fikken vanaf.

De voorzitter

Gaat uw gang.

De heer Van Zutphen, SP (interruptie)

Artikel 33a lid 6 gaat over het stellen van een vraag aan de vragensteller en die gaat niet over het stellen van een vraag aan een ander raadslid, maar u bewaakt de orde van de vergadering.

De voorzitter

U heeft wel gelijk trouwens. Meneer De Groot.

De heer De Groot, Ouderenpartij Heerlen (interruptie)

Ik heb geen vraag aan de heer Van Zutphen gesteld. Ik heb gereageerd op ...

De voorzitter

Maar de vraagsteller was de fractie van Forum voor Democratie.

De heer De Groot, Ouderenpartij Heerlen (interruptie)

Meneer Van Zutphen kent die regeltjes heel goed.

De voorzitter

Ik ga een eind maken aan deze discussie, want we gaan heel ver afzwenken. Het laatste antwoord vanuit mijn kant: we pakken iedereen waar we kunnen aan die andermans eigendommen schendt. Dat is het betoog vanuit het college. Als we daarin iemand kunnen aanspreken en kunnen beboeten, dan zullen we dat zeker niet nalaten. Ik ga het niet over de boodschap hebben, want dan krijgen we hier een enorme discussie over de inhoud van die boodschappen. Het gaat hier over het niet rechtmatig plakken. Daar kun je heel simpel een eind aan maken door gewoon naar zo'n reclame-exploitant te gaan en te vragen of je er een poster mag ophangen. Dan betaal je daar netjes centen voor.

We gaan naar de volgende set vragen. Dat zijn de vragen van de heer Pauwels van de OPH inzake het betrekken van jongeren bij het speeddaten met de raadsleden. Meneer Pauwels.

De heer Pauwels, Ouderenpartij Heerlen

Dank u, voorzitter. In een onderonsje eerder deze week zijn we tot de conclusie gekomen dat hier sprake is van een gedeelde en dubbele verantwoordelijkheid. Hoe iedere partij dit oppakt, raad, maar ook college, dienen zij een rol te pakken als het gaat om de burger betrekken bij de politiek, zowel oud als jong. Zo vond afgelopen zaterdag weer het jaarlijkse speeddaten plaats tussen burgers en raadsleden. Wat opvalt, is dat externe deelnemers vaak behoren tot de aanhang van politieke partijen en belangenorganisaties en dat de gemiddelde leeftijd 65+ is, een enkele uitzondering daargelaten. Bij het leeftijdsaspect wringt met name de schoen. Waar is de motivatie voor jongeren om met de politiek het debat aan te gaan? Dank u wel.

De heer Pauwels stelt de volgende vragen:

- 1. Is het college zich ervan bewust dat het speeddaten lijkt voorbehouden aan senioren en andere hierboven genoemde groepen en dat we daarom moeten inzetten op aanwezigheid van een bredere, zo u wil 'jongere opkomst'?*
- 2. Is het college het dan ook met de OPH eens dat het belangrijk is om de jeugd meer te betrekken bij de politiek?*
- 3. Is het college bereid na te denken over manieren om de jeugd ook enthousiast te maken voor het politieke debat via speeddaten?*

De voorzitter

Dank u wel. Het woord is aan wethouder Vrusch.

Wethouder Vrusch

Dank u wel, meneer de voorzitter. Het college is zich wel degelijk bewust van die signalen. Wat we vaak zien, is toch dat er een doelgroep op afkomt die al wat ouder op leeftijd is, die van andere specifieke doelgroepen al lid is en daardoor ook vaker op dat soort bijeenkomsten komt. Wat essentieel is in deze, is dat als het gaat over het democratisch proces en als het gaat over de verkiezingen, dat dit dan iedereen aanspreekt, ongeacht leeftijd en achtergrond. Iedereen mag zijn mening, zorgen en ideeën komen delen. Dat geldt uiteraard niet alleen voor het college of de burgemeester in deze, maar ook juist voor de raad. We erkennen natuurlijk wel dat het goed is om te richten op jongeren in deze. Immers, jong geleerd is oud gedaan. Dus daar willen we wel speciaal aandacht voor hebben.

2. Is het college het dan ook met de OPH eens dat het belangrijk is om de jeugd meer te betrekken bij de politiek?

Uiteraard. Wij staan altijd open voor suggesties en initiatieven vanuit de gemeenschap om ook te zorgen dat we de deelname van diverse groepen stimuleren en uiteraard ook de jongeren, want bij hen ligt ook die toekomst. Daar gaat het over dat stukje betrokkenheid, maar ook met een scherpe frisse blik vanuit hun visie op de omgeving de wensen delen en juist samen kijken hoe we kunnen bouwen aan de toekomst van de stad.

3. Is het college bereid na te denken over manieren om de jeugd ook enthousiast te maken voor het politieke debat via speeddaten?

Wij zijn absoluut bereid om jongeren te vragen hoe het voor hen interessanter is om bij de politiek betrokken te zijn. Of dat sec moet via speeddaten, wil ik dan eigenlijk ook aan de jongeren over laten. Het is aan hen om aan te geven hoe ze betrokken willen worden. We zijn afgelopen maandag gestart met die jongerenambassadeurs. Dat is een hartstikke betrokken en enthousiaste groep. Dat zijn wel de jongeren waar we ook aan kunnen vragen: hoe bereiken we jullie leeftijdsgenoten? Hoe maken we politiek weer interessant voor jullie? Want als ze het speeddaten interessant hadden gevonden, dan waren ze waarschijnlijk zaterdag al in grote getalen daar geweest. Dus laten we vooral zoeken naar een oplossing die past bij hen. Dat was hem, meneer de voorzitter.

De voorzitter

Meneer Pauwels heeft u behoefte aan een aanvullende vraag? Gaat uw gang.

De heer Pauwels, Ouderenpartij Heerlen

Over het speeddaten met jongeren: we hebben kennisgemaakt met de jonge ambassadeurs. Daar is vandaag nog een persbericht over gekomen. Dat was een bericht op Facebook en op de socials. Het zou goed zijn als we kennis kunnen maken met elkaar, zodat zij van ons kunnen leren en andersom ook. Wat zijn hun drijfveren? Wat betekent politiek voor ons? Ziet

de wethouder een mogelijkheid om een kennisronde te organiseren? Hetzij via de commissie of hetzij anderszins.

De voorzitter

Gaat uw gang.

Wethouder Vrusch

Ja, dat willen we zeker doen wanneer daar ook de tijd rijp voor is. We zijn nu al direct aan de slag gegaan met ideeën en ze hebben zelf ook al een aantal ideeën aangedragen waar ze zich graag mee zouden willen bemoeien, over mee willen denken en willen bespreken. We kunnen natuurlijk niet tien dingen tegelijkertijd met die jeugd, maar we willen op termijn zeker gaan organiseren dat ze in aanraking komen met zowel gemeentelijke collega's als met jullie als raad en met partijen buiten die ook meedenken over onderwerpen. Dus dat zal in de lijn absoluut meegenomen worden.

De voorzitter

Dank u wel. Ik zag nog twee aanvullende vragen. Meneer Reijnders en meneer Ermers, zie ik. Meneer Reijnders.

De heer Reijnders, SP (interruptie)

Dank u, voorzitter. Het is een heldere toelichting van de wethouder, maar dan moet er ook een conclusie zijn – hier wordt namelijk de vraag gesteld waar de motivatie van jongeren is – maar wij moeten dan toch eerder kritisch kijken naar de vorm. Er is toch geen enkele reden om de motivatie van jongeren hier in vraag te stellen?

De voorzitter

Meneer Ermers erachteraan.

De heer Ermers, Ouderenpartij Heerlen (interruptie)

Dank u wel, voorzitter. Ik denk dat mijn vraag deels aansluit bij wat de heer Reijnders zegt. De vraag is namelijk of wij de goede manier van communiceren richting onze doelgroep goed in de vingers hebben. Ik denk dat wij binnen de gemeente een goede communicatiespecialist hebben die daar een idee over kan hebben. Dan is misschien de suggestie dat we een heel groot communicatienetwerk Limburg hebben. Daar zit enorm veel kennis. Misschien is het een suggestie om daar eens mee in gesprek te gaan om te kijken hoe we de jeugd daarmee naar dit soort bijeenkomsten krijgen, even los natuurlijk van het burgerberaad dat we al hebben gehad.

De voorzitter

Dank u wel. De wethouder.

Wethouder Vrusch

Om op de eerste vraag te antwoorden: ik twijfel absoluut niet aan die motivatie van jongeren. Ik denk eerder dat het andersom is. We zijn gedurende de jaren met politiek op verdere afstand van de jongeren komen te staan. Terwijl, jongeren kijken misschien wel meer dan ooit naar de omgeving om hen heen, hebben daar een mening over en willen daar ook wat mee. Dus zoals de heer Ermers ook al aangeeft, het zit in de communicatie. Daar kunnen wij heel veel in willen, maar wij mogen ook niet alles als gemeente. Ik bedoel, ga eens aan een jongere op straat vragen: wie volgt de gemeente Heerlen nog op Facebook? Je krijgt regelmatig de

reactie terug: Facebook is voor oude mensen, met alle respect. Ik zit er ook op hoor. Dat zeg ik er meteen zelf bij. Dus daar hebben we wat in te doen. Als we vragen naar welke kanalen ze wel op zitten, dan is dat bijvoorbeeld TikTok. Daar mogen wij als overheid niet op. Dat is het mooie aan de jongerenambassadeurs. Zij kunnen wel een kanaal starten, zoals TikTok, omdat ze niet aan alle regelgeving hoeven te voldoen. Zij hebben de vrijheid om de boodschappen weer door te geven aan jongeren en op die manier ook weer jongeren te bereiken. Dus in allebei zit wat waarde en gaan we oppakken de komende periode.

De voorzitter

Dank u wel. Ik constateer dat het uur voorbij is. Dat betekent dat de vragen die niet beantwoord zijn schriftelijk nog deze week bij u terecht zullen komen. Dan ga ik naar de reguliere agenda.

5.1. Vaststellen notulen raadsvergadering d.d. 5 en 6 november 2025 (begroting)

Hamerstuk

5.2. Vaststellen notulen raadsvergadering d.d. 17 december 2025

Hamerstuk.

6. Vaststellen van de ingekomen stukken en de wijze van afdoening

Hamerstuk.

7. Rekenkamer opvolgingsonderzoek afhandeling moties, amendementen en toezeggingen

De voorzitter

Meneer Damen.

De heer Damen, Fractie Damen

Voorzitter, ik kan wat dat betreft toch ook heel kort zijn. Als ik kijk naar de titel opvolgingsonderzoek, dan zou ik de conclusie kunnen trekken dat het eerste onderzoek dat geweest is en wat inderdaad ook gespeeld heeft, niet voldoende verbeterpunten heeft kunnen aanbrengen en dat er daarom wederom een onderzoek moet plaatsvinden om dat weer op te pakken. Ik zou willen voorstellen of het niet mogelijk is om dat opvolgingsonderzoek ook aan één van de collegeleden te binden, zodat je in ieder geval ook een aanspreekpunt hebt wanneer het in de praktijk uitgevoerd gaat worden en met welke conclusies we als raad dan geconfronteerd worden. Dat was het.

De voorzitter

Dank u wel. Mevrouw Stöcker, gaat uw gang.

Mevrouw Stöcker-Bus, SP

Dank u wel, voorzitter. Als SP hebben we kennisgenomen van het opvolgingsonderzoek van de Rekenkamer, waarvoor dank. Wij plaatsen hier wel een kanttekening. Een aantal keer wordt voorgesteld om aan de griffie opdracht te geven bepaalde taken uit te voeren. Ik volsta hier even met een verwijzing naar pagina 7 van het onderzoek. Naar onze meningen behoren deze taken tot het reguliere werk van de griffie of is het college hier zelf aan zet? De SP gaat weliswaar akkoord met de aanbevelingen van de Rekenkamer, maar niet met de opdrachtverstrekking in de richting van een strategische griffie.

De voorzitter

Dank u wel. Ik zie meneer Kockelkorn ook nog. Gaat uw gang.

De heer Kockelkorn, VVD

Dank u, voorzitter. Ik zal het ook kort houden. We hebben onze feedback in de commissie gegeven en ook wij onderschrijven de aanbevelingen. Waar wij het wel nog over hadden binnen de fractie is dat je iedere raadsperiode de lijst van moties en amendementen hebt. Wij hebben op de lijst nog moties staan die nog niet afgehandeld zijn vanuit 2017. Is het geen optie om een keer te bekijken binnen het college en ook met deze raad dat in ieder geval bij een afsluiting van de raadsperiode ook zo'n lijst van moties en amendementen afgesloten wordt? En waar echt vraagstelling voor is via het presidium of via de nieuwe raad een soort overdrachtsdocument te maken? Dan krijgen we daar wat meer structuur in, want we lopen nu soms achter de feiten aan en we moeten dan eerst gaan terughalen wat de vorige raad daar eigenlijk heeft bedoeld. We maken het soms elkaar ook wel erg moeilijk. Tot zover.

De voorzitter

Mevrouw Heine ook nog.

Mevrouw Heine-van Dartel, CDA

Dank u, voorzitter. Voorzitter, wij gaan ook akkoord met het voorstel, maar we sluiten ons bij de SP aan wat betreft de strategische griffie. Dank u.

De voorzitter

Dank u wel. Laat ik beginnen met de vragen van de heer Kockelkorn. Ik beantwoord deze even zelf voor de tribune en de mensen thuis, omdat het heel kort is en het mijn portefeuille is. Ik denk dat we heel snel hiermee klaar zijn. Meneer Kockelkorn maakt, denk ik, een goed punt. We hebben sommige dingen al heel lang erop staan. We moeten kijken of we daar niet een eind aan kunnen maken. Ik heb sowieso in de commissie al toegezegd dat we met een plan van aanpak komen om toch nog weer aan de hand van die adviezen verbeteringen aan te brengen, waardoor we het ook sneller kunnen oplossen. Ik ga dit hierin meenemen om te kijken of we inderdaad rondom die verkiezingen tot een grote opschoning kunnen komen, want anders zadel je de volgende raad ook weer op met moties uit 2017 of een toezegging uit 2019, waarvan straks niemand meer weet wat er ooit gevraagd was. Dan kan niet de bedoeling zijn. Meneer Damen, een opvolgingsonderzoek was de afspraak. We hebben een onderzoek gedaan en we zouden na verloop van tijd kijken wat er uit al die afspraken is gekomen. Er zijn een aantal dingen opgepakt. Een aantal dingen moeten nog verder verbeterd worden. Vandaar ook dat plan van aanpak. Dit onderzoek richt zich tot alle gremia die hier aanwezig zijn. Raad, college, griffie en organisatie. We moeten met z'n allen gezamenlijk grip krijgen op hoe we met moties, toezeggingen en amendementen omgaan binnen een redelijke tijd. Soms zijn ze heel lastig en duren ze langer. Maar normaliter moet je dit binnen redelijke tijd kunnen afhandelen. Dat is wat we moeten agenderen en volgens mij gaat het daarom. Overigens, de opmerking over de strategische griffie is iets waar de raad echt zelf over gaat. Zij bepalen de omvang, de kwaliteit en de inzet van de griffie samen met de werkgeverscommissie. Dat is dus eigenlijk een oproep aan uzelf hoe hiermee om te gaan. Ik zie een tweede ronde en een tweede termijn van meneer Daamen van Hoensbroeks Belang.

De heer Daamen, Partij Hoensbroeks Belang

Voorzitter, een hele korte opmerking. Ik zou bij die overdrachtsdocumenten ook graag die stukken willen zien van de beëindiging van de geheime stukken met de datums erbij. Daar hebben we het in het verleden een paar keer over gehad dat we daar ook bij meegenomen worden wanneer die vervallen.

De voorzitter

Volgens mij hoort dat heel erg bij datgene wat de Rekenkamer adviseert. Zorg ook dat overal heldere data bij komen. Dat moet ook hierbij. Als we het niet kunnen aangeven, dan zetten we hem iets verder weg. Je kan hem beter een keer naar voren halen dan dat je hem tien keer moet verplaatsen. Dus ik snap uw suggestie heel goed. Die nemen we mee. Voldoende? Kunnen we op deze manier met de opmerkingen die gemaakt zijn instemmen met het Rekenkameronderzoek? Dank u wel.

8. Onderwijs-investeringsagenda Heerlen Kennisstad

De voorzitter

Dan gaan we naar een onderwerp waar in ieder geval de eerste rij van de tribune bijna voor is gekomen, lijkt mij als ik zo een beetje naar boven kijk. Mevrouw Heine.

Eerste termijn

Mevrouw Heine-van Dartel, CDA

Dank u, voorzitter. Wij hebben in de commissie al aangegeven dat onze fractie helemaal achter dit voorstel staat. Vooral voor het centrum is deze investering nodig. Onze vergrijsde stad heeft jongeren nodig die hier gaan studeren en wonen. Dat is goed voor de economie. Horeca en winkels profiteren hier ook zeker van. De Universiteit Maastricht gaat nu al met verschillende opleidingen komen. Door te laten zien dat onze gemeente hier flink in gaat investeren, geeft dit ook een goed teken naar andere universiteiten en hogescholen. Maar daar hoort wel bij dat er een goede huisvesting voor deze jongeren komt. Het studentenhuys van Vincio is hier een voorbeeld van hoe het niet moet. Kleine dure kamers waar het ijs aan de binnenkant op de ramen staat.

Voorzitter, er is een structureel tekort aan betaalbare huisvesting voor studenten in ons land. Dat heeft negatieve gevolgen voor de studiekeuze van de studenten. Woningcorporaties beschikken niet altijd over kennis en ervaring met studentenhuysvesting. Voorzitter, daarom moeten wij ook als gemeente gaan onderzoeken hoe gemeentelijke regelgeving kan worden aangepast en kan worden versoepeld om realisatie van goede studentenhuysvesting te bevorderen met behoud van leefbaarheid en om samen met woningcorporaties hiermee aan de slag te gaan. Door te zorgen voor goede huysvesting is het voor studenten veel gemakkelijker om de keuze te laten vallen op een studie die in onze gemeente gegeven wordt. Met een goed begin van de studie is het voor de student misschien ook gemakkelijker om erna hier te blijven wonen en werken. Dank u, voorzitter.

De voorzitter

Dank u wel. Meneer De Groot.

De heer De Groot, Ouderenpartij Heerlen

Dank u, voorzitter. Laat ik beginnen door te zeggen dat de richting die hier wordt aangegeven volledig wordt onderschreven door de OPH. De unieke kans die de komst van de universiteit naar onze stad biedt, moeten we met beide handen aangrijpen en tot een goed resultaat

brengen. Maar de visie zoals verwoord en toegelicht door het college om in Heerlen te streven naar de kennisstad voor de toekomst, kent natuurlijk vele vaders. Het belang van onderwijs in een stad als de onze met een nog steeds minder aantrekkelijke reputatie en daaraan gekoppeld een laag opleidingsniveau, wordt door zo goed als alle partijen in de stad gezien als een must-have om ook in de toekomst een centrale rol in de Parkstadregio te garanderen. Trouwens, het belang van investeren in onderwijs geldt voor bijna alle gemeentes in ons land. In ieder geval speelt hierbij de Universiteit Maastricht een belangrijke rol. Deze kiest nu ervoor om met name de meer technologisch gerelateerde studierichtingen richting Heerlen, meer concreet de Promenade, te verplaatsen. Een cadeautje voor onze stad dat een eerdere toezegging door de Zuyd Hogeschool in rook zag opgaan. Een geluk bij een ongeluk, zullen we maar zeggen, gezien de behoorlijke investeringen, welke inmiddels van de kant van de gemeente al zijn gedaan. Op het verloop van deze twee jaar durende soap met als hoofdrolspelers wethouder Clemens en de directie Zuyd Hogeschool kom ik later terug. Nu ligt hier een voorstel voor de raad op tafel waarin in een investeringsbedrag wordt gevraagd van bijna 31 miljoen, bedoeld om in de volle breedte de sector onderwijs in Heerlen te laten ontwikkelen. Normaal gesproken verwacht je in zo'n voorstel met dit soort bedragen dan ook veel meer dan dat enkel een algemene richting wordt aangegeven. De OPH snapt echter heel goed dat in deze fase een volledig uitgewerkt plan met exacte bedragen, voorstellen en tijdspad niet kan worden verstrekt. Maar wat nu voorligt, is echt wel veel te mager qua onderbouwing. Want waarop moeten nu met name de investeringen gedaan worden? Studentenhuisvesting, onderwijsprogramma's, infrastructuur, vastgoed en een combinatie van deze thema's. Wij missen ook wel een stuk bestuurlijke scherpheid, want wie gaat dit traject sturen? Welke doelstellingen en welke KPI's worden er geformuleerd? Wanneer worden er evaluaties ingepland? In ieder geval verwachten we op deze vragen spoedig input van de kant van het college. Kunt u dat toezeggen?

Wij missen de accenten in dit voorstel. Natuurlijk is elke vorm van onderwijs van belang, maar moet Heerlen niet primair investeren in het hoger onderwijs? Zeker gezien de huidige disbalans in het opleidingsniveau in onze stad, zou toch met name in die onderwijsgebieden geïnvesteerd moeten worden? Een ander belangrijk accent zou wat ons betreft ook moeten liggen bij de doorontwikkeling van onze Parkstadeconomie. Als wij hoogopgeleide studenten ook na hun studie willen laten gronden in onze stad, dan horen daar ook voldoende passende banen bij. Mocht de Einsteintelecoop onze kant op komen, dan is dit een prachtige meevaller voor werkgelegenheid op elk niveau. Maar laten we onze inspanningen daar alsjeblieft niet van laten afhangen. Wat ik hiermee wil zeggen, is dat onze economische motor zich net zo hard moet ontwikkelen als die van het hoger onderwijs. Zouden wij ook niet hier een investeringskeuze moeten maken door bijvoorbeeld met name in te zetten op de MedTech-sector? Daar ligt nu al een behoorlijke basis voor klaar in onze regio, onder andere in de samenwerking tussen Medlands, onderwijs en Brightlands. Ontwikkel dus ook de economische visie zo spoedig mogelijk door en maak keuzes. Hoe kijkt het college aan tegen deze opvattingen?

Een ander belangrijk aspect in relatie tot de komst van de universiteit betreft het volgende: Heerlen committeert zich met een miljoeneninvestering voor onderwijs. Daar zal de komst van de universiteit een belangrijk deel van uitmaken. Maar wat wij missen, is het formele commitment van de kant van de universiteit. Wij pleiten er dringend voor om op dit gebied zo spoedig mogelijk duidelijke afspraken vast te leggen. We willen immers niet opnieuw in een situatie terechtkomen als die met de Zuyd Hogeschool, waarbij we twee jaar lang het bos in zijn gestuurd met enkel intentieverklaringen. Graag horen wij van de wethouder hierop een duidelijke toezegging dat dit ook gebeurt.

Als laatste nog even het volgende: naast de investering van 31 miljoen, heeft de gemeente inmiddels ook al rond de 20 miljoen besteed aan de aankoop van vastgoed in het beoogde promenadegebied. Op welke manier wordt met deze investering omgegaan? Wordt dat meegenomen in de afspraken met de universiteit en/of ontwikkelaar of betekent dit dat Heerlen dadelijk al 50 miljoen heeft geïnvesteerd in onderwijs? Tot zover.

De voorzitter

Interruptie van de heer Jacobs.

De heer Jacobs, Forum voor Democratie (interruptie)

Dank u wel, voorzitter. Even op het nippertje, want volgens mij was meneer De Groot klaar. Ik heb even een vraag aan meneer De Groot, want ik ben het wel met hem eens. Zouden wij niet om dit voorstel überhaupt te kunnen goedkeuren, moeten zeggen, zeker ook na het debacle dat we hebben gehad met Zuyd Hogeschool ... Want het was ook als we de wethouder mochten geloven, 100% zeker dat Zuyd Hogeschool er zou komen zonder dat we daar contracten voor hebben. Nu geloven we, denk ik, ook weer iemand op de blauwe ogen, want er ligt naar mijn mening of zover ik weet niet iets schriftelijk vast. Moeten we niet voorkomen dat we hier over twee jaar weer zitten met hetzelfde?

De heer De Groot, Ouderenpartij Heerlen

Voorzitter, natuurlijk willen we niet in die situatie terechtkomen, maar ik snap ook wel de fase heel erg goed waarin dit proces zich nu bevindt. Nu moet je als gemeente zijnde ook een duidelijke stap vooruit doen. Ik snap heel goed dat je ook daarmee de boel op gang moet krijgen, maar – daar ga ik volledig met u mee, meneer Jacobs – het moet natuurlijk wel zo zijn dat binnen afzienbare tijd er ook zaken moeten worden gedaan met de universiteit. Dus niet alleen maar zoals het nu voorligt dat wij dat samen willen gaan oppakken. Dat was ook zo met de Hogeschool Zuyd. Dat zal ook op relatief korte termijn moeten resulteren in formele afspraken met betrekking tot die investeringen die dan aan beide kanten moeten plaatsvinden. Dat is het moment dat er ook een gezamenlijk belang is gecreëerd waar je, denk ik, ook op zakelijke basis – want dat is het natuurlijk ook – verder kunt. Dus ik ben het niet met u eens dat je moet zeggen: weg met het voorstel, want we moeten eerst deze toezegging hebben. Ik denk dat in de fase waarin het één en ander zich nu bevindt, dit niet kan. Maar we verwachten wel – tenminste, dat mag ik hopen – dat we dadelijk ook die toezegging krijgen van de wethouder dat dit op korte termijn wel gaat gebeuren.

De voorzitter

Dank u wel. Nog een interruptie van de heer Jacobs.

De heer Jacobs, Forum voor Democratie (interruptie)

Dan heeft meneer De Groot mij toch iets ... Misschien was mijn vraagstelling dan niet helemaal zuiver. Ik wil alleen voorkomen dat we ... Ik ben het met u eens dat we op hele korte termijn nu ook moeten weten – want dat zie ik ook niet in het voorstel terugkomen – wat de commitment van de universiteit is. Ik zie op dit moment alleen een commitment van de gemeente. Dat zou betekenen – dat ben ik met u eens – dat we wel op hele korte termijn iets moeten weten, anders krijgen we weer hetzelfde als dat we met de Zuyd Hogeschool hebben gehad. Dat was namelijk dat we steeds weer aan het wachten waren. Ik weet niet hoe vaak hier in deze raad is gevraagd naar een intentieverklaring. Die zou er zijn. Die kwam er niet. Opeens moeten we dan uit de krant vernemen dat Zuyd Hogeschool niet doorgaat. Bent u het

met mij eens dat we dit traject niet weer moeten hebben, maar dat we nu op korte termijn ook moeten weten wat het commitment van de Universiteit Maastricht is? Hoe zit het ermee?

De voorzitter

Mensen, let een beetje op met de interrupties. Ze zijn kort en eindigen met een vraag. Meneer De Groot.

De heer De Groot, Ouderenpartij Heerlen

Het antwoord is: jazerker moeten we daar op korte termijn duidelijkheid over krijgen. Zoals gezegd: nogmaals, ik snap ook dat je in de fase waarin je je nu in dit proces bevindt, je dit niet al kan meenemen in dit raadsvoorstel. Dat snap ik heel erg goed. Daarnaast heb ik ook in mijn betoog aangegeven dat wij heel duidelijk evaluatiemomenten verwachten, ook op dit hele proces. Zo moet dat redelijk snel gaan en moeten we veel beter meegenomen worden in dit hele proces dan dat dit gebeurd is in het proces Hogeschool Zuyd.

De voorzitter

Interruptie van de heer Verreck.

De heer Verreck, PvdA (interruptie)

Ik heb eigenlijk een vraag aan beide heren. Ik ben met verbazing naar de vragen van de heer Jacobs aan het luisteren. Dan denk ik: volgens mij staat er in de studiegids van de Universiteit Maastricht dat er een opleiding naar Heerlen komt. Dat is volgens mij bekend. Volgens mij kan je dat niet zomaar in de studiegids zetten. Volgens mij moet er een hele procedure aan vooraf als je dat wil. Dus ik denk: wat meer dan een intentieverklaring, is het feit dat de Universiteit Maastricht gewoon feitelijk een opleiding in Heerlen gaat laten landen. Dus volgens mij is het volstrekt helder dat de Universiteit Maastricht naar Heerlen komt. Ik zie meneer Jacobs nee schudden, maar blijkbaar leven wij – ik wil graag daar dadelijk graag een bevestiging van meneer Jacobs op horen – allebei in een volstrekt andere realiteit. Ik ga afronden. Dat geldt dan misschien ook voor meneer De Groot, maar dat hoor ik dan graag van hem.

De voorzitter

Meneer Jacobs, wilt u daarop reageren?

De heer Jacobs, Forum voor Democratie (interruptie)

Ik wil daar wel op reageren. Ik heb nog nergens gelezen dat de universiteit zich heeft gecommitteerd om hier op de Promenade te gaan zitten.

De voorzitter

Meneer De Groot.

De heer Jacobs, Forum voor Democratie (interruptie)

Heerlen is groot. Dan kunt u van die bewegingen maken. Heerlen is groot.

De voorzitter

Ook nu loopt de vergadering via mij dames en heren, want we gaan niet steeds achter de rug om mensen aanspreken. Meneer De Groot, u werd ook geraakt door de vraagstelling van de heer Verreck. Dus ook u mag reageren.

De heer De Groot, Ouderenpartij Heerlen

Volgens mij is er inderdaad een toezegging gedaan en het gaat ook op korte termijn gebeuren dat er één studierichting deze kant op komt. We hebben ook gezien dat de RWTH – ik weet niet of ik dat goed zeg – tot nu toe één studierichting geïnitieerd heeft in Heerlen. Prima. Hartstikke goed. Maar de plannen en de intentie van de universiteit en ook van de gemeente Heerlen, zijn natuurlijk wel veel ruimer. Daar heb je ook veel meer huisvesting voor nodig met alle kosten die daaraan gekoppeld zijn.

De voorzitter

Nog een interruptie van de heer Oulad.

De heer Oulad Lmaroudia, D66 (interruptie)

Ik hoor inderdaad deze discussie. Voordat ik naar deze raadsvergadering kwam, was het mij volstrekt duidelijk. Nu begin ik weer een beetje allemaal andere verhalen te horen. Ik denk dat het goed is dat we allemaal de neuzen dezelfde kant op moeten laten wijzen door onze wethouder. Dus dan concreet de vraag voor de wethouder: kunt u iets meer inzicht geven met betrekking tot deze vragen? Dan heb ik het specifiek over studentenaantallen. Ik kan mij herinneren dat er een x aantal studenten naar Heerlen moet komen.

De voorzitter

Dit wordt een betoog in de eerste termijn. Volgens mij heeft uw fractievoorzitter al een vinger opgestoken om een betoog in de eerste termijn te houden. Dit is geen interruptie meer, want dit is een vraag aan de wethouder. Ik ga ervan uit, de wethouder kennende, dat hij u allemaal in het rondje mee zal nemen om uw vragen te beantwoorden.

De heer Oulad Lmaroudia, D66 (interruptie)

Ik zie de wethouder al schrijven.

De voorzitter

Daarom. Dus dat gaat goedkomen. Daar heb ik alle vertrouwen in. Dus ik ga door met de ronde in de eerste termijn en ik kom bij de heer Reijnders.

De heer Reijnders, SP

Dank u wel, voorzitter. Ik ga proberen toch wat meer optimisme aan de dag te leggen dan het voorgaande betoog. Heerlen werkt hard aan haar toekomst. We zijn met een langjarige sociale inhaalrace bezig. We willen de omstandigheden waarin onze mensen leven graag structureel verbeteren. We zijn bezig om ons centrum structureel te veranderen van winkelcentrum naar een plek waar je kunt ontspannen en waar je straks ook van onderwijs kunt genieten.

De voorzitter

Mensen, probeer even te luisteren naar anderen. Als ik kan horen wat jullie op de achterste rij zeggen, dan gaat het niet goed hier, geloof ik.

De heer Reijnders, SP

Heerlen is ambitieus en dat moet ook. Niet alleen spreekt Heerlen haar ambities uit om te investeren in de komst van de UM naar de Promenade. Ze voegt ook de daad bij het woord door een langjarige investeringsagenda van 30 miljoen neer te leggen. Het is een bedrag dat aangevuld moet gaan worden door andere kennispartners. Kom maar op met die faculteit, zegt de SP, maar aan de andere kant: fijn hoor, als al die bollebozen hier komen werken en studeren, maar als ze 's avonds dan weer met de trein of auto naar het Heuvelland teruggaan,

hoe worden we dan als stad daar echt beter van? Sterker nog, we zien nu dat bij heel veel grote werkgevers ook in hoge mate mensen werken van buiten Heerlen. Wij denken dat het ontzettend belangrijk is om juist die verbinding met de stad aan te gaan.

De SP wil dat de kennisinstellingen sterker worden verbonden aan de sociale inhaalrace van de stad, aan onze buurten en inwoners. Hoe kunnen zij ook de vruchten plukken van de investeringen in onderwijs of de komst van één of meerdere universitaire opleidingen? Hoe kunnen we zorgen dat al die studenten, onderzoekers en hoogleraren zich in onze stad gaan vestigen? Minstens even belangrijk, de UM heeft de ambitie om een fifth generation university te zijn. Dat las ik tijdens de voorbereiding. In normaal Nederlands zou je dat kunnen vertalen als een universiteit die er is voor de hele samenleving, voor alle wijken en voor alle sociale lagen. Dat is heel interessant, want daar zit volgens mij ook een belangrijke haak. Kortom, graag een nog wat uitgebreidere toelichting van de wethouder hoe hij nu de verbinding gaat maken met onze buurten, mensen en hoe onze volkswijken Vrieheide, Passart en Versiliënbosch profiteren van de komst van het UM.

In het raadsvoorstel staan deze zaken wel benoemd, maar ze komen wat vluchtig voorbij, waardoor ze wat abstract en vaag blijven. Dat gevoel blijft toch een beetje hangen na de bespreking in de raadscommissie. Want als Heerlen en de UM termen als fifth generation serieus nemen – daar twijfelen we eigenlijk helemaal niet aan – dan verdient die verbinding van die universiteit met de stad langjarig echt nadere uitwerking inclusief over onze volksbuurten en onze vmbo's met hoe zij baat gaan hebben bij de vestiging van al die kennisinstellingen. Kortom, de SP staat positief tegenover de investeringsagenda, maar wil graag een toezegging van het college hebben dat hij dit nader uitwerkt. We zouden graag zien dat de directe betrokkenheid van de kennisinstellingen bij onze stad, bij onze mensen en bij onze sociale inhaalrace beter inhoudelijk wordt uitgewerkt en verankerd in het raadsvoorstel. Tot zover de eerste termijn.

De voorzitter

Dank u wel. Het woord is aan meneer Hendriks.

De heer Hendriks, Jongerenpartij Heerlen

Dank u, voorzitter. Kennisstad Heerlen is in de commissie al uitvoerig besproken. Veel van de vragen die toen zijn gesteld, zijn inmiddels beantwoord. Vandaag richten wij ons daarom vooral op een bredere lijn en op de punten die voor ons als Jongerenpartij belangrijk zijn. Voorzitter, de komst van de Universiteit Maastricht is ons niet komen aanwaaien. Dit is geen toevalstreffer, maar het resultaat van een gedurfde en consistente koers. Het is een koers die wij als Jongerenpartij Heerlen samen met partijen die onverkort achter onderwijs in het centrum zijn blijven staan, jarenlang hebben ondersteund. Onderwijs in het centrum was voor ons nooit een project, maar een overtuiging. Het is daarnaast het resultaat van een college dat deze lijn consequent heeft doorgezet. Door die gezamenlijke inzet heeft de universiteit zich welkom gevoeld in Heerlen. Dat gevoel is wederzijds. De universiteit heeft inmiddels aangegeven bereid te zijn om minstens net zo veel en mogelijk zelfs meer te investeren in onze stad, in de vestiging, in het gebouw en in de opleidingen die er ontwikkeld worden. Het zijn opleidingen die naadloos aansluiten bij wat onze stad en regio nodig hebben. Dat maakt deze ontwikkeling tot een enorme kans voor Heerlen. De universiteit komt niet naar Heerlen, omdat wij geluk hebben gehad, maar omdat wij als stad lef hebben getoond en koers hebben gehouden.

Maar minstens zo belangrijk is wat er vanaf komende zomer gebeurt. Dan moet ook de eerste lichter studenten zich welkom gaan voelen in onze stad. De universiteit heeft zelf aangegeven dat zij willen dat studenten integreren en verbonden raken met Heerlen. Niet door een aparte

structuur op te zetten, maar door aan te sluiten bij wat er al is, bijvoorbeeld bij bestaande sportverenigingen. Studenten moeten zich hier niet tijdelijk vestigen, maar echt een onderdeel worden van Heerlen. Dat waarderen wij enorm. Wij zijn dan ook benieuwd hoe het college hieraan invulling wil geven. Denk bijvoorbeeld eens aan een Heerlen introdag waar verenigingen, culturele instellingen en onze hotspots zich kunnen presenteren. Hoe kunnen wij hier als raad en college samen extra kracht aan geven?

Het college heeft daarnaast aangegeven dat de ambitie van de universiteit om in het schooljaar 2027 te starten in een nieuw gebouw op zijn minst redelijk ambitieus is. We horen graag of er in de komende periode ook wordt nagedacht over een tijdelijke oplossing mocht die gewenste tijdlijn niet haalbaar blijken. Kunt u toezeggen dat u daarover terugkomt bij de raad?

Voorzitter, we hebben bovendien de duidelijke toezegging gekregen dat deze investeringen en alle tijd en energie die ermee gemoeid gaat, niet ten koste gaat van andere belangrijke opgaven. Hoensbroek Centrum, prioritaire woningbouwinitiatieven en andere strategische projecten blijven onverminderd prioriteit. Voor ons is dat een cruciale randvoorwaarde om het draagvlak te behouden. Grote keuzes vragen namelijk ook om rust en focus. Dat betekent dat we voorlopig wat ons betreft terughoudend moeten zijn met het stapelen van nieuwe ambities. Verder willen wij nadrukkelijk aandacht vragen voor de stedenbouwkundige kwaliteit van deze ontwikkeling. We zijn geïnteresseerd in de opzet van de gebouwen en willen meegeven dat een tijdloos ontwerp voor ons van groot belang is. De grijsgrauwe betonuitstraling van de huidige Promenade moet wat ons betreft echt tot het verleden behoren. We hebben behoefte aan een gebouw en omgeving die kwaliteit, warmte, groen en veiligheid uitstralen. Een plek waar onderwijs, wonen en andere stedelijke functies elkaar versterken en waar zowel studenten als Heerlenaren zich prettig voelen.

Tot slot, voorzitter. De complexiteit van deze locatie en het grote aantal betrokken partijen vragen om stevige regie. Wat ons betreft is een krachtig projectteam noodzakelijk om dit traject professioneel te begeleiden en vertraging te voorkomen. Alleen dan kunnen we deze unieke kans daadwerkelijk verzilveren. Hoe kijkt het college hier tegenaan?

Voorzitter, de komst van de universiteit markeert een kantelpunt van onze stad. Het is geen kans die we cadeau hebben gekregen, maar iets wat we als stad hebben verdiend door koersvast te blijven. Kennisstad Heerlen is daarmee geen plan op papier, maar een bewuste keuze voor de toekomst van onze stad. Nu is het moment om door te pakken met ambitie, realisme en met een stad die klaarstaat om nieuwe studenten en medewerkers met open armen te ontvangen. Tot zover.

De voorzitter

Dank u wel. Meneer Damen van de Fractie Damen.

De heer Damen, Fractie Damen

Voorzitter, ik kan heel kort zijn. Wij hebben in de commissievergadering ook al duidelijk aangegeven dat we in de lijn die het plan qua dynamiek aangeeft, wel kunnen geloven. Alleen een plan wat niet uitgewerkt is en waar we niet van weten wat het nog gaat worden en om dan zomaar een vrijbrief te geven voor ongeveer 30 miljoen, daar hebben wij problemen mee. Vandaar dat wij ook niet voor dit voorstel zijn.

De voorzitter

Dank u wel. Meneer Daamen van Partij Hoensbroeks Belang.

De heer Daamen, Partij Hoensbroeks Belang

Dank u wel, voorzitter. Dit investeringskrediet is een stevig signaal aan de buitenwereld die de ambitie van Heerlen – ik wilde bijna Hoensbroek zeggen – body geeft. Het feit is dat deze investeringsagenda een forse financiële claim op de gemeentelijke begroting legt. In de commissie hebben wij de nodige verdiepende vragen gesteld en die zijn naar tevredenheid beantwoord.

Een belangrijk uitgangspunt is de bevestiging dat dit geen vrijbrief is en dat als voorwaarde van partners wordt verwacht dat ze gelijkwaardige investeringen doen. De wethouder heeft duidelijk aangegeven dat financiële middelen uit de investeringsagenda Heerlen Kennisstad niet alleen ten goede van het centrum komen, maar ook voor de wijken. Op onze vraag of dat voorgenomen investeringen zoals in Hoensbroek Centrum worden vertraagd of worden verdrongen door Kennisstadprojecten elders in de gemeente, heeft de wethouder duidelijk uitgesproken dat deze niet in het gedrang komen. De wethouder heeft zelfs expliciet uitgesproken dat voor de uitvoering van het gebiedsperspectief en uitvoeringsprogramma Hoensbroek Centrum 2034 onverkort doorgang vindt, inclusief de eerder aangekondigde investeringen in de openbare ruimte, wonen en leefbaarheid en hierdoor geen vertraging oploopt. Met deze toezegging zijn we uiteraard content. Echter, de verkiezingen staan voor de deur en wellicht krijgen we een andere samenstelling van de raad en een college en daarmee andere prioriteringen. Daarin zit bij ons dan ook enige bedachtzaamheid. We komen dadelijk in de tweede termijn daarop terug.

De voorzitter

Interruptie van de heer Reijnders.

De heer Reijnders, SP (interruptie)

Dank u wel, voorzitter. Via u aan de heer Daamen, maar volgens mij staat in het raadsvoorstel ook de opbouw van de reservering van 30 miljoen voor de komende 15 jaar in de begroting. Even voor de mensen die denken dat wij morgen 30 miljoen uit het raam gooien, dat is nadrukkelijk niet het geval. Daarmee zou de heer Daamen toch ook geen zorgen moeten hebben of hij zou echt moeten denken dat het college leugens verkoopt en dat zij in één keer 5 miljoen gaan overhevelen. Dus ik snap niet goed de zorgen als u kunt zien waaruit het bedrag van 30 miljoen is opgebouwd.

De heer Daamen, Partij Hoensbroeks Belang

Die verduidelijking geef ik dadelijk nog even in de tweede termijn. Maar onverlet, ik heb ook heel duidelijk uitgesproken dat de wethouder tijdens de commissievergadering naar meer dan tevredenheid de vragen heeft beantwoord en dat we daar dan zeker ook positief tegenover staan.

De voorzitter

Dank u wel. Meneer Jacobs.

De heer Jacobs, Forum voor Democratie

Dank u wel, voorzitter. Ik kan ook kort zijn. Ik zit eigenlijk ook wel een beetje in dubio, want laten we vooropstellen dat wij dat onderwijs ook belangrijk vinden. Alleen ik sluit me aan bij Fractie Damen met wat meneer Damen net zei. Ik vind dit, ik vind dat. De eerste zes pagina's lezen als één of ander mooi sprookjesverhaal en vervolgens komt er op pagina 8 30,75 miljoen tevoorschijn. Toen ik de commissie ROLU beluisterde, kreeg ik een beetje een déjà vu. Het is volgens mij drie of vier jaar geleden. Toen zaten we hier zo ook bij elkaar bij de Zuyd Hogeschool. Allemaal super enthousiast, dit ging het worden en dat was de game changer. Dat

is toen niet goed gegaan. Ik denk dat met meer geluk dan wijsheid dit nu boven tafel komt, maar ik hoorde een commissielid zeggen tijdens de commissievergadering: typisch Forum. Zij doen liever een stap terug dan een stap vooruit. Dat is natuurlijk klinkklare onzin. Ik zit natuurlijk ook hier. We spelen met gemeenschapsgeld. We werken met gemeenschapsgeld en met andermans centen. Daar moet ik als raadslid, vind ik tenminste, gewoon heel kritisch op zijn.

Ik zie geen enkele onderbouwing van die 30,75 miljoen. Een ondernemer wil ook graag altijd stappen vooruit doen. Als ik een stap vooruit wil doen als ondernemer, zal ik vaak een financiering van de bank nodig hebben. Dan moet ik naar de bank toegaan. Op het moment dat ik dan naar de bank toega en ik kom met dit verhaaltje, dan kijkt die meneer van de bank eens en stuurt me weer naar huis. Het kan niet zo zijn dat ik 30,75 miljoen vrij moet maken waar geen enkele onderbouwing onder ligt. In mijn belevingswereld is dat gewoon onmogelijk. Vandaar dat ik in dubio zit. Misschien komt de wethouder dadelijk met hele goede antwoorden waardoor mijn twijfel ook wordt weggenomen, maar op deze manier met dit voorstel en als ik dat lees, dan kan ik daar gewoon niet mee akkoord gaan.

De voorzitter

Dank u wel, meneer Van den Berg.

De heer Van den Berg, VVD

Voorzitter, dat onze wereld en zeker ook dat de Heerlense wereld voortdurend in beweging is, is meer dan duidelijk. Heerlen is een stad die zichzelf vaker opnieuw heeft moeten uitvinden. Soms succesvol en soms met vallen en opstaan, maar altijd met de overtuiging dat onze stad vooruit moet. Wat vandaag voorligt, voelt anders. Dat is het ook. Het enthousiasme rond deze investeringsagenda is niet oppervlakkig. Het komt voor uit iets wat dieper zit. Het besef dat we hier niet alleen investeren in stenen of vierkante meters, maar in een nieuwe fase van Heerlen. We investeren in een kennisstad met als ambitie door te groeien naar een volwaardige kenniseconomie, regionaal, Euregionaalbreed en met nationale en zelfs internationale uitstraling.

Voorzitter, wat dit voorstel sterk maakt, is dat het geen vrijblijvende droom is. Het is ook geen blanco cheque. We leggen als raad een helder financieel kader neer en nodigen onze partners uit onderwijsinstellingen, het bedrijfsleven en maatschappelijke spelers uit om samen met ons te investeren.

Voorzitter, bij een investeringsagenda van deze omgang hoort ook uiteraard vertrouwen. Maar bij vertrouwen hoort ook controle. Dat is niet alleen verstandig. Het is ook onze verantwoordelijkheid als raad.

De voorzitter

Interruptie van de heer Jacobs.

De heer Jacobs, Forum voor Democratie (interruptie)

Via de voorzitter aan de meneer Van den Berg. Misschien heb ik een ander raadsvoorstel voor me. U noemt een financieel kader, maar op welke pagina vind ik dat financieel kader terug, want dat zie ik niet. Een financieel kader is voor mij dus waar ik die 30,75 miljoen aan besteed, maar ik kom een kader niet tegen.

De voorzitter

Meneer Van den Berg.

De heer Van den Berg, VVD

Voorzitter, die 30,75 miljoen is het investeringskader. We reserveren dat geld voor nog uit te voeren plannen. We hebben nog geen euro uitgegeven van datgene wat we gaan reserveren. Dat geld wat we gaan reserveren, is de uitgestoken hand naar zowel de Universiteit Maastricht, maar ook Zuyd en andere spelers in deze samenleving om hier te investeren. Voorzitter, ik ga door met mijn betoog. We begrepen dat bij vertrouwen ook controle hoort. Dat is niet alleen verstandig, maar ook onze verantwoordelijkheid. Tegelijkertijd moeten we oppassen dat controle niet doorslaat in overcontrole, want waar overmatige controle ontstaat, groeit wantrouwen en dat is niet wat we willen. Ook hier geldt: stevig sturen en scherp monitoren, maar wel in de sfeer van partnerschap. Dat is de enige manier om wederzijds vertrouwen te houden en samen vooruit te komen. Die partners zijn er met Zuyd Hogeschool en de Universiteit Maastricht als ankers, met mbo en praktijkonderwijs als onmisbare schakel en met een bedrijfsleven dat mee wil doen. Waar we al jaren spreken over een zogenaamde triple helix, zetten we nu daadwerkelijk een stap om die werkelijk te maken. Als VVD benadrukken we dat deze agenda nadrukkelijk verdergaat dan vastgoed alleen. Het gaat om een volledig ecosysteem, talentontwikkeling, innovatie, bereikbaarheid en woningbouw, want zonder voldoende woningen voor studenten, startende professionals en kenniswerkers zal deze ambitie niet slagen.

Voorzitter, we hebben in Heerlen de voorwaarden in huis om dit te laten werken. Een breed kenniscluster, passende bedrijven en de bereidheid om als gemeente onze rol te pakken: faciliterend, verbindend en met lef. Deze investeringsagenda kent geen vast spoor van A naar B. Het is een traject waar we samen de richting bepalen, bijsturen en waar nodig verantwoordelijkheid delen. Juist daarom is het belangrijk dat we vandaag vertrouwen uitspreken en iets te bieden hebben. Voorzitter, de VVD kan instemmen met dit voorstel. We willen erbij zijn als Heerlen zich door ontwikkelt van kennisstad naar een duurzame kenniseconomie. Niet alleen voor vandaag, maar vooral voor de generaties die hierna komen. Dank u wel.

De voorzitter

Dank u wel. Meneer Dragstra.

De heer Dragstra, D66

Dank u wel, voorzitter. Wat D66 Heerlen betreft is vandaag echt een dag waarop we als raad kunnen zeggen: hier gaan we geschiedenis schrijven, want met dit voorstel kiezen we met overtuiging voor vooruitgang, voor lef en voor vertrouwen in de toekomst van onze stad met Maastricht University, de Brightlandscampus en hopelijk een hele hoop andere onderwijsinstellingen en partners. Het doet ons ook grote deugd dat er een mooie vertegenwoordiger van Maastricht University op de tribune aanwezig is. U noemde het net natuurlijk al. Dit bevestigt de betrokkenheid die de universiteit in onze stad al heeft. Wat ons betreft, is dat een mooie aanmoediging om door te gaan pakken.

In de commissievergadering zijn al uitgebreid vragen gesteld en die zijn ook al inhoudelijk en uitgebreid behandeld. We hebben op dit moment geen verdere inhoudelijke vragen die aanvullend zijn op die commissievergadering, dus we beperken ons vooral tot de politieke inbreng. Want voorzitter, 30,75 miljoen investeren in onderwijs en kennisopgaven is geen uitgave, maar een investering. Het is een investering om niet te blijven hangen in het verleden, maar om Heerlen structureel sterker te maken, om talent aan te trekken en vast te houden, om jongeren hier perspectief te bieden en ervoor te zorgen dat zij hun toekomst niet elders hoeven te zoeken.

Voorzitter, wat deze investering extra krachtig maakt, is het lange termijn karakter hiervan. Universiteiten en kennisinstellingen zijn geen vluchtige partners. De ervaring leert dat als een universiteit zich eenmaal ergens vestigt deze vrijwel nooit meer weggaat. Meneer Verreck, even terugkomend op de commissievergadering: dat is één uitzondering uit 1911. Die bevestigt deze regel. Sorry, 1811. Toch nog fout. Het gebeurde in de voorloper van het huidige Nederlandse Koninkrijk, namelijk de Republiek der Zeven Verenigde Nederlanden. Dat is natuurlijk een hele tijd geleden. Universiteiten blijven met die uitzondering gewoon altijd in de steden. Daarmee zijn universiteiten ook instellingen die bouwen voor generaties. Door nu te investeren in onderwijs en kennisontwikkeling, verankeren we die in de toekomst van onze stad. Het is geen tijdelijk project, maar een fundament voor blijvende aanwezigheid, voor werkgelegenheid, voor aantrekkingskracht, voor studenten, voor onderzoekers en juist ook voor bedrijven die willen blijven zitten waar kennis structureel aanwezig is. Daarom is deze keuze strategisch zo belangrijk voor Heerlen. We investeren niet alleen in stenen en programma's, maar ook in een ecosysteem dat zichzelf blijft versterken. Jaar na jaar, generatie op generatie. Heerlen Kennisstad gaat wat ons betreft over zichtbaar onderwijs in het hart van onze stad, over verbinding tussen leren, wonen en werken, zoals al genoemd werd en over studenten, onderzoekers en ondernemers die elkaar ontmoeten, ideeën uitwisselen en samen bedrijvigheid creëren. Dat is de motor die een transitie stad als Heerlen nodig heeft.

Voorzitter, die motor draait niet alleen op kennis, maar ook op werkgelegenheid. Deze investeringen betekenen nieuwe banen in onderwijs en onderzoek, maar ook innovatieve bedrijven die zich hier juist willen vestigen, omdat kennis nabij is. Dat gaat van start-ups tot scale-ups en van zorg tot data, duurzaamheid en technologie. Wat D66 betreft, is ook de koppeling met opleidingen en AI-ontwikkeling cruciaal. Kunstmatige intelligentie verandert nu al de arbeidsmarkt. Door hierop in te zetten via Maastricht University, Zuyd Hogeschool, de Open Universiteit, het VISTA college en samenwerking met bedrijfsleven, zorgen we ervoor dat Heerlenaren niet langs de kant blijven staan, maar juist vooroplopen. Mensen die zich kunnen ontwikkelen, ongeacht hun leeftijd of achtergrond. Daarbij hebben we wat ons betreft de publieke kennisplekken zoals de SCHUNK-bibliotheek daarin een belangrijke rol als laagdrempelige ontmoetingsplekken waar leren, cultuur en technologie samenkomen. Zo bouwen we niet alleen aan een kenniseconomie, maar ook aan een inclusieve kennisgemeenschap. Het is ook mooi dat SCHUNK ook nadrukkelijk in deze ontwikkeling betrokken gaat worden, want dat heeft de wethouder wel aangegeven in de commissie. Voorzitter, dit voorstel laat zien dat Heerlen durft te investeren in zichzelf, dat we geloven in de kracht van onderwijs en in innovatie van onze mensen. D66 Heerlen ziet dit als een enorme kans om onze stad economisch, sociaal en cultureel verder te helpen. We staan vol enthousiasme achter deze investeringsagenda en kijken uit naar de volgende stappen om Heerlen verder te laten groeien als echte kennisstad.

De voorzitter

Dank u wel. Dan ga ik tenslotte naar mevrouw Géron.

Mevrouw Géron, Partij voor de Dieren

Dank u, voorzitter. We hebben natuurlijk al van alles gehoord, maar wat Partij voor de Dieren nu te zeggen heeft, hebben we nog niet gehoord. Dus dank u voor de gelegenheid. Heerlen Kennisstad. Onderwijs, onderzoek en innovatie worden neergezet als motor voor brede welvaart, sociale stijging en stedelijke ontwikkeling. Dat sluit naadloos aan bij de geschiedenis van Heerlen als transitie stad. Het is een stad die zich steeds opnieuw heeft moeten uitvinden. Maar naar ons idee moeten we ook de vraag stellen: wat voor kennisstad willen we zijn? Willen

we daarbij bestaande economische denkpatronen houden of durven we een leeromgeving te worden waarin nieuwe en duurzame vormen van samenleven en organiseren centraal staan? Europa erkent inmiddels dat het huidige groeimodel tegen planetaire en sociale grenzen aanloopt. De donuteconomie zoals onderbouwd door onder andere het Europees Milieuagentschap en het Natuurlijk Sociaal Contract van Patrick Huntjes bieden een levensvatbaar alternatief waarin ecologische grenzen en sociale fundamenteën samen richting geven aan beleid. Heerlen kan en moet deze inzichten niet alleen bestuderen, maar ook toepassen zoals ook al gebeurt aan de Hogeschool van Amsterdam. Met twee bijzonder opleidingen over toekomstige stads- en gebiedsontwikkeling beschikt Heerlen over unieke bouwstenen om zich te ontwikkelen tot leer- en pioniersomgeving voor duurzame en stedelijke ontwikkeling. Deze opleidingen gaan over toekomstige stedelijke transformatie. Daarbij is onvermijdelijk dat transitie op andere beleidsterreinen voorbijkomen, zoals economie, voedsel, energie, zorg en ruimte. Partij voor de Dieren pleit ervoor om vanuit de investeringsagenda expliciet onderwijs te stimuleren dat aansluit bij deze transitie. Dat vraagt om het opleiden van een nieuw type professional, namelijk de transitie en veranderprofessionals met een sterk ethisch kompas, systeemkennis en het vermogen om onderzoek, ontwerp en implementatie te verbinden. Het zijn professionals die organisaties kunnen begeleiden bij noodzakelijke veranderingen als gevolg van ecologische grenzen, sociale ongelijkheid en nieuwe regelgeving. Heerlen heeft de ervaring, de urgentie en het onderwijslandschap om hierin voorop te lopen. Door kennisontwikkeling te verbinden aan een duidelijke ecologische en morele koers, investeert de stad in toekomstbestendigheid. Niet de vraag hoe we groeien, maar waartoe we ons ontwikkelen, zou leidend moeten zijn. Dat is de kennisstad waar Partij voor de Dieren voor staat. Kan de wethouder hierop reflecteren? Tot zover.

De voorzitter

Dank u wel. Dan is het woord aan de wethouder. De aanmoedelingen uit vak K zijn altijd fijn, zullen we maar zeggen.

Wethouder Clemens

Voorzitter, er is een teamgevoel hierachter, daar kunt u zich weinig bij voorstellen. U wel, maar ...

Voorzitter, toen ik 12 of 13 jaar oud was, toen kroop ik weleens 's avonds in pyjama op de bank. Dan keek ik samen met mijn ouders een film die me zeer na aan het hart lag. In die film was er een jongen die Marty heette. Marty had een professor ontmoet. Die professor was een oude man met een enorme dos wit haar. Hij had een tijdsmachine gebouwd. Met die tijdsmachine konden ze door de hele geschiedenis reizen. Nu waren de avonturen beperkt tot dingen die je met een jaren 80 set kon nabouwen. Dus zo tussen de jaren 50 en wat men zich voorstelde bij 2025, 2026 en 2027 zal ik maar zeggen. Desondanks kon het mijn bewondering en mijn aandacht wel wegdragen.

Voorzitter, u vraagt zich af: waarom begin ik over hoe ik met mijn ouders thuis in een pyjama op de bank naar Back to the Future keek? Dat heeft te maken met iemand die op de tribune zit. Dat is iemand die een toekomstmachine heeft gebouwd. Hij werkt aan een toekomstmachine als ik het goed heb. Dat is Tim Hiert. Hij is van de faculteit FSE van de connection lab. Hij werkt samen met inwoners uit de regio, samen met studenten en samen met scholieren uit onze regio nu al aan de toekomstmachine.

Dat is relevant voor vanavond, want in tegenstelling tot meneer Hiert hebben wij geen toekomstmachine. Dus wij kunnen niet in zo'n luxe DeLorean stappen en kijken wat er over tien jaar precies is gebeurd. Maar we kunnen ons wel de vraag stellen of wij vanavond het

juiste besluit nemen om de toekomst van onze stad een enorme duw in de rug te geven. Die duw in de rug gaan we geven vanwege redenen die door velen van u genoemd zijn. Ik vond het heel mooi aan het betoog van de heer Dragstra dat hij al die verschillende elementen op de één of andere manier wel aanraakte, of het nou ging over het opleiden van kinderen die nu opgroeien in onze buurten en hen helpen om hun kansen in het leven waar te maken of het nou gaat om de economische impact die we samen met grote werkgevers of met het mkb in onze regio proberen te pakken, of het nou gaat over passende werkgelegenheid voor de mensen in onze buurten en in de dorpen in de regio, of dat het nou gaat over het versterken van onze buurten door ervoor te zorgen dat nieuwe mensen naar onze stad toe komen. Dat zijn mensen die nieuwe kansen meebrengen en die samen met onze mensen nu hier de schouders eronder willen zetten. Of het nu gaat om hoe we als stad trots uitstralen dat je hier dingen kunt waarmaken, dat wij hier durven en dat we hier een stap vooruit durven te zetten of dat we zeggen: als je hoog durft te mikken, dan zijn wij jouw samenwerkingspartner. Al die vragen doen ertoe als we het hebben over hoe we de komende jaren – daar gaat het namelijk om – gaan investeren in onderwijs en hoe we al die mensen die daar nu aan werken binnen en buiten onze stad, dus dan heb ik het zowel over de bouwers van toekomstmachines als over de juffen en meesters die op de scholen in onze buurten aan de slag zijn, vandaag de hand reiken.

Dan spreekt het voor zich, voorzitter, als we het vandaag hebben over een investering voor de komende jaren van 30,75 miljoen, dat we kritische vragen stellen en dat we ons de vraag stellen – ik hoorde dat de heer Daamen, de heer De Groot, de heer Jacobs en ook anderen doen – of dit dan de beste manier is om die middelen de komende tijd te gaan inzetten. Het antwoord daarop is allereerst dat als je gelooft in de kracht van onderwijs op welke manier dan ook in onze stad, dat dit dan een eerste stap is. Als je gelooft dat het vertrouwen dat de universiteit in onze stad en in onze regio uitsprekt door te zeggen: hier willen wij toekomst gaan bouwen en dan niet eventjes en kleinschalig, maar serieus toekomst gaan bouwen, dan is dit de juiste stap. Als u zegt: laten we vandaag doen wat de gemeenteraad van Heerlen moet doen, namelijk kaders scheppen om de benodigde investeringen straks te kunnen doen, de ruimte in de begroting creëren met alles wat daarbij hoort om die volgende stappen te kunnen zetten, dan is dit het juiste besluit. Dan hoeven we ook niet eromheen te draaien wat er concreet aan zit te komen, namelijk de komst van een universiteit naar onze stad dat vraagt om serieuze investeringen. Het is dan ook logisch dat dit de eerste, meest voor de hand liggende en ook concrete actie is die als u vandaag ja zegt tegen dit voorstel, in gang gezet zal gaan worden. Met andere woorden, daar is gewoon geld voor nodig.

Daarnaast geldt ook dat het besluit van vandaag ook een signaal is. Het zegt ook: in Heerlen is het ons menens. In Heerlen durven we echt. In Heerlen gaan we doen. Dat de gemeenteraad dan tegen het college zegt: laat ons dan zien hoe u dat precies gaat doen, laat zien wat die stappen precies zijn en neem ons daarin mee. Stel ons in staat om ook de besluiten te nemen die de raad moet nemen. Dan zeg ik daar volop ja tegen, want dat hoort daarbij. Het houdt niet vandaag op. Dus de raad blijft daarin ook haar eigen verantwoordelijkheid houden en blijft daarin haar eigen taken houden. Ik zal er zo dadelijk wat meer in detail over zeggen.

Tot slot voor deze inleiding. Sorry daarvoor. Dat het ons menens is, is niet alleen van belang als signaal naar onze eigen stad, is niet alleen van belang naar de universiteit Maastricht, maar is ook van belang naar andere partners die de komende tijd deze opgave gaan ondersteunen en is ook belangrijk voor onze partners in Den Haag die meedenken hoe we deze regio nieuw perspectief kunnen bieden. Het is ook belangrijk voor grote werkgevers en andere kennisinstellingen in onze stad. Het is ook belangrijk voor iedereen die in Maastricht meeluistert naar waar men in Heerlen nou echt voor kiest. Daartoe vraagt het college u om nu deze ruimte te maken in de begroting, zodat we dat samen met onze kennispartners en dus

ook samen met de universiteit nader kunnen gaan uitwerken. Daarin heeft u een groot aantal vragen gesteld. Ik heb geprobeerd die te ordenen. Dat is mij niet gelukt, dus ik ga een beetje in de volgorde van hoe ze gesteld zijn, proberen te beantwoorden.

Ik begin met de vragen van mevrouw Heine. Zij zegt: als je die maximale betekenis wil, dan moet je ook zorgen dat die mensen die straks gaan studeren bij die universiteit en die mensen die daar gaan werken, ook een plek in onze samenleving vinden. Daar ben ik het volledig mee eens. Met andere woorden, we moeten de focus die we op studentenhuisvesting hebben gezet – kwalitatief goede studentenhuisvesting, want daar wees u terecht op – voortzetten. Terwijl we hier staan, wordt er gebouwd in onze stad aan dat soort huisvesting. We zullen ook in de toekomst dat soort kansen moeten grijpen.

Een andere belangrijke component daarin is dat als we willen dat onze buurten versterkt worden, dat de komst van nieuwe opleidingen naar onze stad maximale impact heeft en dat onze bestaande instellingen nog meer verbonden raken met die stad, dan betekent dit dat we ook moeten nadenken over passende huisvesting voor personeel dat daar gaat werken. Dat sluit volgens mij naadloos aan op de manier waarop wij op dit moment al onze buurten proberen te versterken, meer diversiteit in ons woningaanbod proberen te krijgen en juist ook voor deze nieuwe doelgroepen passende huisvesting proberen te realiseren. Of zij graag in een dynamisch centrum wonen of dat zij graag een mooie woning met uitzicht op een voormalige groeve willen, het behoort straks allemaal tot de mogelijkheden in onze stad. Sterker nog, dat is nu al zo en dat wordt nog veel meer zo.

De heer De Groot verwees ook naar de aard van de verschillende opleidingen die hier straks worden aangeboden. De eerste opleiding die inmiddels al staat, is urban sustainability studies. Die staat inderdaad al in de keuzegids. Dus die is er al. Het thema brede welvaart is al eens genoemd. Het thema duurzame stedelijke transformatie is al eens genoemd, maar de Universiteit Maastricht is niet voornemens om een faculteit in haar geheel naar Heerlen te verplaatsen. De universiteit wil een serieuze aanwezigheid in en verbinding met Heerlen tot stand brengen. Het feit dat op de tribune – er werd net al naar verwezen – onder andere ook de directeurs van de rechtenfaculteit, van de Faculteit Psychologie en Neurowetenschappen en van Science and Engineering aanwezig zijn, naast nog een aantal andere mensen die we zeer graag verwelkomen, onderstreept dat. Het gaat dus niet over het verplaatsen van iets dat er in Maastricht al is. Het gaat over iets nieuws opbouwen in Heerlen en voor de toekomst.

De heer De Groot vroeg ook: kunnen we die volgende stappen ook inzichtelijk krijgen? Dat lijkt me een ontzettend goed idee. We hebben nu met enige regelmaat een stuurgroep waar zowel gemeente als universiteit aan tafel zitten. Daar bespreken we wat er nodig is om dit allemaal mogelijk te maken. Daar hebben we onder andere ook vooruitgeblikt op deze raadsvergadering, maar daar kijken we ook vooruit naar wat er nog aan besluitvorming aan de kant van de universiteit nodig is. Daar is dat op het niveau van het bestuur al heel ver gevorderd. Daar is ook een interne besluitvormingsroute die ook gerespecteerd moet worden. Maar als we straks volgende stappen gaan zetten, dan gaan we ook met elkaar die stappen concreet vastleggen. Daarin gaan we opschrijven wat de gemeente gaat doen en wat de universiteit gaat doen. Ik begrijp de vraag en ook in de context zoals u hem zojuist schetste. Daarom hecht ik eraan om nogmaals te benadrukken dat de gemeente Heerlen niet zegt: wij trekken straks geld uit en we zien wel of de andere partij dat ook doet. Nee, we gaan zeggen: in gezamenlijkheid gaan we dit neerzetten. Dus op zijn minst voor iedere euro een euro. Als er geen onderwijs komt, dan gaan we ook dat geld niet uitgeven. Dat lijkt me de duidelijkste manier om dat te zeggen, al is dat niet de sfeer waarin wij met elkaar in gesprek zijn, want die gaat namelijk over opbouw.

De voorzitter

Interruptie van de heer Oulad.

De heer Oulad Lmaroudia, D66 (interruptie)

Natuurlijk is alles wat de wethouder hier nu zegt heel interessant, maar ik heb iets heel interessants gehoord. Dat is: is er nu een afspraak dat voor elke euro die wij investeren, de Universiteit Maastricht daar ook een euro voor investeert? Is dat wat u net zegt?

Wethouder Clemens

Ja, we hebben in algemene zin gezegd: de onderwijs-investeringsagenda begint met 30,75 miljoen en gaat natuurlijk als het goed is, groeien in de komende jaren. Daarin is het uitgangspunt dat elke euro die wij daarin in onderwijs gaan investeren, ook verwachten aan de andere kant dat die door het onderwijs geïnvesteerd wordt. Dat is ook exact de manier waarop we die gesprekken met de universiteit aan het voeren zijn.

De voorzitter

Interruptie van de heer Ermers.

De heer Ermers, Ouderenpartij Heerlen (interruptie)

Ik heb een korte vraag. Als u zegt dat de onderwijsinstellingen daar ook in investeren, betekent dit dan dat zij ook investeren in de huisvesting voor studenten?

Wethouder Clemens

Nee, dat is niet wat ik heb gezegd. Als we al zover waren dat we een begroting hadden, dan had ik nu tegen u gezegd: het ziet er zo ongeveer uit. Maar we zijn dat nog met elkaar aan het uitwerken. Op dit moment is het niveau waarop dat tegen elkaar zeggen dat we gaan doen wat er nodig is om dat onderwijs hier te krijgen. Daar zullen een heleboel dingen voor nodig zijn. Daar zullen investeringen in onderwijsinhoud nodig zijn. Daar zullen investeringen in vastgoed voor nodig zijn. Daar zullen misschien nog wel dingen voor nodig zijn die we nu niet eens kunnen bedenken, maar dat gaan we samen uitwerken. We staan daar straks samen voor aan de lat.

De voorzitter

Interruptie van de heer Jacobs.

De heer Jacobs, Forum voor Democratie (interruptie)

Dank u wel, voorzitter. U gaf net aan op de vraag van meneer Ermers dat we dat pas kunnen zien als er een begroting ligt. Maar dan is mijn vraag: waar is die 30,75 dan op gebaseerd? Want het is niet uit de lucht komen vallen. Maar als ik daar geen begroting onder heb, dan lijkt het me heel moeilijk ... Waar komt die 30,75 miljoen dan vandaan?

Wethouder Clemens

Voorzitter, we moeten misschien wel twee dingen onderscheiden. De 30,75 is het kader dat we aan u vragen. Dus dat betekent dat dit de ruimte is waarvan we weten dat die beschikbaar te maken is in onze begroting en ook op basis van de eerste inschattingen in de buurt komt van wat we verwachten dat er nodig is. Dus we hebben een aantal dingen met elkaar natuurlijk uitgezocht. Denk aan het PwC-rapport dat eerder al eens is uitgewerkt. Daarin hebben we het onder andere over aantallen, maar ook over investeringen en return on investment. We beginnen niet straks bij nul. We zijn ook al langdurig met de universiteit in gesprek over hoe

dat er straks uit gaat zien. Op basis van wat we nu weten, is de inschatting dat we binnen het kader in ieder geval die stappen kunnen gaan zetten.

De heer De Groot vroeg ook naast zaken zoals de Einsteintelecoop die natuurlijk vol in het vizier staan voor onze regio: heb ook aandacht voor een aantal sectoren die met name voor onze subregio heel erg van belang zijn en voor Parkstad. Denk aan de Medtech. Denk aan de Smart Services. Dat zijn ook precies de samenwerkingspartners waaraan je moet denken, waarmee nu ook al veel contact bestaat en waar het voor de hand ligt dat die ook de komende jaren zich midden in dit proces zullen bevinden.

Voor het formeel commitment doen we samen steeds een stapje vooruit. Wat we met elkaar hebben gezegd, is: we willen dat er – we zoomen nu een beetje in op de universiteit voor alle duidelijkheid – een serieuze en duurzame aanwezigheid van de universiteit in Heerlen komt. De voorkeurslocatie daarvan is de Promenade. Dat hebben we niet alleen tegen elkaar gezegd. Dat hebben we ook actief naar buiten gecommuniceerd. We hebben ook aan beide zeiden gezegd, dus zowel aan de kant van de universiteit als van de gemeente: we gaan de bijbehorende besluitvormingstrajecten met elkaar daarvoor ook in. Daarom staan we hier natuurlijk ook. Vervolgens gaan we steeds een stapje verder met elkaar. Als daar op enig moment zaken moeten worden vastgelegd – dat gaat gebeuren als je straks natuurlijk nauwer met elkaar gaat samenwerken – dan zullen we dat met elkaar op papier gaan zetten. Dan zullen we de raad daar ook vanzelfsprekend over informeren.

De voorzitter

Interruptie van de heer De Groot.

De heer De Groot, Ouderenpartij Heerlen (interruptie)

Dank u, voorzitter. Wethouder, u stapte net relatief snel over in uw beantwoording op mijn vraag met betrekking tot die doorontwikkeling van met name het economische deel van de ontwikkeling van onze stad. Het is natuurlijk belangrijk – dat zal iedereen met mij eens zijn – dat onderwijs uiteraard an sich binnen die sector al werkgelegenheid met zich meebrengt, maar we willen natuurlijk ook mensen opleiden. Dat kunnen Heerlenaren zijn, maar wellicht ook mensen buiten deze regio of uit het land die we het liefst ook zouden willen behouden voor onze stad. Dat is ook een heel belangrijk onderdeel. Op het moment dat je die economische ontwikkeling laat lopen – dat is misschien een zwaar woord – maar onvoldoende aandacht hebt voor die doorontwikkeling, dan ben je wellicht dadelijk mensen aan het opleiden waar de banen hier niet klaarliggen en die vervolgens weer gaan vertrekken. Dat willen we natuurlijk niet. Dus mijn oproep is eigenlijk ook dat het heel goed is om die onderwijssector te helpen doorontwikkelen. Daar ligt hier het voorstel voor. Maar minstens zo belangrijk is dat ook die economische ontwikkeling daarin simultaan groeit en daar natuurlijk ook de goede afstemming binnen het college is om daar de impuls aan te geven. Hoe kijkt u daartegenaan?

Wethouder Clemens

Dat is een terechte oproep. Die is niet aan dovemans oren gericht. Het begrip fifth generation university viel al vanavond. Ik denk dat er heel veel mensen zijn, en een groot deel van die mensen zit op de tribune, die veel beter kunnen uitleggen dan ik wat dat betekent. Maar als ik hem zou parafraseren, dan zou ik zeggen: dat is een universiteit die de dialoog met de samenleving aangaat. Dat is dus niet een universiteit die zegt: dit is ons aanbod en daar moet u het maar mee doen, maar die zowel als het gaat over welke onderwerpen er worden bestudeerd, wat er onderwezen wordt, op welke manier dat gebeurt, aan wie ze dat doen, op welke plek ze dat doen, op welke manier ze dat doen en hoe ze als organisatie de dialoog aangaan met de samenleving tot en met het punt dat medewerkers in een regio wonen waar

ze actief zijn. Ik denk dat al die elementen daarin een rol spelen. In de gesprekken die wij met elkaar voeren, blijkt dat ook. Het gaat namelijk niet alleen maar over of wij vier muren kunnen krijgen waar we straks een college kunnen gaan geven. Het gaat erover hoe een instelling op talloze manieren van betekenis kan zijn voor de regio. Het gaat over de vraagstukken zoals mevrouw Heine die net ook terecht agendeerde. Waar kunnen mensen straks wonen? Hoe blijf je die interactie met de samenleving aangaan? Dat betekent dus ook dat er voor ons andere vragen op tafel komen, namelijk bieden wij die aantrekkelijke leefomgeving? Hebben wij de juiste woningen? Hebben we een boeiend cultureel aanbod? Hebben we een goede toeleiding van jonge mensen die hier straks gaan studeren en gaan werken? Dat totaal moet ervoor gaan zorgen dat we die stad en die regio een duw in de rug gaan geven zoals u die voorstaat, namelijk duurzaam en met betekenis voor de komende generaties. Niet voor niets hebben we steeds gezegd dat we bijvoorbeeld in Heerlen Noord kiezen voor extra investeringen waar dat nodig is. Tegelijkertijd bouwen we aan perspectief voor de toekomst. Dat is waar we het hier vandaag met elkaar over hebben. Die twee zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Dan was er ook nog een vraag over hoe de aankopen op de Promenade zich verhouden tot dit dossier, even kort samengevat. Meer in financieel-technische zin: de aankopen staan op de gemeentelijke balans. Hier hebben we het vandaag over het vrijmaken van begrotingsruimte om benodigde investeringen te kunnen doen. Dus daar zit geen overlap in. Dankzij het feit dat deze gebouwen gemeentelijk bezit zijn, konden wij op het moment dat de universiteit zich meldde en zei "wij zoeken een passende locatie in Heerlen", wij konden zeggen dat we een hele passende locatie hebben. Daarvan hebben we samen vervolgens gezegd: dat is onze voorkeurslocatie voor de vestiging van de universiteit in Heerlen. De heer Oulad ...

De voorzitter

Interruptie van de heer De Groot.

De heer De Groot, Ouderenpartij Heerlen (interruptie)

Voorzitter, met alle respect: dat is natuurlijk geen antwoord op mijn vraag. Ik heb de volgende vraag gesteld. We kunnen zeggen: dit scharen wij onder het kopje onderwijs en die andere investering hebben we gedaan voor de ontwikkeling van onze stad. Per saldo investeer je dadelijk in ieder geval al minstens 30 miljoen, maar je hebt ook al 20 miljoen geïnvesteerd in aankoop van die panden. Dan wordt er dadelijk in z'n totaliteit aan de raad toestemming gevraagd voor een totale investering van 50 miljoen. De vraag die ik daaraan gekoppeld heb, is: hoe wordt die aankoop van die 20 miljoen verdisconteerd en dadelijk de komst van de unie, de ontwikkelaar die daar een rol moet hebben. Kunt u daar een antwoord op geven? Tenminste, als de vraag helder is.

Wethouder Clemens

Ja, die is helder, maar misschien is het antwoord nog niet helder. Wat ik daarmee bedoel, is aan de ene kant dat we die bedragen niet bij elkaar kunnen optellen. Want op het moment dat je panden aankoopt, staan daar natuurlijk ook bezittingen tegenover. Met andere woorden, die panden staan nu op de gemeentelijke balans en die zijn beschikbaar voor toekomstige ontwikkelingen.

Wat is er straks nodig op welke manier dan ook om die komst van de universiteit mogelijk te maken, ook in gebouwelijke zin? Dat is een vraag die we nog moeten gaan beantwoorden. Dus daar kan ik op dit moment ook nog niet over zeggen wat daar precies de betekenis van gaat zijn. Zodra dat concreter wordt, gaan we daar vanzelfsprekend de raad ook weer in meenemen.

De voorzitter

Interruptie van de heer Jacobs.

De heer Jacobs, Forum voor Democratie (interruptie)

Even voortbordurend op die vraag van meneer De Groot, want dat is natuurlijk wel van essentieel belang. Dat vroeg ik me destijds ook bij de Zuyd Hogeschool af. Die panden zijn nu van ons. Op een gegeven moment als ik het goed begrijp, gaan die panden in eigendom een keer over naar de universiteit. Of blijven die in ons eigendom en verhuren wij die? Hoe ziet die constructie eruit? Want het zal wellicht moeten worden onderzocht of die panden worden afgebroken. Wordt dat opnieuw opgebouwd? Ik vind dat wel van essentieel belang. Waar liggen de risico's en wat gebeurt er dadelijk als de UM en de Zuyd Hogeschool daar zitten? Van wie zijn die panden? Is dat gemeentelijk bezit of wordt dat bezit van de universiteit van ...? Ik heb geen idee.

Wethouder Clemens

Voorzitter, het college ook niet. Dat moet nog blijken. Dus het is nog niet duidelijk hoe het toekomstige construct eruit gaat zien. Precies om die reden hebben we ook – daar hebben we u ook over geïnformeerd – een marktconsultatie uitgezet als start van een proces dat moet komen tot een antwoord op precies deze vragen. Dus we willen naar een construct toe waarin je op een zo slim mogelijke manier zo veel mogelijk passende onderwijsruimte krijgt en zo goed als mogelijk van betekenis kunt zijn voor de binnenstad van Heerlen. Dus nadenken over hoe je onderwijs, onderzoek en kennisontwikkeling toepast in de breedste zin van het woord: hoe geef je dat een plek in de binnenstad? Hoe combineer je dat straks met andere functies die ook van betekenis zijn voor een binnenstad? Denk aan wonen, denk aan horeca en denk aan misschien wel maatschappelijke functies. Hoe dat er precies uit gaat zien, moet het resultaat worden van het proces dat nu dus loopt. Dat zal ook een conclusie zijn die de universiteit en de gemeente wellicht samen met een andere partner gaan trekken.

Voorzitter, de heer Oulad had het nog over de studentenaantallen. Het moet natuurlijk gaan blijken hoe dat er precies uit ziet. In het eerdergenoemde PwC-rapport zien we dat er een reële kans is en een serieuze return on investment op het moment dat je in de komende tien jaar zal toewerken naar die 1.250 studenten. Dan heb je het over minimaal 100 medewerkers en waarschijnlijk wel meer, die daarbij kunnen horen. Maar dat is op basis van wat we nu kunnen inschatten. Daar hoeven we natuurlijk niet exact naartoe te werken, want voor hetzelfde geld gaan we het nog veel beter doen dan we nu verwachten. Maar dit is de kans die we nu al voor ons zien en dat alleen al is, denk ik, de moeite waard.

De voorzitter

Interruptie van de heer Oulad.

De heer Oulad Lmaroudia, D66 (interruptie)

Natuurlijk heeft u gezegd dat u niet doorgaat als wethouder, maar ik neem aan dat u deze informatie doorgeeft aan de volgende wethouder. Is het een idee dat we in de toekomst worden meegenomen in deze studentenaantallen, dat we een update krijgen met betrekking tot studentenaantallen wat er is geweest en wat de prognose is voor de toekomst? Dan houden we dat up-to-date.

Wethouder Clemens

Voorzitter, de getallen die ik nu noem, hebben we natuurlijk eerder met de raad gedeeld. U kent ook de onderzoeken die daaronder liggen. Maar mochten er nieuwe inzichten komen, dan

lijkt het me voor de hand liggend gezien ook de belangstelling hier, dat we die ook met de raad delen. Die toezegging doe ik namens het college en die staat ook als hier straks iemand anders staat.

De heer Oulad Lmaroudia, D66 (interruptie)

Als de voorzitter mij toelaat.

De voorzitter

Ja, gaat uw gang. Tweede interruptie.

De heer Oulad Lmaroudia, D66 (interruptie)

Ook heel specifiek dat als we bijvoorbeeld naar studiejaar 2026/2027 gaan, dat we dan inzicht krijgen in wat er in 2025 en 2026 is gebeurd. Ik heb even de jaartallen verkeerd, maar u snapt mijn punt.

Wethouder Clemens

Eigenlijk zegt u: een jaarlijkse update over hoe het vordert? Zowel inhoudelijk als wat er nodig is en hoe de faciliteiten eruitzien. Ik denk – dat durf ik wel te zeggen – dat we dat heel graag in gezamenlijkheid willen blijven doen. Dus dat is bij deze toegezegd. De heer Reijnders vroeg nadrukkelijk naar die betekenis voor de stad. Ik heb daar natuurlijk in algemene zin al het één en ander over gezegd, maar ik snap zijn vraag om dat wat concreter, wat harder en wat meetbaarder te maken. Ik zeg dan ook graag toe dat we schriftelijk terug gaan komen met een aantal indicatoren op basis waarvan we dat de komende jaren kunnen volgen, zodat de raad niet alleen op de toezegging van vandaag af hoeft te gaan, maar dat we dat ook samen kunnen volgen op welke manier die betekenis straks gaat blijken.

De voorzitter

Kunt u daar een termijn aan verbinden? Dat moet ik van de Rekenkamer vragen.

Wethouder Clemens

De Rekenkamer wordt steeds strenger. Zullen we afspreken dat we dat – dat lijkt me wel netjes – om dat voor de verkiezingen te doen?

De voorzitter

Prima.

Wethouder Clemens

Oké.

De voorzitter

Helder. Interruptie van de heer Reijnders.

De heer Reijnders, SP (interruptie)

Dank u, voorzitter. Dank ook aan de wethouder. Dat is heel goed. Nog even om concreet te maken. U zegt indicatoren, maar dan heeft u het echt over de verbinding met de stad, met de buurten, met de inwoners en eventuele vestiging van personeel en de studenten hier? Hoe gaan we dat handen en voeten gaan geven?

Wethouder Clemens

Voorzitter, dat begrijp ik. Ik heb er in algemene zin iets over gezegd. We voelen allemaal wel dat die betekenis er is. Ik snap ook wel de behoefte die u onder andere uitspreekt om dat wat meetbaarder te maken. We gaan daar even goed naar kijken. Wat zijn de goede indicatoren om dat te doen? Daarover komen we bij u terug. Dan lijkt het jaarlijkse moment dat we net met de heer Oulad hebben afgesproken een uitstekend moment om met elkaar steeds te meten waar we dan zijn.

De heer Hendriks memoreerde niet ten onrechte, denk ik, dat het lef vraagt om een besluit als dit te nemen en dat het ook lef heeft gevraagd om hier te komen in de positie om dit besluit te kunnen nemen. Geheel in die traditie stak hij dan ook hier vandaag zijn verhaal af met een terechte oproep dat niet alleen die omstandigheden voor universiteiten in ruimtelijke zin en voor het personeel, maar ook voor het bijbehorende studentenleven uitmaken van zo'n totaalpakket. Als je een onderwijsstad wil zijn, dan hoort dat erbij. Dus niet alleen op de manieren die we tot nu toe al hebben besproken. Denk aan de verbindingen met het culturele leven. Denk aan de inrichting van de binnenstad. Maar ook op nieuwe manieren. Het lijkt me uitstekend om dat ook samen met studenten te bekijken, want dat is, denk ik, helemaal naar uw gading als wet het zo zouden doen. Dat lijkt me iets dat de komende jaren zich mee moet ontwikkelen met ook de groei van het studentenleven in Heerlen. We hebben al hele mooie ervaringen opgedaan met studenten van Zuyd, met studenten van VISTA nu ook op dit moment die niet alleen zelf heel actief zijn, maar ook steeds meer steun krijgen vanuit hun instellingen. Het lijkt me uitstekend om ook met de nieuwe studenten die straks naar onze nieuwe stad komen te kijken hoe we daarop kunnen aanhaken en hoe we dat nog een extra zetje kunnen geven. Voorts ben ik van mening dat Hoensbroek Centrum opgeknapt moet worden en dat dit traject moet worden uitgevoerd. De heer Hendriks deed ook de terechte oproep te zorgen dat die stedenbouwkundige invulling kwalitatief goed is en dat daar een goede mix van functies is en dat dit aantrekkelijk blijft voor iedereen die in dat gebied komt. Dat is een terechte oproep. Dat maakt ook onderdeel uit van die eerdergenoemde marktconsultatie. Dat is ook in het belang van alle partijen die straks in het gebied actief gaan zijn. Dus van de gemeente, van de RWTH, van de UM, van Zuyd, van de campus en noem maar op. Dus dat is echt een gedeelde overtuiging. Houd het college ook vooral scherp daarop, zou ik u willen vragen.

De PHB. Voorts ben ik van mening ... U kent het. Zoals wij dit als een ongelooflijk belangrijke ontwikkeling zien, zien we ook Hoensbroek Centrum als een ongelooflijk belangrijke ontwikkeling. Dus geen twijfel daarover en dat kan onverminderd door.

De heer Van den Berg noemt het voorstel terecht, denk ik, een uitgestoken hand. Dat is het. Niet alleen een uitgestoken hand naar het onderwijs, maar ook naar al die kennispartners in stad en regio en ook naar het mkb in onze stad waarvan wij overtuigd zijn dat het hier meer van gaat profiteren.

De heer Dragstra heb ik al eerder gememoreerd. Hij was zeer compleet, vind ik, met zijn bijdrage. Wat mij het meest is bijgebleven, is zijn oproep om door te pakken. Dus die knopen we ons in de oren. De Partij voor de Dieren onderstreepte nog eens: zorg dat je nadenkt over duurzaam groeien, duurzaam ontwikkelen en duurzame stedenbouw. Niet alleen is dat iets wat, denk ik, heel erg past bij het inhoudelijk programma waar de Universiteit Maastricht mee bezig is. Niet alleen bij de direct betrokken faculteiten, maar bij alle faculteiten zien we dat terug. Dat is ook nadrukkelijk iets dat zij graag willen meenemen naar onze stad. Ik zou willen zeggen: op het moment dat je wil leren hoe je op nieuwe manieren kunt ontwikkelen, op nieuwe manieren kunt doorstarten en nieuwe kansen kunt pakken, dan is er, denk ik, geen betere plek om dit te ontwikkelen dan in Heerlen. Dat doen we al met een aantal van onze huidige kennispartners. Wij verwelkomen straks hopelijk ook de universiteit om dat met ons te gaan doen.

De voorzitter

Dank u wel. Dan kijk ik nog even rond na deze uitgebreide beantwoording of er nog behoefte is aan een tweede termijn. Ik zie meneer De Groot, meneer Hendriks en meneer Daamen. Meneer De Groot, gaat uw gang.

De heer De Groot, Ouderenpartij Heerlen

Dank u, voorzitter. Bedankt voor de duidelijke uitleg, toelichting en ook de beantwoording van de vragen. Laat ik vooropstellen zoals ik in het begin van mijn betoog heb aangegeven dat wij zeker voor dit voorstel zullen gaan stemmen gelet op de richting die we echt nodig hebben in deze stad. Daar staan we volledig achter. Ik had een aantal kritische vragen gesteld. Eén vraag is in ieder geval volgens mij nog niet beantwoord. Dat heeft ook te maken met het maken van keuzes. Ik heb dat aangegeven in relatie tot die economische motor die natuurlijk door moet draaien, maar ook in relatie tot die keuze die je zou moeten maken of in ieder geval het leggen van accenten met betrekking tot het onderwijs. Ik heb aangegeven: is het niet verstandig, ook gezien de huidige disbalans in opleidingsniveau in onze stad, dat je dan met name zou moeten investeren in die sectoren hoger- en universitair onderwijs? Volgens mij heeft u daar nog geen antwoord op gegeven, dus ik hoor dat graag van u.

De voorzitter

Dank u wel. Meneer Hendriks.

De heer Hendriks, Jongerenpartij Heerlen

Dank u, voorzitter. Even kort, want in de eerste termijn hebben wij aangegeven dat we gezien de omvang van het project, een projectteam op zich wel een goed idee zouden vinden. Ik had een vraag of daar al over nagedacht was en hoe het college daarin stond.

De voorzitter

Dank u wel. Meneer Daamen van Partij Hoensbroeks Belang.

De heer Daamen, Partij Hoensbroeks Belang

Dank u wel, voorzitter. Ik had eigenlijk een hele andere tweede termijn voorbereid. Maar toen straks bij binnenkomst zag ik iets staan. Dat zette me aan het denken. Aan de hand daarvan heb ik mijn bijdrage veranderd. Ik mag wel stellen dat u ons de afgelopen jaren heeft leren kennen als een partij die ook oog heeft voor buiten Hoensbroek en ook lef heeft getoond om achter gedurfde ambities te staan, zo ook in dit dossier. We zijn ook een partij die graag naar de toekomst kijkt en niet blijft hangen in oud zeer. Symbolisch daarvoor is de stoel die hierbuiten staat. Dat heeft me aan het denken gezet. We hebben in dit gebouw een stoel staan die er neergezet is en die ons eraan herinnert dat wij in de toekomst voor onze kinderen de goede besluiten moeten nemen. Het zal u ook niet verbazen met de gemaakte kanttekeningen dat we het voorstel omarmen. Dus wij gaan instemmen.

De voorzitter

Dank u wel. Nog een kort woord aan de wethouder, denk ik.

Wethouder Clemens

Voorzitter, waar ik vandaag op werd gewezen, vond ik wel grappig. Dat wil ik toch ook wel de heer Daamen graag meegeven. Dat is dat er al samenwerkingsprojecten bestaan - ik meen zelfs van de RWTH - met middelbare scholen in Hoensbroek. Dat is helemaal in de lijn met

Broekland in dit geval en helemaal in de lijn met hoe je die brede investering in onderwijs in de stad moet zien. Dus natuurlijk heeft zo'n instelling een plek waar ze landen, waar leslokalen zijn, waar het praktijkonderwijs plaatsvindt en waar medewerkers elkaar ontmoeten. Maar dat is vooral heel vaak en steeds vaker in het moderne onderwijs een uitvalsbasis om de buurten, de stad en de regio in te trekken. Dat zien we dus al gebeuren bij verschillende onderwijsinstellingen in onze regio en dat zien we, denk ik, de komende tijd ook met de ambities zoals de UM die tentoonspreidt, nog veel vaker gebeuren. Met andere woorden, mooi om te horen hoe de heer Daamen het plaatje schetst dat zo'n investering voor de hele stad en hele regio van betekenis is en daarmee ook voor Hoensbroek, maar he heeft ook op een hele kleine schaal impact op de kinderen die naar Broekland gaan in dit geval. Dus die wilde ik u zeker niet onthouden.

De heer De Groot sloot met zijn vraag natuurlijk wel een beetje daarop aan. Alleen hij zegt: hebben we op dit moment niet een focus nodig op het hoger onderwijs? Ik heb daar een tweeledig antwoord op. Het eerste is dat deze agenda niet voor niets het hele rijke en brede onderwijslandschap van heel Heerlen schetst, want zonder die basis kun je hoger onderwijs neerzetten wat je wil, maar ga je nooit alles eruit halen wat erin zit in de regio. Die basis is sterk. Dat is goed, maar dat moeten we ook zo houden. Dat vraag consequente investeringen. Tegelijkertijd als we gaan kijken naar het besluit dat we nu gaan nemen, dan zien we dat nu de acute vraag bestaat om de kans te pakken om de Universiteit Maastricht naar onze stad te halen. Met andere woorden, het instemmen met dit voorstel betekent dat we die nadruk gaan leggen en dat we nu ook met de door u gestelde kaders aan de slag kunnen om te gaan investeren in hoger onderwijs nog steviger aanwezig te maken in onze stad. Met andere woorden, ik denk dat het voorstel dat nu voorligt, ook met de toelichting zoals het college die nu gegeven heeft, voldoet aan uw vraag.

De heer Hendriks stelde nog een vraag over hoe we dat nu ook precies concreet in de praktijk gaan oppakken. Nu is er gelukkig aan gemeentelijke kant een stevig team met allerhande disciplines daarin die dit al geruime tijd oppakt en de werkpakketten de afgelopen tijd, maar de komende tijd nog veel meer, gekleurd worden door wat hier gebeurt. Maar mensen krijgen ook in toenemende mate energie van wat hier aan het gebeuren is en van de kans voor onze stad die we hier kunnen gaan grijpen. Het allermooiste is als je dat kunt delen met mensen buiten deze organisatie. Ik snap dat dit nu aan het gebeuren is. Degenen van u die aanwezig waren bij de inspraakavond aan de Promenade, hebben dat in levenden lijve gezien, namelijk hoe daar vertegenwoordigers van onder andere het UM, van de gemeente, maar ook mensen uit de buurt en het bedrijfsleven samen nadachten en samen die toekomst van Heerlen Centrum aan de hand van onderwijs vormgaven. Als u zich een voorstelling zou willen maken van hoe dit eruit gaat zien de komende tijd, dan zou ik zeggen: doe dat. Doe dat eens keer twee om te beginnen en doe het keer 10 over een paar jaar. Dan heeft u, denk ik, een beeld. Het blijft hard werken voor al deze mensen, maar het resultaat mag er ook zijn.

Absoluut, tot slot, voorzitter: ik snap de opmerkingen die onder andere de heer Daamen maakte en ook die de heer Jacobs maakte over wat het betekent dat we nu in relatief algemene zin een besluit nemen over het creëren van begrotingsruimte. Wat we eigenlijk doen, is wat u als raad jaarlijks doet. U stelt namelijk een begroting vast waarin u zegt: in grote lijnen kiezen we ervoor om de nadruk dan eens wat meer daar en dan eens wat meer daar te leggen. Wat u eigenlijk hier zegt, is: we hebben weliswaar in november met u een afspraak gemaakt, maar er komt hier een kans voorbij die we met elkaar zouden moeten pakken. Daartoe vragen we exact van u wat we normaal gesproken van u in november vragen, namelijk: creëer deze ruimte. Geef het college een heldere opdracht en laat het college bij u terugkomen zodra dat concreter wordt. Dat is exact wat we gaan doen. Dus in die zin is het niet anders dan wat we normaal doen, alleen misschien met een betekenis van een paar euro

die we niet gewend zijn, namelijk ongekend. Met deze laatste smeekbede aan de heer Daamen en de heer Jacobs zou ik deze beantwoording willen afsluiten.

De voorzitter

Dank u. Een interruptie van de heer Jacobs.

De heer Jacobs, Forum voor Democratie

Dan zijn wij, denk ik, ook verplicht om een stemverklaring af te geven na zo'n eindwoorden.

De voorzitter

Gaat uw gang.

De heer Jacobs, Forum voor Democratie

Wij vinden het een hele lastige. We vinden de business case ook niet sterk genoeg, maar we gaan het toch het voordeel van de twijfel geven. Mochten wij hier na 18 maart nog in de raad zitten, dan gaan we dit dossier wel heel kritisch volgen. Dan bent u er niet meer. De volgende wethouder wordt heel kritisch gevolgd. Maar wij gaan uiteindelijk wel akkoord met dit voorstel.

De voorzitter

Dank u wel. Ik zie dat meneer Damen ook een stemverklaring wil afgeven.

De heer Damen, Fractie Damen

Voorzitter, ondanks het feit dat ik met de wethouder toch nog wel een keer wil discussiëren over het feit van begroting en beleid ... Je stelt namelijk een begroting vast op grond waarvan je ook beleid gaat voeren. Wat we nu doen, is: alsjeblieft, hier heb je een behoorlijke duit en ga beleid maken. Maar ondanks dat, ben ik ook best tevreden over de manier waarop de wethouder antwoord geeft op de wijze waarop die investeringen in ieder geval op de toekomstgericht uitgevoerd gaan worden en ook de toezegging dat de raad ook duidelijk meegenomen gaat worden bij de totale uitvoeringen. We zullen voor het voorstel stemmen.

De voorzitter

Mag ik daarmee vaststellen dat we dit voorstel unaniem aanvaarden? Want dan hoeft ik niet verder te gaan. Proficiat. (*Applaus in de zaal*). Op verzoek en conform afspraak in het presidium, schors ik nu de vergadering even voor een kleine 10 minuten.

Schorsing

9. Subsidieregeling Volkshuisvestingsfonds Vrieheide-de Stack voor particuliere verhuurders

De voorzitter

De vergadering is heropend. Dan begin ik bij meneer Van den Berg.

Eerste termijn

De heer Van den Berg, VVD

Voorzitter, in de commissie hebben we hierbij uitgebreid stilgestaan. De goede toelichting van de wethouder is er geweest. Namens VVD kunnen wij zeggen dat wij alle middelen moeten aangrijpen om dit in die wijk te doen om dat voor elkaar te krijgen. Dit is er één in de ketting

van heel veel regeltjes die we daarin hebben. Hij moet maar juist passen bij iemand en daar gebruik van maken. Dat lijkt me dus heel goed. De VVD kan ook instemmen met dit voorstel.

De voorzitter

Dank u wel. Meneer Hoogers.

De heer Hoogers, Forum voor Democratie

Voorzitter, dank u wel. De afgelopen jaren heeft deze raad bewust gekozen voor een strengere aanpak van particuliere verhuurders. Met verhuurdersvergunningen, opkoopbescherming en een intensieve handhaving is steeds gezegd: particuliere verhuur mag niet ten koste gaan van leefbaarheid en bewonersbelang.

Het voorstel dat vandaag voorligt staat daar haaks op. En waarom? Ik zal het eenvoudig proberen te maken. Eerst zeggen we: "U mag niet zomaar verhuren en u moet een vergunning aanvragen. U wordt gecontroleerd en beperkt." Vervolgens zeggen we: "Hier is een renteloze lening. De looptijd is 30 jaar met nauwelijks risico voor u. Het risico ligt bij de belastingbetaler die ook de lasten draagt."

Forum voor Democratie stelt daarom deze fundamentele vraag: waarom wordt een sector die jarenlang bewust is afgeremd en gereguleerd nu financieel beloond met publiek geld? Door risico's weg te nemen en rendement te laten bij degene die investeert, creëren we verkeerde prikkels. Wie fouten of achterstallig onderhoud kan afwentelen op de overheid, heeft minder reden om zelf verantwoordelijkheid te nemen. Zo verdwijnt de prikkel om efficiënt, zorgvuldig en toekomstbestendig te investeren. De gemeente wil nu miljoenen euro's en renteloze leningen verstrekken aan particuliere verhuurders. Dat is publiek geld dat opgebracht wordt door de belastingbetaler om een groene agenda af te dwingen die zonder deze steun blijkbaar niet rendabel is. Onderhoud en verduurzaming zijn geen gunsten, maar verantwoordelijkheden van de eigenaar. In plaats van handhaving kiest het college voor subsidiëren. Daarmee verandert de gemeente van toezichthouder in een bank, terwijl het risico bij de inwoners van Heerlen ligt en de waardeverstijging bij de verhuurder blijft. Dit is inconsistent en economisch onverstandig beleid. Je kunt niet eerst particuliere verhuur beperken en vervolgens dezelfde groep belonen met renteloos belastinggeld om beleidsdoelen te halen. Dit voorstel staat haaks op het bestaande beleid richting particuliere verhuurders, ondergraaft eerdere keuzes van deze raad en schuift financiële risico's af op de Heerlenaar. Tot zover.

De voorzitter

Dank u wel. Meneer Ermers.

De heer Ermers, Ouderenpartij Heerlen

Dank u wel, voorzitter. Voor ons ligt het raadsvoorstel subsidieregeling Volkshuisvestingsfonds Vrieheide-de Stack voor particuliere verhuurders. De OPH begrijpt heel goed dat een stimuleringsmaatregel de mogelijke stagnerende doelstellingen van het verduurzamen van de woningen in deze wijk vlot kan trekken. We hebben goed tussen de oren dat voor het renoveren van één woonblok alle eigenaren van dat woonblok mee moeten willen doen. Het is goed dat daar een stimuleringsregeling via het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten voor in het leven wordt geroepen.

In de ROLO-commissievergadering van 14 januari is het onderwerp ter voorbereiding van het raadsbesluit van vandaag al uitvoerig besproken en ook toen heeft de OPH hier al vragen over gesteld. Toch heeft de fractie nog enkele vragen. Dat zijn misschien niet vragen, maar een verzoek om toezeggingen. Is het mogelijk en zo ja, wanneer, dat wij de contracten die uiteindelijk de SVn met de verhuurders gaan afsluiten kunnen inzien dan wel kunnen toetsen?

Met andere woorden, wat zijn nu de spelregels waaraan beide partijen zich voor, tijdens en na de looptijd moeten gaan houden?

Twee, als alle particuliere verhuurders meedoen en er een bedrag van 5,6 miljoen beschikbaar is, dan betekent dit dat voor 250 verhuurwoningen er slechts een bedrag van 22.400 euro beschikbaar is als mijn berekening klopt. Anders gezegd, bij een maximale subsidie van 45.000 euro kunnen slechts 124 woningen geïsoleerd en gerenoveerd worden. Klopt deze veronderstelling en hoe zit het dan met de overige woningen? Zijn die inmiddels alweer gerenoveerd of kunnen met het beschikbare bedrag gewoonweg niet alle woningen geïsoleerd worden? Graag een korte uitleg hierover.

Ondanks deze stimuleringsregeling bestaat de kans dat alsnog lang niet alle woningen worden gerenoveerd. Graag heb ik daar een reactie op. Bij de kosten en dekking wordt genoemd dat de kosten per tranche maximaal 121.000 zijn per jaar. Er wordt niet gemeld om hoeveel jaar het hier maximaal kan gaan in dat geval. Met andere woorden, hoe lang is de stimuleringsregeling geldig?

Dan kom ik bij de laatste vraag. Tijdens de commissie ROLLO heeft de wethouder een aantal zaken genoemd die niet in het raadsvoorstel zijn opgenomen. Ik noem ze even gemakshalve. Een kredietrisico wordt neergelegd bij SVn. Althans, dat staat er niet specifiek in zover als wij het hebben kunnen nakijken. Door de uitvoering neer te leggen bij de SVn, zijn er veel minder operationele problemen voor de gemeente. Door de tussentijdse verkoop van de woning moet de lening worden ingelost. De wethouder heeft desgevraagd aangegeven dat wanneer de woning tussentijds wordt verkocht tegen een aanmerkelijk hogere verkoopprijs, dat dit dan niet per definitie kan worden gekoppeld aan de renovatiewerkzaamheden, dan wel het verhogen van het energielabel. De WOZ-waarde zou in dat geval de inkomsten kunnen verhogen voor de gemeente.

Voorzitter, kan het college toezeggen – dat is het verzoek – dat de laatstgenoemde punten worden toegevoegd of alsnog worden verstrekt te zijner tijd? Dat mag wat de OPH betreft ook na deze raadsvergadering gebeuren. Bijvoorbeeld, noem het even gemakshalve binnen twee weken. Dat waren mijn vragen voor de eerste termijn.

De voorzitter

Dank u wel. Dan ga ik naar de wethouder. Wethouder Gelderblom.

Wethouder Gelderblom

Dank u wel, voorzitter. De eerste vragen kwamen van Forum voor Democratie, want van de VVD mochten we vooral de complimenten rekenen, waarvoor heel veel dank. Ook wij vonden het oprecht een mooie gedachtewisseling in de commissie en dan is het ook fijn dat het voorstel hier relatief vlot behandeld kan worden.

De FVD vroeg waarom een gereguleerde sector nu gesteund wordt. Is dat niet heel erg tegenstrijdig? Ik vind het vooral als tegenstelling, eerlijk gezegd. Dus ik zie niet in waarom het niet allebei waar kan zijn dat je de huursector goed wil reguleren om allerlei misstanden die er zijn en die ook veelvuldig zijn aangetoond, zijn vastgesteld en die ook vaak de media hebben gehaald, wil inperken. Sterker nog, dat je die het liefste wil uitbannen met goede regels via bijvoorbeeld zo'n verhuurvergunning. Dat aan de ene kant. Waarom zou je niet ook aan de andere kant ...? Sterker nog, ligt het niet in het verlengde van de opstelling van de FVD zelf om aan de andere kant in te zien dat er ook verhuurders van goede wil zijn en dat er ook huurders zijn die er baat bij hebben dat een woning die verhuurd wordt, zo vocht- en tochtvrij mogelijk is? Als we daaraan kunnen bijdragen met z'n allen, waarom zouden we dat dan niet doen? Dus wat mij betreft wordt er een schijntegenstelling in de vraagstelling verwerkt die ik niet helemaal kan volgen en die we ook niet kunnen steunen.

De tweede vraag die werd gesteld was eigenlijk een statement dat ik even wilde markeren. Er werd gesteld dat het college ervoor kiest om en ik citeer: "in plaats van handhaving te kiezen voor subsidie." Dat statement slaat niet op één, maar op twee manieren de plank mis, want wij kiezen natuurlijk niet in plaats van handhaving voor subsidie. Zoals wel bekend, doen we heel veel aan handhaving. Sterker nog, met complimenten overigens heeft de raad een begroting vastgesteld waarin 10 fte wordt vrijgemaakt om aan handhaving te doen. Dus we doen juist veel meer aan handhaving dan ooit. Dat ten eerste. Op de tweede plaats: nogmaals, want dat hebben we in de commissie ook besproken, gaat het voorstel dat voorligt niet over een subsidie, maar over leningen. Dus ook daarin was het een onterechte opmerking. Dan ga ik naar de Ouderenpartij. Die vroeg: kunnen we het contract dat er dan gesloten gaat worden met de particuliere verhuurder, inzien? Er geldt altijd dat we wat dat betreft ook aan privacy et cetera moeten denken. Dus het fysieke contract zelf gaat natuurlijk niet. Het template of het format is natuurlijk helemaal geen probleem. Dat kunnen we inderdaad delen. Ik zou ook willen voorstellen dat we zeker de punten kunnen delen die buiten de vergadering om grotendeels zijn gedeeld en die de heer Ermers opsomde. Ik zou zeggen: dan kunnen we dat format meteen toevoegen. Kan dat binnen twee weken? Dat was de vraag. Dat kan. Dat is volgens mij geen probleem. Ik heb meegeschreven met de punten die de heer Ermers aanhaalde. Volgens mij zit daar niks tussen wat we niet kunnen delen, dus dat kan zeker. Het gaat natuurlijk voor de duidelijkheid met name over de redeneringen, bijvoorbeeld ten aanzien van de vraag die de heer Ermers inderdaad buiten de vergadering heeft gesteld. Dus ik zal hem hier even herhalen. Kunnen we niet ook woningwaardestijging ten gevolge van verduurzaming deels weer terughalen naar de schatkist zagezegd? Want de belastingbetaler heeft daar ook aan bijgedragen. We hebben het erover gehad waarom dat niet helemaal logisch is en waarom inderdaad woningwaardestijging via de WOZ uiteindelijk ook via de OZB weer bij de gemeente terechtkomt. Dat soort redeneringen, bij deze toegezegd. Die kunnen binnen twee weken ook wel worden gedeeld.

Klopt de rekensom – dit was een aanvullende vraag – dat niet alle verhuurders met het bedrag waar we het nu over hebben kunnen worden meegenomen? Er zijn een aantal dingen die daarin goed zijn om te benadrukken. Ten eerste, de rekensom die de heer Ermers opvoerde, ging over de particuliere verhuurders. Een niet onaanzienlijk gedeelte van de particuliere woningen zijn in handen van de corporaties waarvoor een bestaande subsidieverordening het regelt. Dus in combinatie komen we een heel eind eerlijk gezegd. Dan gaan we wel in ieder geval richting die 200 waar het ook weleens over gaat. Dat is een schatting. We zien ook dat er een uitpondgolf gaande is, dus de vraag is ook: hoeveel huurwoningen zijn er over vijf jaar nog in Vrieheide? We zien in den brede in Nederland dat een aantal van zeker de wat slechtere kwaliteit huurwoningen eigenaren beslissen dat het businessmodel niet meer werkt en ze dan vaak naar starters gaan. Dat kan in principe en positieve ontwikkeling zijn. Dus we denken, kort gezegd, dat we een heel eind komen met deze stap, maar we houden er ook rekening mee dat er uiteindelijk altijd blokken zullen zijn – hopelijk een zo'n klein mogelijk aantal – waaraan niet iedereen simpelweg mee wil doen. Dat kan deels zijn omdat je niet alle neuzen dezelfde kant op krijgt. Dat is jammer, maar – dat zeg ik er ook bij – er zijn ook blokken bij waar bewoners gewoon al heel veel gedaan hebben. Dus er zit ook echt een groot verschil tussen die blokken in sommige gevallen qua kwaliteit. Bij verreweg de meeste is nog heel veel te doen. Er zijn er een aantal waar mensen met enig recht zouden kunnen zeggen: hier is dat eigenlijk helemaal niet nodig. Dat alles bij elkaar opgeteld denken we dat we met deze stap inderdaad een cruciale toevoeging doen aan het instrumentarium zoals de heer Van den Berg ook beschreef en dat dit er in totaliteit toe leidt dat we denken dat we verreweg de meeste blokken gewoon mee kunnen gaan krijgen.

Wat is de looptijd van de leningen? Dat werd gevraagd. Dat is 30 jaar. Dat was het al, voorzitter. Want de laatste vraag was inderdaad: kunnen we toezeggen dat de laatstgenoemde punten worden nagestuurd? Dat kan inderdaad.

De voorzitter

Heeft u een aanvulling?

De heer Ermers, Ouderenpartij Heerlen (interruptie)

Even ter verduidelijking: de looptijd van die lening is 30 jaar, maar we starten nu de lening aan SVn. Loopt die ook 30 jaar of is het gedurende een kortere periode dat die terugbetaling gaat geschieden? Dus met andere woorden, die lening wordt versterkt aan SVn. Die zal geen 30 jaar zijn, neem ik aan.

Wethouder Gelderblom

Dus de vraag is: enerzijds heb je de looptijd van de lening en anderzijds heb je de looptijd van de regeling. Dan begrijp ik het goed, denk ik. De looptijd van de regeling is ... Daar kun je twee tijdlijnen aan koppelen. Enerzijds tot het geld op is. We hebben nu een bepaald aantal euro's dat is afgestemd op het aantal particuliere verhuurders dat we zien. Als het op is, is het op. Maar belangrijker is de tijdlijn natuurlijk dat we ervan uitgaan dat als we dit huidige tempo niet alleen volhouden, maar ook weten te versnellen – daar gaan we wel vanuit – dat de looptijd van het project in Vrieheide natuurlijk leidend is. Wat dat betreft, hopen we in ieder geval tussen 2032 en 2034 alle honderden woningen te hebben gedaan. Dus dat zijn een beetje de twee tijdlijnen die, denk ik, relevant zijn in reactie op die aanvullende vraag.

De voorzitter

Dank u wel. Is er behoefte aan een tweede termijn? Dat is bij meneer Jacobs het geval en verder bij niemand. Meneer Jacobs, gaat uw gang.

De heer Jacobs, Forum voor Democratie

Dank u wel, voorzitter. Ik wil een kleine opmerking maken. Ik sta wel een beetje verstoeld van een aantal partijen hier. Ik heb in het verleden bij allerlei verordeningen die we hier – dat is geen rechtstreekse vraag aan u – erdoorheen hebben geduwd, altijd de huisjesmelker willen verdedigen. De huisjesmelker is in mijn ogen de kleine particulier met misschien twee of drie woningen. Ik zie diezelfde partijen nu eigenlijk het wel goed vinden dat die huisjesmelkers een lening vanuit de gemeente met tussenkomst van het SVn krijgen. Het bevreemdt mij wel dat daar geen enkele opmerking over gemaakt wordt. Dat is even wat ik wilde toevoegen in de tweede termijn.

De voorzitter

Dank u wel. U daagt, geloof ik, een aantal collega's van u uit. Ik zie meneer Van den Berg, meneer Oulad en mevrouw Géron die graag reageren op u.

De heer Van den Berg, VVD (interruptie)

Voorzitter, via u naar meneer Jacobs. Dan heeft hij toch de essentie van dit stuk totaal niet begrepen? Ik zou toch wel willen oproepen om het uit te draaien, het vannacht eens onder z'n hoofdkussen neer te leggen en hopelijk wordt hij dan morgen met iets meer wijsheid wakker wordt dan dat hij nu hier te berde brengt.

De heer Jacobs, Forum voor Democratie

Heel grote woorden, meneer Van den Berg. Maar wat heb ik dan niet goed begrepen? Volgens mij heeft u in de ROLO-commissie ook een heel mooi voorbeeld gegeven wat niet gemeentelijk is, maar dat is dan de box 3 belasting waarin het de huisjesmelker zoals het hier in de coalitie veelal genoemd wordt heel moeilijk wordt gemaakt. Omdat die huisjesmelker het zo moeilijk heeft, moet hij nu een lening krijgen om te voldoen aan de verduurzaamheidseisen. Waar heb ik liggen slapen en wat begrijp ik niet? Het is mij een raadsel, meneer Van den Berg.

De voorzitter

Meneer Van den Berg nog een keer en dan ga ik naar de anderen.

De heer Van den Berg, VVD (interruptie)

Voorzitter, ik heb in de commissie aangegeven dat een box 3 best wel een belemmering zou kunnen zijn voor sommige verhuurders in Vrieheide. Maar deze lening is vanuit het perspectief van de gemeente juist ter ondersteuning om deze wijk ook op te knappen. Het is ook een renteloze lening waar ook de gemeente niet substantieel voor aan de lat staat. Het is een handje in de rug om die verhuurders daar te bewegen om in ieder geval iets te investeren. Want doen we dit niet, dan doen ze ook helemaal niet iets. Het is juist daarom dat we dit hier ook naar voren brengen. We moeten dat ook in een wat groter perspectief zien. Het gaat niet over de huisjesmelkers, want dat is een totaal andere discussie. Dat is mijn reactie.

De voorzitter

Mevrouw Heine wilde ook een interruptie doen.

Mevrouw Heine-van Dartel, CDA (interruptie)

Ik denk dat meneer Jacobs ook niet naar de commissie heeft geluisterd, want ik heb er wel degelijk naar gevraagd. Ik heb niet het woord huisjesmelkers genoemd, maar de uitleg van de wethouder was toen zo duidelijk dat wij nu wel voor gaan stemmen.

De voorzitter

Dank u wel. Mevrouw Géron nog.

Mevrouw Géron, Partij voor de Dieren (interruptie)

Voor de term die de collega van Forum gebruikt: ik denk niet dat dat de mensen zijn die hier die huizen hebben, want een huisjesmelker zoals hij dat noemt, gaat niet echt nog investeren voor 30 jaar in die woning. Die wil snel geld hebben en verdergaan.

De voorzitter

Nog een interruptie van de heer Jacobs of een reactie.

De heer Jacobs, Forum voor Democratie

Laat ik heel even duidelijk zijn, mevrouw Géron. Ik heb deze mensen nooit huisjesmelker genoemd. Ik heb deze mensen – dat heb ik vaak als voorbeeld gegeven – de ondernemer die geen pensioen opbouwt en die als pensioen bijvoorbeeld op een hele nette manier twee of drie huizen verhuurt. Een aantal mensen hier in de coalitie hebben het woord huisjesmelker in de mond genomen. Dus even pas op de plaats: het woord huisjesmelker is nooit van mij gekomen. Ik heb deze mensen altijd in bescherming genomen, omdat ik heb gezegd: in het algemeen zijn dat gewoon de kleine particuliere verhuurders. Waar dit raadsvoorstel trouwens

over gaat, meneer Van den Berg. Dat zijn gewoon de hele nette verhuurders en daar hoort u mij niet van zeggen dat dit huisjesmelkers zijn. Laten we dat even vooropstellen.

De voorzitter

Nog een laatste opmerking van de heer Van den Berg en dan ga ik echt naar stemming over, want volgens mij is het debat goed geweest.

De heer Van den Berg, VVD (interruptie)

Voorzitter, ik heb het woord huisjesmelkers niet genoemd. Daar zou ik het even bij willen laten.

De voorzitter

Wenst u stemming over dit onderwerp of wenst u geacht te hebben tegengestemd? Ik zie dat de fractie Forum voor Democratie wenst te hebben tegengestemd. Dan is die met een overgrote meerderheid aanvaard. Dank u wel.

10. Zienswijze 2e begrotingswijziging 2025 van de Gemeenschappelijke Regelingen (GR) WOZL en WSP Parkstad

De voorzitter

Meneer Van Zutphen, gaat uw gang.

Eerste termijn

De heer Van Zutphen, SP

Voorzitter, tot ongeveer 17.00 uur vanmiddag was ik van plan stevig uit te pakken over dit agendapunt totdat ik ontdekte dat alsnog in het raadsinformatiesysteem een goed aangepast raadsvoorstel zit. Er zit overigens nog een foutje in. Daar zal ik de wethouder anderszins nog wel over informeren, maar het voorstel is nu gewoon goed. Het zou gewoon echt zonde geweest zijn als we over dit agendapunt nog heel kritisch hadden moeten zijn. Want eigenlijk gaat het om iets heel goeds. WOZL en WSP doen het goed, ook financieel. Daarvoor alle lof.

De voorzitter

Ik kan u verklappen dat de wethouder de zolen onder zijn schoenen vandaan heeft gelopen om dit voor elkaar te krijgen. Mogen we op deze manier concluderen dat iedereen hiermee kan instemmen? Dat is het geval. Dank u wel.

11. Verordening Fit & Fun-regeling gemeente Heerlen 2026

De voorzitter

Dan begin ik bij de heer Kockelkorn.

Eerste termijn

De heer Kockelkorn, VVD

Dank u, voorzitter. We hebben het hier natuurlijk bij de vorige begroting over gehad. De VVD is ook goed voor z'n woord, dus we steunen dit voorstel in de verhoging voor 2026 naar 100 euro voor de Fit & Fun-regeling. Maar als we kijken naar dat stukje borging in de toekomst van de 75 euro in de begroting, dan willen wij aan de wethouder meegeven dat wij er echt belang

aan hechten dat de Fit & Fun-regeling teruggaat naar een regeling zoals die in artikel 2 van de Fit & Fun-regeling in de verordening ook wordt genoemd voor kosten voor maatschappelijke, sociale, sportieve of culturele activiteiten, en toch erover na te denken hoe we dat kunnen borgen, hetzij via een pas die bij lokale ondernemers te besteden is, hetzij via een ander voorstel. Wij zijn heel flexibel daarin en wij denken daar ook graag over mee. Maar wij zoeken voor de toekomst dan echt wat meer comfort om terug naar het originele doel van de regeling te gaan en het niet puur een douceurtje te laten zijn. Tot zover.

De voorzitter

Dank u wel. Mevrouw Butink.

Mevrouw Butink, Jongerenpartij Heerlen

Dank u wel, voorzitter. De Jongerenpartij staat positief tegenover de aanpassingen voor het jaar 2026. De prijzen voor sport en culturele activiteiten zijn de afgelopen jaren hoger geworden. Daarom kunnen wij voor dit moment instemmen met het voorliggende voorstel om de Fit & Fun-regeling voor het jaar 2026 aan te passen. Het is belangrijk dat inwoners met een kleine beurs kunnen blijven meedoen aan sport, cultuur en ontspanning. Tegelijkertijd vinden wij het een goed moment om nu voorruit te kijken en nu al een paar aandachtspunten mee te geven voor de volgende bestuursperiode.

Tijdens de commissie gaf de wethouder aan dat zij toewerkt naar het structureel opnemen van 100 euro per persoon in de begroting voor 2027 en verder. Wij willen daarbij graag markeren dat slechts het bedrag aanpassen in de verordening richting 2027 en verder te mager is. Juist omdat we het doel van de regeling belangrijk vinden, willen we graag dat regelingen die we in Heerlen toepassen, toekomstig niet als een verkapte vorm van inkomensondersteuning van minima ingeregeld worden. De hoogte van inkomen van minima is namelijk een wettelijke rol van het Rijk en niet van de gemeente. Daar komt bovenop dat uit herhaaldelijke cijfers van verhuisbewegingen blijkt dat we in Heerlen en met name in Heerlen Noord met passanten te maken hebben zonder binding met de stad, waardoor de vraag waar de middelen terechtkomen en of dat duurzaam tot verbetering voor de doelgroep is, voor de hand ligt. De regeling kost immers 600.000 euro per jaar van het vrij besteedbaar geld van de gemeente. Daarom zien wij nog steeds in de aanpassingen van de uitvoering kansen. Er is tijdens de commissie door de wethouder gesproken over een bedrag van 300.000 euro aan investering voor een alternatieve vorm die wij inmiddels al een paar maal hebben voorgesteld, zoals een pas of een appsysteem. Als het aan ons ligt: een koppeling met uitsluitend Heerlense culturele instellingen, ondernemers en sportactiviteiten, zodat de middelen ook weer terugvloeien naar de stad.

Tegelijkertijd constateren wij dat Heerlen al beschikt over bestaande digitale middelen zoals bijvoorbeeld de 't Heerlens Heitje-app. Wij vragen ons daarom af of het daar slim op aangesloten kan worden zonder te vervallen in een systeem met bonnetjes, want ook wij denken dat het voor veel mensen eerder drempelverhogend werkt dan dat het helpt. Het kost natuurlijk ook veel tijd om dat te controleren. Je zou zeggen: met de huidige digitale middelen zijn alternatieven mogelijk.

Daarom spelen voor ons toch nog wat praktische vragen. Waarop baseert de wethouder het door haar genoemde bedrag van 300.000 euro en kan ze dat op basis van de documentatie of eerdere onderzoek overleggen met de raad, zodat er een inzicht kan komen in de kosten en we op basis daarvan afwegingen kunnen maken?

Wat gebeurt er met het bedrag van 100 euro bij mensen die in het rood staan? Die verordening zegt iets over mensen in de schuldhulpverlening of bewindvoering, maar het is ons niet duidelijk of die middelen dan ook verdwijnen aan onbetaalbare rekeningen of roodstand

bij mensen die niet in een traject zitten. Hoe zorgen we dat dit geld daadwerkelijk terechtkomt bij sport, cultuur en ontmoeting en dan bij voorkeur in onze eigen stad?

Voorzitter, wij stemmen vandaag in, maar zien dit ook als een tussenstap. Daarom willen wij vragen of de wethouder bereid is richting de begroting van 2027 niet alleen een aangepast bedrag voor te leggen, maar ook het volgende te onderzoeken: een inzicht bieden in de effectiviteit van de huidige uitvoeringsvorm, waarbij ook duidelijk wordt waar de middelen door onze ontvangers aan besteed worden, of en hoe er alternatieve uitvoeringsvormen mogelijk zijn en welke kosten en baten, of bestaande systemen daarbij benut kunnen worden zoals zojuist gezegd met dat van 't Heerlens Heitje en hoe de regeling toekomstbestendig kan worden ingericht. Dit tegen de achtergrond van de door u eerder gecommuniceerde verhuisbewegingen en de risico's dat de middelen terechtkomen bij mensen zonder binding met de stad. Zou u dat inzichtelijk kunnen maken? Met dat perspectief blijft de Fit & Fun-regeling niet alleen goed bedoeld, maar ook zo effectief mogelijk. Dank u wel.

De voorzitter

Dank u wel. Mevrouw Hendriks.

Mevrouw Hendriks-Berg, SP

Dank u wel, voorzitter. De SP is in ieder geval blij dat de Fit & Fun-regeling voor 2026 verhoogd gaat worden naar 100 euro. De SP vindt het ook goed dat de mensen die hiervoor in aanmerking komen niet eerst hoeven te bewijzen dat ze het geld ook goed besteden door het inleveren van bonnetjes, want dan moeten de mensen het ook eerst voorschieten voordat ze het geld terugkrijgen. Als je al in aanmerking komt voor deze regeling, dan is het heel lastig om 100 euro voor te schieten. Dus daardoor zullen ook heel veel mensen hier geen gebruik van maken.

De SP-fractie vindt het ook heel goed dat de Fit & Fun-regeling van 100 euro per jaar wordt meegenomen in het begrotingsproces voor 2027. Ik hoor van andere partijen dat ze het wel eens zijn met de Fit & Fun-regeling. De SP is wel heel blij mee dat het in ieder geval al voor dit jaar is, maar toch moeten de mensen met bonnetjes of kaartjes werken, zodat het ook weer in onze stad gebruikt wordt. Het is natuurlijk altijd moeilijk om te kijken waar de mensen het aan uitgeven, maar het gaat om 100 euro per jaar. Terwijl, bijvoorbeeld heel veel mensen of wij allemaal kinderbijslag krijgen. Dat is bedoeld om uit te geven aan je kinderen, maar daar heb ik nog nooit iemand over gehoord dat we daar ook bonnetjes voor moeten inleveren, zodat we duidelijk kunnen zien dat we dat ook aan onze kinderen besteden. Dus die mensen vertrouwen we wel dat ze hun kinderbijslag krijgen en ook besteden aan hun kinderen. Deze mensen die het sowieso al heel moeilijk hebben en 100 euro per jaar krijgen, moeten met pasjes, bonnetjes en van alles gaan werken. Dat vindt de SP wel een beetje dubbel.

Nog één korte vraag. Kan de wethouder toezeggen dat er ook gekeken wordt naar de mogelijkheid tot jaarlijkse indexering van de Fit & Fun-regeling? Dank u wel.

De voorzitter

Dank u wel. Meneer Nefjodov.

De heer Nefjodov, GroenLinks

Voorzitter, complimenten aan het college voor de vooral voortvarende uitvoering van onze eerdere motie. Dank voor deze sociale keus. Ik begrijp verder ook inderdaad dat er per 2027 te zijner tijd een structurele bekostiging zal worden gezocht, dat is allemaal prima. Aanvullend inderdaad eigenlijk in aanvulling op wat mevrouw Hendriks al zei. Ik vroeg me af of het college wellicht iets meer zou kunnen beantwoorden, maar wellicht ook zou kunnen toezeggen om bij

de eerstvolgende begrotingsbehandeling de nieuwe raad te voorzien van alleen die overwegingen omtrent een structurele inflatiecorrectie. Dit in de hoop dat ons beleid niet enkel sociaal is, maar ook duurzaam sociaal blijft. Dus los van een eventuele inflatiecorrectie, zou gewoon het delen van die overwegingen wel fijn zijn. Dank u wel.

De voorzitter

Dank u wel. Meneer Dragstra.

De heer Dragstra, D66

Dank u wel, voorzitter. D66 zal even kort zijn in deze inbreng. We hebben natuurlijk hier al uitgebreid over gesproken tijdens de algemene beschouwingen en ook in de commissie. Wat D66 betreft kunnen wij ons ook aansluiten bij de Jongerenpartij en bij de VVD dat wij vinden dat de Fit & Fun-regeling doelgerichter moet zijn. Voor nu kunnen we dit voorstel steunen. We hebben ook de motie tijdens de algemene beschouwingen gesteund, maar ook de oproep naar het college en naar de volgende periode om deze bijdrage aan mensen doelgerichter te kunnen inzetten, zodat mensen het meer gaan gebruiken om deel te nemen aan de samenleving. Het gebeurt voor een deel natuurlijk wel, maar juist om te stimuleren dat mensen gaan sporten en deelnemen aan cultuur. Een pas helpt daar zeker bij, maar we zouden graag ook die bredere discussie willen zien.

De voorzitter

Interruptie van de heer Nefjodov.

De heer Nefjodov, GroenLinks (interruptie)

Op zich staan we daarvoor open, alleen vroeg ik me wel af hoe D66 kijkt naar de verhouding tussen enerzijds het relatieve lage bedrag van de Fit & Fun-regeling en anderzijds de mogelijk relatief hoge kosten die komen kijken bij nog meer controle.

De voorzitter

Meneer Dragstra.

De heer Dragstra, D66

Ik denk dat dit sowieso ook meegenomen moeten worden in die afwegingen. Het werd net ook al genoemd. Er zijn natuurlijk steeds meer mogelijkheden op het gebied van technologie - ik weet niet of je daar AI voor in moet gaan zetten - om die controles veel efficiënter te laten verlopen. Dus ik denk dat dit zeker ook meegenomen moet gaan worden in dat onderzoek.

De voorzitter

Dank u wel. Volgens mij kan ik dan naar de wethouder. Het woord is aan wethouder Vrusch.

Wethouder Vrusch

Dank u wel, voorzitter. Dit raadsvoorstel komt natuurlijk op basis van de motie zoals die inderdaad is voorgelegd bij de algemene beschouwingen om het nu eenmalig te verhogen en daarna te kijken hoe het structureel kan. Dat roept de motie op. Dus om meteen de vragen van GroenLinks en de SP te beantwoorden: aan de raad wordt in november voorgelegd om te kijken of het structureel gemaakt kan worden en die indexatie erbij gezet kan worden. Dat is in opdracht van de raad, dus u gaat daar dadelijk ook weer als raad over. Dat is dan voor de afweging van de begroting in november.

Ik hoor ook zeker de oproep van D66 dat we vooral gericht moeten werken en dat we moeten zorgen dat het geld daar goed aan uitgegeven gaat worden. Dat neem ik ook mee naar de beantwoording van VVD en de Jongerenpartij van Heerlen. We willen natuurlijk dat de gelden zo veel mogelijk bij onze inwoners terechtkomen in de breedste zin van het woord bij deze regelingen. Daarin hoort ook gewoon een stukje borging van de toekomst en de evaluatie. Dat geldt voor mij niet alleen voor de Fit & Fun-regeling, maar ik vind dat dat geldt voor alle regelingen. Bereikt wat wij doen onze inwoners en komen die gelden ook zo veel mogelijk bij hen terecht? Dat zal dadelijk ook in de nieuwe periode via het armoedebelidsplan zeker opgepakt gaan worden, omdat we daarin niet alleen de Fit & Fun-regeling willen evalueren, maar gewoon alle regelingen.

De Jongerenpartij vroeg nog specifiek waarop ik het bedrag pinpointde. We hebben al eens met Parkstad een verkenning gedaan de afgelopen jaren. Kunnen we dat nu invoeren? Daar was het bedrag van Kerkrade in ieder geval al op gebaseerd. Zoiets zal het voor ons gaan kosten. Nu hebben wij een grotere gemeente, maar het zit vooral in de eenmalige aanschaf van het systeem dat die gelden dat gekost hadden. Dat is de vraag als we het hebben over het gericht inzetten van die middelen. Eenmalig is het een investering en aan de andere kant moet je het ook onderhouden. Het gaat dan natuurlijk ten koste van de armoedemiddelen. Dus we moeten kijken dat als we al een ander systeem hebben, hoe we dat gaan doen en hoe we dat slim aanpakken. Niet sec dat we gaan werken met armoedepassen. Wellicht kan het ook gekoppeld worden aan meer. Denk bijvoorbeeld aan cultuur, openbaar vervoer of echt iets breeds inzetbaar en dat het verdergaat dan sec het stukje armoede. Als het gaat over armoede, dan is er niemand die sec rood staat. Want ook mensen in schuldhelpverlening hebben in principe geld op de rekening. Is het heel weinig? Ja, dat klopt. Maar zij staan dan niet rood. Zij krijgen juist de hulp om de schulden af te kunnen lossen en te kijken hoe zij rondkomen. Dat volgen onze collega's van de schuldhelpverlening heel nauw. Natuurlijk willen we dat alles bij sport, cultuur en ontmoeting terechtkomt. Inzicht in activiteiten is op dit moment lastig, omdat we ook de vrijheid geven om te zeggen: ga het daar uitgeven waar het hoort. Ik hoor de oproep in Heerlen, maar laten we het voorbeeld uit de commissie nemen. Stel, iemand gaat twee kaartjes halen om bij het Rodastadion een wedstrijd te gaan kijken, dan moeten eerst die kaartjes worden voorgeschoten. Dat is lastig als je heel weinig op de rekening hebt staan. Vervolgens moeten die bonnetjes hier weer ingediend worden. Alleen op die manier kun je het haast traceren, tenzij je al die investeringen hebt gedaan in een uitvoeringssysteem wat dat allemaal bij zou houden. Maar dan zeg ik: laten we dat breder bekijken in de volgende periode. Niet alleen voor de Fit & Fun-regeling doe ik die oproep, maar vooral voor alle regelingen om te zorgen dat dat op de juiste manier bij onze inwoners terechtkomt. Daar sluit ik het mee af.

De voorzitter

Dank u wel. Is er behoefte aan een tweede termijn? Ik zie mevrouw Butink en meneer Dragstra. Mevrouw Butink.

Mevrouw Butink, Jongerenpartij Heerlen

Niet zozeer een tweede termijn, maar wel ter verduidelijking. U had het net over die schuldhelpverlening. Wordt dat bedrag specifiek gealloceerd zodat dat echt ter besteding is aan die Fit & Fun-regeling of wordt dat dan toch ergens geparkeerd? Even ter verduidelijking: wij zijn absoluut niet voor een armoedepas. Alleen al de naam begint te jeuken. Dat wil ik wel even verduidelijkt hebben.

De voorzitter

Dank u wel. Dan neem ik meneer Dragstra ook maar meteen mee. Dan kunt u het in één keer beantwoorden.

De heer Dragstra, D66

Dank u wel, voorzitter. Kort inderdaad. Heel fijn en een mooie toezegging van de wethouder om in de breedte te evalueren en te kijken: hoe kunnen we onze regelingen beter laten aansluiten bij de behoefte van onze inwoners? Dus dat is heel mooi.

De voorzitter

Dank u wel. Wethouder.

Wethouder Vrusch

Om daar meteen op aan te haken: er kan een groot verschil zijn tussen de systeem- en leefwereld van onze inwoners. Dan kunnen we het nog zo goed denken te hebben geregeld in systemen. Als het niet landt buiten of als inwoners er niet mee in aanraking komen, dan hebben we echt wel een discrepantie die we nog te overbruggen hebben. Maar dat geldt gelukkig niet alleen voor deze, maar voor heel veel gemeentes. Inderdaad, wij kunnen ons de hand schudden dat we niet aan armoedepassen gaan, maar dat we kijken: hoe kunnen we dat anders doen? Het is altijd goed om dat te bevestigen met elkaar. Het bedrag wordt niet sec gealloceerd. De meeste mensen hebben maar één rekening. Dus daar komt het dan wel bij te staan.

De voorzitter

Dank u wel. Is er behoefte aan stemming over dat onderwerp of kunnen we hem accorderen? Dat is het geval. Dan is deze vastgesteld.

12. Motie 'vreemd aan de orde van de dag'

PvdD/PHB/FD/GL/PvdA/CDA/SP/JPH/OPH/D66/VVD inzake 'ieder kind telt mee, stop thuiszitten in Heerlen'

De voorzitter

Als de andere partijen nu ook hadden getekend, dan hadden we ook dit meteen akkoord kunnen bevinden, geloof ik. Dat was wat makkelijker geweest. Maar mevrouw Géron, u licht hem toe.

Eerste termijn

Mevrouw Géron, Partij voor de Dieren

Dank u. Eigenlijk met zo veel mensen die mee helpen indienen hoeft je niet veel te zeggen, maar ik wil toch eigenlijk wel een beetje een context scheppen of voorleggen. Ieder kind telt mee, stop thuiszitten in Heerlen. Afgelopen woensdag kwam het idee om hier een motie over te maken. Het vraagstuk van thuiszittende kinderen kwam nadrukkelijk aan de orde. Dit is geen typisch Heerlens verhaal. Overal zien we hetzelfde patroon. Ouders die vastlopen in een eindeloos kastje-muurverhaal en professionals die zich inzetten, maar gevangen zitten in onderwijs- en zorgwetgeving en uiteindelijk niemand die daadwerkelijk verantwoordelijkheid neemt.

Juist nu we nieuw universitair onderwijs in onze stad met open armen verwelkomen, er veel middelen voor vrijmaken en hoog opgeven over talentenontwikkeling, mogen we deze kinderen niet in de kou laten staan. Wat zegt dit dan over onze ambities en over onze

waarden? Voormalig kinderombudsman Marc Dullaert pleitte al in 2013 voor het borgen van het leerrecht. In 2016 was er het Thuiszitterspact met als doel het aantal thuiszittende kinderen drastisch te verminderen in 2020. Tien jaar later is het leerrecht nog steeds niet vanzelfsprekend en hebben we nog veel meer thuiszittende kinderen. Landelijk wordt het geschat op 17.000. Kinderen die vastlopen in het huidige onderwijs fungeren eigenlijk als kanaries in de kolenmijn. Zij zijn de zichtbare slachtoffers van een systeem dat te weinig ruimte biedt aan diversiteit en niet langer voor elk kind werkt. Deze motie vraagt misschien om moedige stappen. Misschien denken we zelfs wel dat het niet kan, maar vooral vraagt het om erkenning, samenwerking en lef. Lef om initiatieven die werken serieus te nemen. Lef om verantwoordelijkheid te pakken waar anderen die laten liggen en bovenal, lef om te kiezen voor onze kinderen. Zoals Heerlen op geheel eigen wijze Preventie met Gezag vormgeeft, kan onze stad ook hier pionier zijn met organisatorische slagkracht, bestuurlijke durf en overtuiging dat geen enkel kind mag verdwijnen tussen de systeemraderen in. Tot zover.

De voorzitter

Dank u wel. Is er nog iemand anders die behoefte heeft? Ondertekenaars mag natuurlijk ook, maar hoeft niet. Ik zag de heer Jacobs in ieder geval. Dus daar begin ik maar eens even.

De heer Jacobs, Forum voor Democratie

Dank u wel, voorzitter. Ik heb dat ook al aan mevrouw Géron medegedeeld. We staan best sympathiek tegenover deze motie. Alleen wat ik niet helemaal uit die motie haal, is dat we natuurlijk al heel veel initiatieven hebben. We hebben JENS. Twee weken geleden hoorde ik iets over een citizenproject met gezinnen, maar wat gaan we nu concreet met deze motie doen? Gaan we daarmee ook zeggen ... Want we hebben dus een aantal instellingen en blijkbaar werkt dit om ervoor te zorgen dat kinderen niet thuis blijven zitten. Blijkbaar werkt dat in de huidige organisaties of de projecten die we hebben niet. Gaan we die dan ook eens onder de loep nemen om te kijken: waar stagneert het? Waar lukt het niet? Wat kan dit initiatief dan wel bijdragen? Is dat de bedoeling van de motie?

De voorzitter

Dat is een vraag aan de indiener, dus ik ga even naar mevrouw Géron.

Mevrouw Géron, Partij voor de Dieren

Dank u. Meneer Jacobs, we weten en het is een feit dat alles wat we tot nu toe doen, niet werkt. Wij vragen een opening om te kijken welke initiatieven wel werken. We kunnen dan ook meten en kijken welke keuzes er gemaakt gaan worden en wie dat dan gaat betalen. In artikel 3 van het internationaal Verdrag inzake de rechten van het kind zegt men: een oplossing moet worden gevonden in het belang van het kind waarbij financieel belang niet leidend mag zijn in de besluitvorming. Ik hoop dat dit een antwoord is voor meneer Jacobs. Ik denk dat het motto is: een begin zoeken en kijken hoe we verder rollen.

De voorzitter

We krijgen ook zo nog een waardering vanuit het college over de motie. Meneer Nefjodov en dan mevrouw Schreurs.

De heer Nefjodov, GroenLinks

GroenLinks dient mede in. Geen kind hoort immers thuis te zitten. Dit is zoals de motie benoemt dan ook niet enkel een politieke keuze, maar een wettelijke opdracht tot verbetering van wat er al is. De leerplicht en de jeugdwet zetten elk kind in beeld en zorgen voor tijdige en

passende hulp met inderdaad het kinderrechtenverdrag als kompas. Wat GroenLinks betreft houden we met deze motie dan ook nadrukkelijk ieder kinderrecht overeind, zodat geen kind daadwerkelijk uit ons zicht verdwijnt. Dank u wel.

De voorzitter

Dank u wel. Mevrouw Schreurs.

Mevrouw Schreurs, Partij Hoensbroeks Belang

Dank u wel, voorzitter. Wij dienen ook deze motie mee in, maar we zijn vooral trots dat het op de agenda is gekomen en het feit dat ons commissielid Esther Rademakers en mevrouw Géron dit hebben opgepakt en constant onder de aandacht brengen, vinden we fantastisch. Er wordt hier gesproken over 100 kinderen, maar er zitten meer kinderen thuis. We kennen heel veel praktijkgevallen die helaas thuiszitten. Het probleem is dat ze vaak worden ziekgemeld en ze niet zichtbaar zijn. Ouders lopen vast, dus we zijn met name blij met dat derde punt. Maak het zichtbaar waar de hulp te krijgen is voor de ouders die met de handen in het haar zitten. Dus wij hopen echt dat deze motie een goed vervolg gaat krijgen en een aanpak, want geen enkel kind mag tussen wal en schip vallen.

De voorzitter

Dank u wel. Meneer Bayraktar.

De heer Bayraktar, SP

Voorzitter, wij ook als mede-indiener van deze motie, wil ik niet herhalen wat mevrouw Géron heeft verteld. Maar voorzitter, ik wil kort en bondig benadrukken dat de SP niet accepteert dat er ook maar één kind door problemen op school buiten het onderwijs wordt geduwd. Elk kind heeft dus recht op onderwijs. Door al die initiatieven die er zijn te betrekken en de samenwerking te versterken, moet er gezorgd worden dat elk kind de ondersteuning krijgt die het nodig heeft. Dit is wat ik kort en bondig wil toevoegen aan deze motie. Dit was het, voorzitter.

De voorzitter

Dank u wel. Ik denk dat ik naar de wethouder kan gaan. Dat kan ik. Dus we gaan naar de toelichting van wethouder Clemens namens het college.

Wethouder Clemens

Voorzitter, ik denk dat we in de commissievergadering waaraan u refereerde, allemaal wel iets hebben gevoeld. Want als hier een moeder staat die zegt: ik wil de best mogelijke plek voor mijn kind, maar het lukt niet, dan gaat dat door merg en been. Dat kan niet anders dan voor iedereen die enige menselijkheid in zich heeft. Tegelijkertijd hebben we te maken met een ongelooflijk complexe opgave. We hebben het jaarlijks over honderden kinderen in onze stad die ondersteuning nodig hebben om überhaupt in onze samenleving te kunnen meedoen en die als het even meezit, het liefst naar school zouden willen gaan. Het is ontzettend complex om dat te organiseren. Ik zou hoe zeer ik met u meevoel, wel willen oppassen om dingen te zeggen als: het lukt allemaal niet, het systeem werkt totaal niet of dat soort teksten. Ik hoorde ze vorige week en nu hoor ik ze weer. Zonder af te doen aan uw oproep, want die onderschrijf ik, zou ik ook willen oproepen om te gaan staan voor die mensen in het onderwijs en de zorg die keihard werken om voor heel veel kinderen wel de nodige zorg en ondersteuning te organiseren. Daarmee zeg ik op geen enkele manier dat we het acceptabel vinden dat er kinderen zijn die geen passende plek hebben, want daarover zijn we het eens.

Dat brengt mij bij de motie, voorzitter, want volgens mij zit er aan de ene kant de nodige warmte in om de betrokkenheid bij deze kinderen te voelen en tegelijkertijd de nodige rationaliteit om te zeggen: we moeten wel dingen doen die echt werken en niet nieuwe problemen creëren, omdat we te snel naar oplossingen willen. Daarom kan het college de motie warm ondersteunen, omarmen of welke term we daar ook aan willen geven. Maar dat spreekt, denk ik, voor zich.

De voorzitter

Dank u wel. Wenst u stemming over de motie? Dat is niet het geval. Dan is de motie aanvaard.

Sluiting

Dank sluit ik de vergadering onder dankzegging aan u allen. (*Applaus in de zaal*).

De voorzitter sluit de vergadering om 22.00 uur.

Aldus vastgesteld tijdens de openbare vergadering van de gemeenteraad van Heerlen van 25 februari 2026,

Voorzitter,

Griffier,

drs. R. Wever

drs. T.W. Zwemmer